

**Mittarfiit annertusaavigineqarneranni
inuaqatigiit aningaasaqarnerannut
sunniutaasussanik nalilersuineq,
Alloriarneq 2**

20. April 2018

Imaasa allattorsimaffiat

1	Aallaqqaasiut aamma tunngaviusoq	3
2	Eqikkaaneq	8
3	Tunngavissarititaasunut tunuliaqutaasut	13
4	Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq	27
5	Periarfissatut ilusiliaq alla 1	31
6	Periarfissatut ilusiliaq alla 2	38
7	Sunniinerit annertussusilerneqarsinnaanngitsut	41
8	Malussarissutsimik misissueqqissaarnerit	44
9	Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarneq	53
	Ilanngussat	59

1 Aallaqqaasiut aamma tunngaviusoq

Aningaasaqarnikkut ineriartorneq tunngavissinniarlugu, Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnik nutaanik kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfimmik nutaamik sanaartornissaq isumallutersuutigineqarpoq.

Mittarfiit nutaat Kalaallit Airports A/S-imit (KAIR) piginneqassapput ingerlanneqassallutillu.

KAIR 100%-imik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarpoq.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineq

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineranut tunngaviusut

Ullumikkut mittarfiit marluk imarpik qulaallugu angallannermi tikiffiusinnaasut marluupput, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi inissisimallutik.

Mittarfiit inissisimanagerat ullutsinni Kalaallit Nunaanni tapiiffigineqanngitsumik angalariaatsimi angalanerulersitsisarput; angalanerit imarpik qulaallugu angallannermut mittarfiit, Kalaallit Nunaanni ullutsinni innuttaasut katitigaanerannut aammalu tapiiffigineqanngitsumik angallaviasartunut sanilliullugu, qitiunerusumi inissimasuuppata angallanneq sivikillisinneqartussat. Peqatigisaanik mittarfiit ilusiligaanerat ullutsinnut naleqqunnerusooq siuariartortitseqqinnissamut ineriartortitseqqinnissamullu tunngavissisussaavoq.

Timmisartukkut attaveqarneq aningaasaqarnikkut ineriartortitsineranut aalajangiisuulluinnartuummat, Namminersorlutik Oqartussat ("Namminersorlutik Oqartussat") mittarfiit nutaamik ilusilerneqarnissaannik anguniagaqarneq piviusunngortinniarlugu Kalaallit Airports A/S (KAIR) pilersippaat. KAIR aktiaatileqatigiiffiuvoq, Namminersorlutik Oqartussani 100%-imik pigineqartoq.

KAIR-imi Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfinnik nutaanik pingasunik pilersitsinissamut ingerlatsineranut aningaasalersuineramullu pilersaarut suliarineqarpoq. Qaammatit tulliuttut ingerlaneranni KAIR ilaatigut Namminersorlutik Oqartussani qularnaveeqqusiineq tunngavigalugu mittarfinnik nutaanik pingasunik pilersitsinissamut aningaasalersuutissarsissaaq. Qaqortumi mittarfissaq Namminersorlutik Oqartussanit 100%-imik nammineq aningaasaatinik aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunissami mittarfinni attaveqarnerup qanoq pitsaanerumik aaqqissuunneqarsinnaanerata aalajangiunniarlugu, Namminersorlutik Oqartussat Deloitte, mittarfiit ilusiligaanerannut pilersaarutigineqartumut tunngatilugu aningaasaqarnikkut sunniinissaq sammillugit, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineramik suliaqaqqullugu qinnuigaat.

Mittarfinni attaveqarnermut pioreersumut sanilliullugu aningaasaqarnikkut sunniutaasussat naatsorsorniarlugit, suliaqarnermi atorneraput:

- **Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusooq**, mittarfiit tamarmik Mittarfeqarfinni (MIT) ingerlanneqarlutik, ullumikkut mittarfinni attaveqarnerup ingerlatinnarnerani sunniutaasussanik takutitsiviusooq, Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusup atorineqarnerani mittarfinni pioersuni aningaasaleeqqittoqartariaqarpoq.
 - Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusooq ilaatigut tassaavoq Kangerlussuarmi mittarfik 2.810 m aamma Narsarsuarmi mittarfik 1.830 m.
- **Periarfissatut ilusilliaq alla 1**, Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit aamma Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfik KAIR-imit pigineqarlutik ingerlanneqarlutillu, aammalu mittarfiit allat tamarmik, Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarlutik aammalu MIT-imit ingerlanneqarlutik, mittarfiit nutaamik ilusiligaanerisa kingunerisaat.
 - Periarfissatut ilusilliaq alla 1 tassaavoq Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi qullimiguullinnut mittarfiit
 - Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit tamarmik 2.200 meterimik mittarfeqartinneqarlutik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinngortillugit annertusaavigineqarnerat.
 - Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfimmik nutaamik 1.500 meterimik mittarfittallimmik sanasoqassaaq.
- **Periarfissatut ilusilliaq alla 2**, Periarfissatut ilusilliaq alla 1-ip assinga, Kangerlussuarmi annertuunik aningaasaleeqqittoqarmissaaq allaassutaalluni, tassami qullimiguullinnut mittarfinnani nunap immikkoortuani mittarfiussammat.
 - Periarfissatut ilusilliaq alla 2-imi Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit tamarmik immikkut 2.200 meterimik mittarfeqartillugit imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinngorlugu annertusaavigineqassapput.
 - Qaqortumi nutaamik nunap immikkoortuani mittarfimmik 1.500 meterimik mittarfittallimmik sanasoqassaaq.
 - Kangerlussuarmi mittarfik 1.500 meterimut allanngortinneqassaaq aamma Narsarsuaq qullimiguullinnut mittarfinngorlugu allanngortinneqassaaq.

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi mittarfinni ingerlatat annikillineqarnissaat pillugu ilanngussat erseqqinnerusumik takukkit.

Misissueqqissaarnermi nipillornerit, mingutsitsineq, silap pissusaa aamma ajutoornerit ilaatinneqanngillat.

Misissueqqissaarnermi taamatuttaaq unammilleqatigiittoqarnerulernissaata ilimagineqarnerata malitsigisaanik Air Greenland-imut sunniutaasussat ilaatinneqanngillat.

Aammattaq mittarfinni il.il. Danskite Sakkutooqarfeqarneranni ("Illersornissaq") sakkutuut ingerlataasa attatiinnarnissaannut pisariaqarsimasinnaasut ilaatinneqanngillat.

Malugiuk, misissueqqissaarnermi mittarfiit ilusiligaanerisa pitsaanerulersinneqarnerata malitsigisaanik sunniutaasussat allanngorartuartut ilaatinneqanngimmata. Mittarfiit ilusiligaanerisa pitsaanerulersinneqarnerani inuiaqatigiinni siuariartornerulersitsisoqassasoq ilimanaateqarpoq. Taamaattumik misissueqqissaarnermi matumani Periarfissatut ilusiliat allat sunniinissaat annikinaagaasoq ilimanaateqartorujussuuvoq.

Misissueqqissaarnermi atorineqartoq aamma periaaseq

Misissueqqissaarnermi atorineqartoq Alloriarneq 2

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nallersuineri siunertaasoq tassaavoq, mittarfiit ilusiligaanerit annertusineqarpat inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussat atitunerusumik paasinarsinneqarnissaat.

Misissueqqissaarneq imatut aqqissuunneqarpoq:

- Misissueqqissaarnermi aallaaviuvoq Periarfissatut ilusiliaq aallaavusooq. Periarfissatut ilusiliani tassani mittarfiit ullumikkut ilusiligaanerisa ingerlatiinnarnissaat takuneqarsinnaavoq.
- Tamatuma kingorna Periarfissatut ilusiliani allani tamakkiisuutitsilluni inuiaqatigiinnut sunniinissat nassuiarneqarput. Periarfissatut ilusiliani taakkunani ilisarnaataavoq mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat, tassani allannguutit ilaatigut tassaallutik Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq imarpik qulaallugu mittarfittut atorneqartussaassallutik, kisianni tamatumunnga taarsiullugu nunap immikkoortuani mittarfimmut imaluunniit qulimiguulinnut mittarfimmut annikillisinneqassallutik. Imapik qulaallugu timmisartunut mittarfittut atuuffiit, tamatumunnga taarsiullugu Nuummi aamma Ilulissani mittarfinni annertusarneqarsimasuni atorneqalissapput.
- Tamatuma kingorna Periarfissatut ilusiliaq aallaavusooq Periarfissatut ilusilianut allanut sanilliullugu misissueqqissaarnermi inerniliineq suliarineqarpoq.

Ukiut 25-it ingerlaneranni (2018-imilit 2043-imut) maannakkut naliusut atorlugit misissueqqissaarnermi Periarfissatut ilusiliaq aallaavusooq Periarfissatut ilusilianut allanut sanilliunneqarpoq.

Piffissanut sivilsunerusut naatsorsuisoqartillugu naatsorsuinerit maannakkut naliusunik naatsorsuinerit iluseqassaaq, tassani aningaasat ingerlaanerisa imminnut sanilliunneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu, siunissami aningaasat ingerlaarneri "ullumikkumut" utertinneqassallutik (kingumoortumik naatsorsuineq). Assersuutigalugu ukiut 25-it qaangiuppata 100 kr. tigunissaannit, ullumikkut 100 kr. tiguneqarnera assigiinngissuteqarpoq, tamannalu siunissami aningaasartassat tamaasa ullumikkumut kingumoortumik naatsorsorneqarnerisigut maannakkut naliusumi sillimaffigineqartarpoq.

Siunissami aningaasat ingerlaanerisa maannakkut nalingat, ernialiusaqa kingumoortumik naatsorsugaq-mik taaneqartartoq atorlugu kingumoortumik naatsorsorneqartarpoq.

Piffissap ukiunik 25-inik sivilsussusillip ingerlanerani maannakkut nalingata 0-iunerata kingunerisaanik aningaasaliinermit aningaasat taakkoqqinnaat utertinneqartarput, tassami siunissami ukiuni 25-ini aningaasat ingerlaarnerat kisimi isiginiarneqarmat. Maannakkut nalinga qaffasinneruppat, aningaasaliinissaq iluaqutissartaqarnerussaaq. Maannakkut nalinga amigartoorfiuppat, tunngavissat allasimasut atuutsillugit aningaasaliissutit utertinneqassanngillat.

Naatsorsuinerit teknikkikkut tunngavissat allat ilanngussani takukkit.

Ilusiliaq 1: Alloriarneq 2-imi misissueqqissaarnermi atorineqartut takutinneqarnerat

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineq

Alloriarneq 1 aamma Alloriarneq 2

2017-imi missingersuutini aningaasaqarnermut annertuumik tunngatillugu, pingaarnertigut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut misissueqqissaarnerup sullarineqarpoq. Misissueqqissaarnermi tassani takutinneqarpoq periarfissatut ilusiliani marluusuni Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuuteqartussaasut, kisianni Namminersorlutik Oqartussanit Periarfissatut ilusiliaq alla piviusunnigortinneqarpat, Periarfissatut ilusiliani tunngaviumit tamanna akikinnerusussaasoq. Alloriarneq 1-mi misissueqqissaarnermi Periarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq 956 mio.kr.inik akeqarpoq, Periarfissatut ilusiliani allami 791 mio.kr.inik akeqarluni. Alloriarneq 1-imi misissueqqissaarnermi taamaalluni takutinneqarpoq, maannakkut mittarfiit ilusiligaanerisa attatiinnarnissaanit, Ilulissani aamma Nuummi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiliorneq missingersuutitigut iluaqutissartaqartoq.

2017-imi Alloriarneq 1-imi misissueqqissaarnerup sullarineqarpoq, taanna missingersuutini aningaasaqarnermut annertuumik tunngatillugu, pingaarnertigut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut misissueqqissaarnerulluni.

Alloriarneq 2-imi misissueqqissaarnerup Alloriarneq 1-imi misissueqqissaarnerup nanginneraa, Alloriarneq 2-imi misissueqqissaarnermi Periarfissatut ilusiliani ilaatigut angalanermit aningaasartuutit annikillineqarnerisa kisalu kiffartuunneqarnissamut isumaqatigilissutinut tunngatillugu sipaaruteqarnerup sunniutaasa ilanngunneqarnerat annertuumik allaassutaalluni.

Alloriarneq 1-ip aamma 2-ip akornanni assigiinngissutaasoq annertooq tassaavoq, Alloriarneq 1-imi mittarfiit KAIR-ip pilersinneqarneranit kulluarneqartut kisimik aallunneqarnerat aammalu tunngavissarititaagallartunik arlalinnik aallaaveqarnerat, Alloriarneq 2-imi mittarfiit ilusiligaanerat

Mittarfiit annertusaavigineqarneranni inulaqatigilit aningaasaqarannut sunnutaasussanik nallersuineq, Alloriarneq 2

ataatsimoortoq aallunneqarluni – tassa imaappoq mittarfiit aamma qulimiguulinnut mittarfiit tamarmik ilaatinneqarlutik.

Alloriarneq 2-imi misissueqqissaarneq Alloriarneq 1-imut sioqqutsisumik ilisimanninngikkarluarluni, atuarneqarsinnaavoq.

Ilusilliaq 2: Alloriarneq 1-ip aamma Alloriarneq 2-ip imarisai

2 Eqikkaaneq

Periarfissatut ilusillap tungaviusup maannakkut nalinga amigartoorfiulluni 1.085 mio.kr.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1 sinneqartoorfiulluni 280 mio.kr.

Periarfissatut ilusillap tungaviusup aamma Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip assigiinngissutaat sinneqartoorfiulluni 1.365 mio.kr.

Periarfissatut ilusillap alla 2 maannakkut nalinga amigartoorfiulluni -241 mio.kr.

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusillap alla 2-ip assigiinngissutaat sinneqartoorfiulluni 844 mio.kr.

Mittarfiit ilusiligaanerat pilersaarutaasoq pioreersumit akikinneruvoq Inerniliineq

Mittarfiit ilusiligaanerannut pioreersumut tungatillugu aningaasaqarnikkut sunniutaasussat naatsorsorniarlugit, misissueqqissaarnermi taaneqartutut suliaqarfigineqarput:

- **Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq:** Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq: Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiullutik, aammalu mittarfiit allat tamarmik nunap immikkoortuani mittarfiullutik imaluunniit qulimiguulinnut mittarfiullutik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aammalu MIT-ip ingerlatai, ullumikkut mittarfiit ilusiligaanerisa ingerlatiinnarneranni sunniutaasussat. Periarfissatut ilusiliaq taanna amigaartoorfiusumik -1.085 mio.kr.-inik maannakkut naleqarpoq.
- **Periarfissatut ilusiliaq alla 1:** Periarfissatut ilusiliaq alla 1: Nuuk aamma Ilulissat imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiullutik aammalu Qaqortoq nunap immikkoortuani mittarfiulluni, KAIR-imit pigineqarlutillu ingerlanneqartut, nutaamik mittarfiit ilusiligaaneranni sunniutaasussat. Mittarfiit allat tamarmik nunap immikkoortuani mittarfiupput imaluunniit qulimiguulinnut mittarfiullutik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aammalu MIT-imit ingerlanneqartut, Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq ilanngullugit. Periarfissatut ilusillap taanna sinneqartoorfiusumik 280 mio.kr.-inik maannakkut naleqarpoq.
- **Periarfissatut ilusiliaq alla 2:** Periarfissatut ilusiliaq alla 1-itut nutaamik mittarfiit ilusiligaaneranni sunniutaasussat, Kangerlussuarmi annertuunik aningaasaleeqqittoqarnissaa allaassutaalluni, tassami maannakkut mittarfiusoq sulii Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarluni MIT-imit ingerlanneqartuq, nunap immikkoortuani mittarfiimmut 1.500 meterimut annikillisinneqartussaammat. Periarfissatut ilusiliaq taanna amigartoorfiusumik -241 mio.kr.-inik maannakkut naleqarpoq.

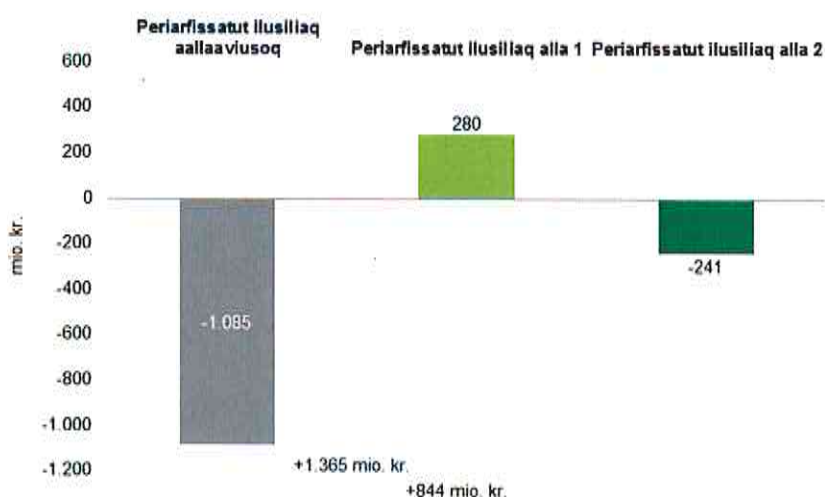
Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineri pingaarnertigut inerniliineq tassaavoq, Narsarsuarmi aamma Kangerlussuarmi annertuunik aningaasaleeqqinnissap ilanngunneqarnera apeqqutaatinnagu, mittarfiit ilusiligaanerannik annertusititsinissami pilersaarutigineqartumi aningaasaleeqqinneq aningaasaqarnikkut iluaqtissartaqarpoq. Taamaattoq nunap karsianut missingersuutini aningaasaqarnikkut periarfissatigut taamaattoqanngilaq, tassani naatsorsuineri ilaatinneqareersunit annertunerusumik sipaaruteqarfiumngitsumik imaluunniit akileraarutinik qaffaaviunngitsumik Periarfissatut ilusiliaq alla 1 piviusunngortinneqarsinnaalluni.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi Kangerlussuarmi qulimiguulinnut mittarfiimmit, Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi nunap immikkoortuani mittarfiimmut 1500 meteriusumut allanngortitsineq, annertunerusumik 500 mio. kr. missaanni aningaasaliineri aningaasartuuteqarnermik malitseqassaaq. Paasissutissiisoqarpoq maannakkut nunap karsiani suliaqat inissisimanerat malillugu aningaasaliineri aningaasartuutini annertunerusunut taakkununga aningaasalersuutissaqanngitsoq.

Periarfissatut ilusiliami aallaaviusumi maannakkut naliusooq amigartoorfiusumik 1.085 mio.kr.-inik inerneqarpoq, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi maannakkut naliusooq sinneqartoorfiusumik 280 mio.kr.-inik inerneqarluni. Allatut oqaatigalugu Nuummi, Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfíinik aamma Qaortumi nunap immikkoortuani mittarfíinik pilersitsineq, maannakkut mittarfíit ilusiligaanerisa attatiinnarnissaannit, iluaqutissartaqarneruvoq.

Periarfissatut ilusiliami aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliat allani aningaasartuutit ataasiakkaat sukumiisumik allaaserineqarnerat, periarfissat taakkua pillugit immikkoortuni allassimapput.

Ilusiliaq 3: Periarfissatut ilusilianik sanilliusineq

Nejoqqutarisaq: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sweco, Rambøll, MIT, KAIR

Takussutissiaq 1: Periarfissatut ilusiliat imminnut sanilliuqqarnerat

NPV, mio.kr.	
Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusooq	-1.085
Periarfissatut ilusiliaq alla 1	280
Periarfissatut ilusiliaq alla 2	-241
<i>Periarfissatut ilusiliaq alla 1, Aallaaviusumut assigiinnngissutaa</i>	<i>1.365</i>
<i>Periarfissatut ilusiliaq alla 2, Aallaaviusumut assigiinnngissutaa</i>	<i>844</i>

Nejoqqutarisaq: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sweco, Rambøll, MIT, KAIR

Periarfissatut ilusiliani aallaaviusuni aningaasartuutit annertunersaat tassaavoq Kangerlussuup imarpik qulaallugu mittarfíttut ingerlatiinnarnissaanut aningaasartuutit, tamatumunngalu pingaartumik pissutaavoq mittarfíup taamatullu illutat aamma pilersuinermit atortut aserfallassimanerat. Marluk isertitaqartitsiviusarput. Siullermik sinneqartoorutit MIT-ip mittarfíit ilusiligaaneranni atuuttumi ingerlatsinerup malitsigisaanik isertittagai naatsorsuinermit ilanngunneqarput. Tamatuma saniatigut píffissami sanaartorfiusumi akileraarutitigut isertitaqarnerulerneq naatsorsuinermit ilanngunneqarpoq.

Periarfissatut ilusiliani allani aningaasartuuteqarfiusut annertunersai tassaapput Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imi aningaasaatinut akiliutai aammalu MIT-imut tapiissutai, isertitaqarfiusut annertunersaat tassaallutik sipaarutissat píffissami angalaffiusumi sipaarutigineqartussat malitsigisassai aammalu angalanermit aningaasartuutit annikillisinneqarnerat. Maannakkut naliusumut sinneqartoorfiusunut ilassutaasut allat ilaatigut

tassaapput sinneqartoorutit Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit ingerlanneqarnerisa malitsigisaanik KAIR-imit pilersinneqartussat.

Malugiuk, Periarfissatut ilusiliani allani arlalinnik allanik sinneqartoorfiusumik sunniuteqartussaammat, nalunaarusiami ilaatinneqanngitsunik, assersuutigalugu sunniinerit ineriartortuurtussat.

Sunniinerit ineriartortuurtussat arlaqarput amerlassusileruminaatsut, taamaattumillu naatsorsuinerimi ilaatinneqanngitsut.

Naatsorsuutigineqarpoq nutaamik mittarfiit ilusiligaanerat, sunniinerit ineriartortuurtussat naatsorsuutigineqassappata, misissueqqissaarnermi matumani takutinneqartunit Namminersorlutik Oqartussanut sulii pilersinneqarnerussasoq.

Ukiuni 30-ini piffissaqartitsinissaq atorneqassappat, misissueqqissaarnerup inernerit pitsaanerulerseqqinneqassapput.

Ukiuni 30-ini piffissaqartitsinissaq misissueqqissaarfigineqartuuppat, Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusilliaq alla 1-ip assigiinngissutaat 1.854 mio.kr.-inik annertussuseqassaaq, maannakkut ukiuni 25-ini piffissalisoqarnerani 1.365 mio.kr.-inik annertussuseqarluni. Ukiuni 30-ini piffissaqartitsinermi Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusilliaq alla 2-ip assigiinngissutaat 1.296 mio.kr.-inik annertussuseqarpoq, maannakkut ukiuni 25-ini piffissalisoqarnerani 844 mio.kr.-inik annertussuseqarluni.

Tamatuma saniatigut sunniinerit ineriartortuurtussat arlaqarput, misissueqqissaarnermi ilanngunneqanngitsut, tassami taakkua amerlassusileruminaatsorujussuummata, assersuutigalugu takornariat amerlanerulernerini aningaasaqarnermi sunniutaasussat pitsaasut. Sunniinerit taakkua Periarfissatut ilusiliani allani naleqarnerulersitsinnaasussaapput.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarneraq sammineqarmat, angalanermut aningaasartuutini aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutissat inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumassuteqartut kisimik Periarfissatut ilusilliaq allani ilanngunneqarput. Taakkua 2023-imi imarpikkoorlutik angalasut 255.560-it 51%-iisa missaannik annertussuseqarput. Sinneruttut 49%-it inuiaqatigiinnut tunngassuteqanngitsut, tassaapput takornariat, niuernerimik suliaqartut Kalaallit Nunaannut/Namminersorlutik Oqartussanut attuumassuteqanngitsut. Sipaarutissat 49% inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsut taakkua ineriartortuurtumik sunniuteqartitsissapput, Kalaallit Nunaanni takornariat aamma niuernerimik suliaqartut amerlanerulersitseqataasussaallutik. Sunniinerit taakkua annertussusilerneqarsinnaanngimmata, matumani ilaatinneqanngillat.

Ilaasunik missingersuineq atorneqartoq, nalunaarusiami matumani tunngavigineqartoq Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Rambøll-imit suliarineqarpoq. Paasisutissiissutigineqarpoq ilaasunik missingersuineq aamma siuariartorneq atorneqartut ukiuni kingullerni ilaasut amerlivinnerinut, oqaluttuarisaanermi qaffasinnerusumut, takussutissaanngitsoq. Missingersuineq naatsorsuinerimi ilusiliani patajaatsitsinissaq qulakkeerniarlugu siuariartornermut allannguinngitsumik aallaaveqartinneqarpoq.

Aammattaq takornariat amerlanerulernerat arlalinnik pitsaasunik sunniuteqassaaq. Siullermik takornariatitsisarnerup iluani suliffissaqartitsinerulernerimik kinguneqassaaq. Aappaattut illuliortiternermi sanaartornermilu suliani (akunnittarfinnik, neriniartarfinnik il.il. pilersitsineq/iluarsaassineq) aningaasaliinerunermik kinguneqassaaq, tamannalu illuliortiternermi sanaartornermilu aningaasaliisussanik pilersitsissaaq suliffissanillu pilersitsiviussalluni.

Mittarfiit ilusiligaanerat pitsaanerulerpat aammattaq inuiaqatigiit sinnerinut tamanna pilersitsinnaanermik siuarsaasinnaasaaq, tassami assersuutigalugu tunisassiornermik suliffeqarfiit inuit aamma nioqqutissat tunisassiornissamut ajornannginnerusumik,

akikinnerusumik sukkanerusumillu assartorsinnaalissavaat, soorlu atortussat aamma ikkussoriaannaat.

Sullissinermut suliffeqarfinnut tunngatillugu taamaaqataanik sullitanut sukkasuumik ajornaatsumillu anngussinnaanissaq aalajangiisuulluinnarpoq, tamannalu attaveqarneq pitsaanerulerpat periarfissaqalissaq.

Kiisalu nutaamik mittarfilit ilusilligaanerat unammilleqatigiinnerulersitsisinnaavoq, tamannalu naggataatigut akigitat appasinneruleranerannik malitseqarsinnaavoq aammalu takonariartitsisarnermi kajumissaataasinnaalluni.

Ataatsimut isigalugu Periarfissatut ilusiliat allat, maannakkut naliusunik naatsorsuinerit takutitsinerannit, pitsaanerussasut naliliisoqarpoq.

Malussarissutsimik misissueqqissaarneq

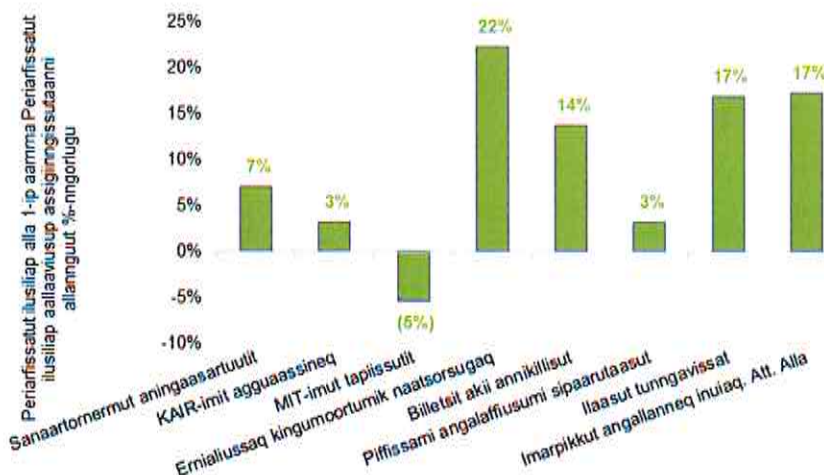
Misissueqqissaarnerup tunngavissani qitiusuni allangornernut patajaassusaat takutinniarlugu malussarissutsimik misissueqqissaarnerit arlallit suliarineqarput, tunngavissat qitiusut allangorneranni inerniliussat qanoq allangornersut takussutissiiviusumik.

Malussarissutsimik misissueqqissaarnerup takutippaa, inerniliussaq makkununga immikkut malussarissuseqartoq:

- Ilaasut amerlassusaat
- Ilaasut inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumassuteqartut amerlassusaat pillugit tunngavissat
- Kingumoortumik ernialiusaq

Matuma kinguliani takussutissiami tunngavissat qitiusut +/- 10%-imik allangorneranni Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma Periarfissatut ilusiliap aallaaviusup assigiinngissuta a assigiinngissutaanni allangornerit takutinneqarput. Assersuutigalugu: angallannermi nikeriartoqarpat aammalu ilaasut tunngavissat 10%-imik amerlippata, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma Periarfissatut ilusiliap aallaaviusup maannakkut naliusumi assigiinngissutaat pitsaasup tungaanut 17% missaannik allangussaaq.

Ilusiliaq 4: Malussarissutsimik misissueqqissaarnerup inernera

* Diskonteringsrente 4%-imit 3%-imut allangortinneqarnerata malitsigisaanik allanguuat

Malussarissutsimik misissueqqissaarnerup takutippaa inernillussat, billetsit akiisa annikillinerat, ilaasut tunngavissat aamma ilaasut inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumassuteqartut amerlassusaat pillugit tunngavissanut malussarinnerpaasussaasut.

Malussarissutsimik misissueqqissaarnerup aammattaq takutippaa, misissueqqissaarnerup ineneri patajaatsuusut, tassami Periarfissatut ilusiliat allat malussarissutsimik misissueqqissaarnerni tamaginni Periarfissatut ilusiliamit aallaaviusumit akikinnerummata.

Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup takutippaa, Periarfissatut ilusiliat allat 1 iluaqutissartaqarnerpaajusoq – aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut isigalugu.

Missingersuutini aningaasaqarneq

Mittarfii ilusiligaaneranni nutaami aningaasaliinissaq aningaasaqarnikkut iluaqutissartaqarnerpaajusoq maannakkut naliusunik naatsorsuinerup takutikkaluaraa, imaangilaq arlalinnik sipaaruteqartoqarsinnaasoq siunertanut allanut atorpeqarsinnaasunik.

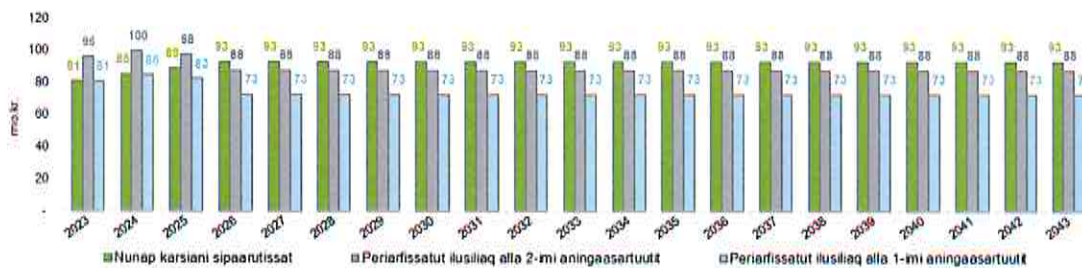
Tamanna missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi takussutissinneqarpoq, tassani nunap karsianit isigalugu aningaasat ingerlaarnerat misissoqqissaarnerqarluni.

Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup takutippaa, sipaarutissanik allanik nassaarnissaq imaluunniit akileraarutinik qaffaanissaq pisariaqartinneqarani, Periarfissatut ilusiliaq alla 1 piviusunngortinneqarsinnaasoq. Kisiannili Periarfissatut ilusiliaq alla 2-mi 2023-2025-imi aningaasalersuutissanik annertunerusumik pisariaqartitsinermik malitseqartussaalluni. Aningaasalersuinissami pisariaqartitat ataatsimut katillugit 38 mio. koruuniupput.

Tassunga ilanngutissaq periarfissatut ilusiliani tamaginni mittarfinni aningaasaleeqqinnissamut aningaasassanik nassaartoqartussaana, tassani mittarfii nutaat ilaanatik. Tamanna eqqarsaatigalugu Periarfissatut ilusiliaq alla 2 aningaasaleeqqinnissap qaffasinnera pissutigalugu piviusunngortikkuminaannerpaajuvoq.

Maannakkut naliusumi misissueqqissaarnerup takutippaa Periarfissatut ilusiliap aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip imminnut sanilliunneqarnerat oqimaqatigiipajaartoq (O-lunngorluni), missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi Periarfissatut ilusiliaq alla 2 Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumit akisunerulluni.

Ilusiliaq 5: Nunap karsiani ukiumoortumik ingerlatsinermut aningaasaqarneq

Hajoqqatarsaq Aningaasaqarnermut Akileraanemullu Naalakkersuisoqarfik, Rambøll MIT

3 Tunngavissarititaasunut tunuliaqutaasut

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersueqqissaarnermut matumunnga tunngaviupput KAIR-imit, MIT-imit aamma Rambøll-imit misissueqqissaarnerit.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineq Alloriarneq 2

Nalunaarusianit tunuliaqutaasunit pingasunit tunngavissat

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermit aammalu tunngavissanut tunuliaqutaasunut tunngavissut tassaapput nalunaarusiat makkua:

- Kalaallit Airports A/S "Business and financing plan" (KAIR ingerlatsinermit aningaasalersuinerimullu pilersaarut)
- Mittarfeqarfiit "Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerannut atatillugu ingerlatsinermit aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik naatsorsuinerit"
- Rambøll "Kangerlussuup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat tallimat"
- Angalanermit aningaasartuutit annikinnerulersinneqartut pillugit Rambøll-ip allakkaa

Matuma kinguliani nalunaarusiat suullit pingasut naatsumik nassuiarpavut, qanoq taakkua suliarineqarsimanersut aammalu tunngavissat tunuliaqutaasut.

Malugiuk, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq ingerlatsinermit aningaasartuutit pinngitsoorani aningaasartuuteqarfiusussanik imaqqanngimmat. Tamatumunnga pissutaavoq, nalunaarusiat immikkoortuini taakkunani, ataatsimoortumik sunniutaasussanik nalilersuinermit tunngavigneqartuni, aningaasartuutit ilaareernerat. Tassa imaappoq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermit ingerlatsinermit aningaasartuutit sillimaffigneqarput, aammalu ingerlatsinermit aningaasartuutit nalunaarusiat immikkoortuini, misissueqqissaarnermit matumunnga tunngavissut, allassimallutik.

Ilaasunik missingersuineq atorneqartoq, nalunaarusiami matumani tunngavigneqartoq, Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Rambøll-imit suliarineqarpoq. Paasisutissiliissutigineqarpoq ilaasunik missingersuineq aamma siuariartorneq atorneqartut ukiuni kingullerni ilaasut amerlivinnerinut, oqaluttuarisaanermi qaffasinnerusumut, takussutissaanngitsoq. Missingersuineq naatsorsuinermit ilusiliani patajaatsitsinissaq qulakkeerniarlugu siuariartornermit allannguinnitsumik aallaaveqartinneqarpoq.

Ílusíllaq 6: Inulaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqíssaarnermut nalunaarusíat tunulíaquataasut aammalu allakkíat

KAIR-ip nalunaarusíaanut tunngavígeneqartut

Kalaallít Airports A/S "Ingerlatsínermut aningaasalersuínermullu pílersaarut"

Nalunaarusíamí tassaní Ílulíssaní, Nuummí aamma Qaqortumí míttarfínník píngasuník sanaartorníssamut, íngarlatsínissamut aningaasalersuínissamullu KAIR-ip íngarlatsínermut aningaasalersuínermullu pílersaarutaa nassuarneqarpoq. Nalunaarusíamí míttarfílit patajaallísaaníkkut ísígálugú aammalu míttarfínnut atavíakkaanut sanaartornermí aningaasallínermut ("capex") aamma sulíniummut píffíssalíussanut tunngatíllugu, sanaartorneqarníssaat nassuarneqarpoq.

Nalunaarusíamut tunngavígeneqarpoq aningaasalersuínissamut ílusíllíaq Excel-ímík aallaaveqartuq, ílaatígut íneríartortítsínerup sanaartornerullu íngeláneranní míttarfínnut píngasunut taakkuníngá aningaasaqarníkkut ínníssímanerník taamatullu míttarfínnut atavíakkaanut ímmínut akílíersínnáassutíník paasínarsítsísaq.

Nalunaarusíaq najoqqutarísat avataaneersut atorlúgít Deloitte Danmark-ímít sulíaríneqarpoq.

Taakkua tassaapput Rambøll, COWI, Copenhagen Economics, Naatsorsueqqíssaartarfík aamma UNWTO Tourism Highlights 2016 Edition.

Nalunaarusíamí ínernílínerít píngarnerít

Sanaartornermut aningaasartuutít tamarmíusut (capex) aningaasat naleerukkiartornerat aamma sanaartornermut aningaasalersuínermut aningaasartuutít míttarfínník píngasuník taakkuníngá tunngassuteqartut ílanngunnagít, 3.500 mío. kr. míssaannut míssíngersorneqarput.

KAIR-ip íngarlatsínissamut aningaasalersuínermullu pílersaarutaa ní sanaartornermí aningaasallínerít (capex) aamma Ílulíssaní, Nuummí aamma Qaqortumí míttarfínník sanaartorníssamut aningaasalersuínissamullu píffíssalísuínílerít nassuarneqarput.

Sanaartornermut aningaasallínerít tamarmíusut (capex) aningaasat nalíkillíartornerat aamma míttarfínník píngasuník taakkuníngá sanaartornermí aningaasalersuínermut aningaasartuutít ílanngunnagít 3.500 mío. kr. míssaanník annertussuseqarput.

Aningaasalersuinissaq pisariaqartoq nammineq aningaasaatinut akiliutit, akiitsunik aningaasalersuineq aamma qularnaveeqqusiineq ataqatigiissillugit pissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Kontumut pingaarnermut 10.13.11 Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut toqqaannartumik aningaasartuutit, oqaasertaliusseq naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat 2,1 mia. kr. angullugit ataatsimut katillugit aningaasaatinut akiliuteqarsinnaasut aammalu qularnaveeqqusiinnaasut, saniatigut 2 mia. kr. angullugit naatsorsuutigineqartunik nunap karsiani taarsigassarsinnaasut aammalu taakkua KAIR-imut ingerlateqqillugit taarsigassarsiaritissinnaallugit.

MIT-ip nalunaarusiaanit tunngavigineqartut

Mittarfeqarfiit "Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerannut atatillugu ingerlatsinermit aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik naatsorsuinerit"

Nalunaarusiami tassani KAIR Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfinnik nutaanik sanaartussappat imaluunniit allilerissappat, periarfissatut ilusiliani assigiinngitsuni tallimani MIT-imut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat misissoqqissaarneqarput.

MIT-imut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat misissoqqissaarneqarnerisa saniatigut nalunaarusiaq nalunaarusiat immikkoortuinik makkuninnga imaqarpoq:

- MIT-ip ingerlatsivigisaanni pingaarnerni aammalu suliassaqarfinni allani annertuuni (akunnittarfiit, inissiat aamma pilersuineq) aningaasaqarnermi agguluneq
- Sumiiffinni MIT-ip aningaasaqarnerani agguluneq, ilanngullugit aningaasaqarneq MIT-imut tamarmut atuuffinnut ataatsimoorussanut tunngassuteqartoq

Nalunaarusiaq MIT-imit paasissutissat aallaavigalugit Deloitte Kalaallit Nunaat-nit suliarineqarpoq, ilanngullugit 2016-imut naatsorsuutini allattukkat. Paasissutissat ukiumoortumik naatsorsuutitut kukkunerisiorlikkanut naapertuupput. Taamaattoq ingerlatanut sumiiffinnullu aningaasaqarfiup agguarneqarnera kukkunerisuiusup suliaqarnerani imminermini ilaatinneqarsimangilaq. Kisianni MIT-ip agguaalluni naatsorsuutai misissorneqarput aammalu agguaanermut tunngaviusut pingaarnertit nalilersorneqarlutik.

Nalunaarusiaq tunngavigisanik arlalinnik, ilanngussani takuneqarsinnaasunik, aallaaveqarpoq.

Nalunaarusiami inerniliinerit pingaarnertit

Misissueqqissaarneq naapertorlugu MIT-ip 2016-imut ukiumoortumik naatsorsuutai 4,7 mio. koruuninik sinneqartoorteqarfiupput.

MIT-ip Ilulissani aamma Nuummi mittarfinni ingerlatsineq kiisalu Qaqortumi qulimiguulinnut mittarfinni ingerlatsineq tunniutissappagu, aammalu Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq pingaartumik nunap iluani timmisartumik angallassinermut allanngortillugit, tamatuma malitsigisaanik tamanna 2016-imi akit atorlugit naatsorsuinermit 96 mio. kr. missaanni amigartoorfiusumik ingerlatsinermit inerneqassaaq. Taakkunannga Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq nunap immikkoortuini mittarfinngorlugit allanngortitsinermit ataatsimut katillugit 17 mio. kr. missaanni amigartooruteqarfussapput.

MIT-ip Ilulissani aamma Nuummi mittarfinni ingerlatsineq kiisalu Qaqortumi qulimiguulinnut mittarfinni ingerlatsineq tunniutissappagu, aammalu Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq pingaartumik nunap iluani timmisartumik angallassinermut allanngortillugit, tamatuma malitsigisaanik tamanna 90-100 mio. koruuninik amigartoorfiusumik ingerlatsinermit inerneqassaaq.

Kangerlussuaq, Nuuk aamma Ilulissat ingerlatsinermit inernillussanut sinneqartoortefiusumik iluaqutaasarpud, sumiiffiit allat annertunerpaatigut amigartooruteqarfiusumik imaluunniit sunniuteqanngitsumik pissarsiviusarlutik.

Misissueqqissaarnerup takutippaa Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq tamatumunnga taarsiullugu nunap immikkoortuani mittarfinnit qulimiguulinnut mittarfinnut allanngortinneqarpata, ingerlatsinermi amigartoorutaasut tamatumunnga taarsiullugu mittarfinnut marlunnut taakkununnga ataatsimut katillugu 0,1 mio. koruuniussasoq. Tamanna misissueqqissaarnermi matumani Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imut naapertuuppoq.

Ingerlatsinerup inernerani misissueqqissaarnermi allannguutit, maannakkut ingerlatsineq tunngavigalugu naatsorsorneqarput. MIT sinneqartoorutinik 13 mio. kr. missaannik annertussuseqartunik nunap karsianut tunniussaqaqarsimammat, taakkua 96 mio. kr. missaanni amigartoorutaasunit ilanngaatigineqarsinnaassapput. Aammattaaq aningaasartuutit ataatsimoorussat 5-10 mio. koruuninik annikillisinneqarnerannut sipaarutissatut missingersukkat ilanngaatigineqarsinnaapput, takuuk MIT-ip nalunaarusiaa. Ataatsimut isigalugu MIT Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi 75 mio. kr. missaannik aammalu Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq qulimiguulinnut mittarfittut annikillisinneqarsimallutik 60 mio. kr. missaannik ukiumoortumik ingerlatsinermit tapiissutinik pisariaqartitsisussaavoq.

Taamaaqataanik sumiiffinnut aggualluni misissueqqissaarnermi takutinneqarpoq, pingaartumik Kangerlussuarmi, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit, ataatsimut katillugu 82,8 mio. koruuninik sinneqartooruteqartarlutik ingerlatsinerup inerneranut pitsaasumik pissarsiaqarfiusartut, sumiiffiit allat tamarmik annertunerpaatigut amigartooruteqarfiusumik pissarsiaqarfiusarlutik – imaluunniit pingaarnepaatigut ingerlatsinerup inerneranut sunniuteqanngitsumik pissarsiaqarfiusarlutik. Taamaattumik mittarfiit taakkua ingerlatsinermi ilaatinneqarunnaassappata MIT-imut ilanngaaseereernermi inerniliussat annertuumik pitsaanngitsup tungaanut sunnerneqartussaapput, tassami sumiiffiit ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut annikinnerpaamiittut kisimik MIT-imillissapput. Taamaalilluni Aningaasanut inatsisikkoortumik ingerlatsinermit aningaasaliissutinik pissarsisarnissaq pisariaqartinneqalertussaavoq.

3.1 Mittarfinnit minnerusunit annerusunut timmisartuussinerit aamma sipaarutissat

Immikkoortumi matumani piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnerup aammalu angalanermut aningaasartuutini sipaaruteqarnerup malitsigisaannik iluanaarutissat, Rambøll-ip allakkiaa aallaavigalugu, amerlassusissalerniarneqassapput.

2016-imi Kangerlussuarmi mittarfimmi ilaasut tikittut aamma aallartut 320.000 missaanniipput.

1/3 missaat, ilaasut 108.000-it, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit nutaat ammarpata toqqaannartumik imarpik qulaallugu timmisartuussinerimut nuunneqartussaapput.

Billetsit akiisa nutaat aammalu ullumikkut billetsit akiisa assigiinngissutaat, Kangerlussuarmut tassanngaaniillu uteqattaarluni timmisartuussinerimi billestit akilnut naapertuupput.

Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut aamma piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnerup amerlassusilerneqarnerat

Angalanermut aningaasartuutitut aamma piffissatigut sipaaruteqarnernut tunngavigisat

Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnik nutaanik sanaartorneq, Kangerlussuarmut mittarfinnut nutaanut taakkununga imarpikkoorluni ilaasut nuutinneqarnerannik mallitseqassaaq. Tamanna matuma siuliani inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniuteqarnermik inerneqartussaavoq:

- Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut
- Piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarneq

Matuma kinguliani sunniinerit amerlassusilerneqassapput. Malugiuk, piffissaq angalaffiusoq sipaarneqartussaaq angalasumut tassaangimmat "kaasarfimmiut aningaasat", kisianni periaatsit nalinginnaasumik ilisimaneqartut atorineqartartullu malillugit angalasup piffissamik atuineranik takorluuinikkut aningaasatigut amerlassusiliineq.

Rambøll-ip "Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit allilerneqarneranni angalanermut aningaasartuutit apparnissaat pillugu allakkiaq, Iluarsineqartoq 02" sunniinerit taakkua allaaserai. Rambøll-ip missingersuineri nalunaarusiami matumani tunngavigineqarput.

Mittarfinnit minnerusunit annerusunut billestit sipaarneqartussat

Rambøll-ip nalunaarusiaa malillugu 2016-imi Kangerlussuarmi mittarfimmit ilaasut tikittut aallartullu 320.000-iupput. Taakkunanga ikittuinnaat Kangerlussuarmi mittarfik aallarnermi tikinnermiluunniit ornigassarisarpaat, takornariat ikinnerusut, ilaasut nunap iluani angalasut aqqaartut aammalu inuit mittarfinni sulisut angallanneqarnerat eqqaassanngikkaanni.

Mittarfiit nutaat pilersinneqareerpata, ilaasunit 320.000-iusunit 1/3 missaat (80.823 Nuummiit aamma 27.424 Ilulissaniit, ilaasut 108.000 missaannik amerlassuseqartut) toqqaannartumik imarpik qulaallugu timmisartuussinerimut ingerlaqqitsinneqartussaapput. Taakkua taamaalillutik Kangerlussuarmut Kangerlussuarmiillu mittarfimmit minnerusumit annerusunut billestimik sipaaruteqartussaannertik pissutigalugu toqqaannartumik sipaaruteqartussaapput.

Aamma Sisimiunut, Aasiannut, Maniitsumut aamma Narsarsuarmut taakkunangaaniillu ilaasut Nuummi aamma Ilulissani mittarfiliit nutaat atortassavaat. Ilaasut taakkua naggataatigut ornigassaminnut apuunnissamut Nuummut aamma Ilulissanut imaluunniit taakkunangaaniit mittarfimmit minnerusumit annerusumut billetsimik akillisussaanerat ingerlaannassaaq. Sisimiut eqqaassanngikkaanni illoqarfinnut taakkununga timmisartorneq sivikinnerulertussavaoq, tamannalu billetsit akiisa appasinnerunerannik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Tamanna aamma avannaanni Uummannamut, Upernavimmut aamma Qaanaamut tunngatillugu pisussaavoq.

Air Greenland-ip paasinarsippaa, ukiuunerata qaammataanni taamaallaat Nuummut timmisartuussisarsinnaassallutik, tassungalu tapiliullugu Nuummiit avannamut mittarfinnut minnerusunut timmisartuussinernik ikkussisoqartassasoq. Tamanna Nuup aamma Ilulissat akornanni mittarfimmut allamut billetsimik allamik malitseqassanersoq, imaluunniit ukiumut illoqarfinnut marlunnut taakkununga imarpikkoornermut billetsinut akigitat attatiinnarneqarniarnersut, Air Greenland-ip nalunaarutigingilaa, taamaattumik nalunaarusiami matumani sunniutaasinnaasut sillimaffigineqanngillat.

Rambøll-ip nalunaarusiaa malillugu Narsarsuarmut tassanngaaniillu ilaasut 2016-imi 48.500 missaanniippat. Taakkua affaasa missaat Qaqortumi mittarfiliornermi mittarfimmit minnerusumit annerusumut billetsimik sipaaruteqarsinnaassapput.

Imarpik qulaallugu timmisartuussinermut billetsit akii allanngunngillat

Nuummit, Ilulissanit aamma Kangerlussuarmut Københavnimut isorartussusaa assigiinnangajammat, mittarfinnut taakkununga pingasunut imarpik qulaallugu timmisartuussinermut billetsit akii aamma taamaaginnassasut ilimagineqarpoq.

Ullumikkut billetsit akiinut sanilliullugu billetsit nutaat akornanni assigiinningsutaasunut pissutaapput mittarfinnit minnerusunit annerusunut billetsit sipaarneqarnerat imaluunniit mittarfinnit minnerusunit annerusunut billetsit akikinnerunerat.

Imarpikkoorlutik ilaasut "inuiaqatigiinnut attuumassutilinnut" aamma "inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsunut" agguarneqarnerat

Imarpik qulaallugu angallannerup 51%-ia inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq naliliisoqarpoq, 49%-ia inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsoq, naliliisoqarpoq

Ilaasut "inuiaqatigiinnut attuumassutilit" tassaapput kalaallinut innuttaasunut attuumassutilit, kiisalu ilaasut toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik Namminersorlutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaanni kommuninit il.il. akiliunneqartut.

Ilaasut inuiaqatigiinnut attuumassutilit tassaapput ilaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaanni kommuninit, Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnit il.il. akiliunneqartut.

Billetsit akiini sipaarutaasussat aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat inuiaqatigiinnut attuumassutilit kisimik, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermut attuumassuteqarput. Taamaattumik imarpikkoorlutik ilaasut "inuiaqatigiinnut attuumassutilittut" isigineqartut qanoq amerlatiginerannut, aammalu "inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsutut" isigineqartut qanoq amerlatiginerannut tunngavigineqartut allaaserissavagut.

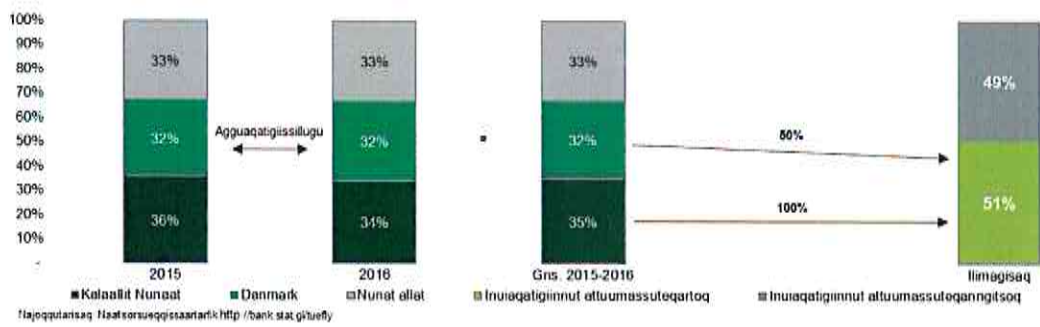
2015-imut aamma 2016-imut Naatsorsueqqissaartarfimmit naatsorsukkat (takuuk ilusilliaq) malillugit angalasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut imarpikkoorlutik ilaasut agguaqatigiissillugu 35%-iisa missaannik amerlassuseqarput, imarpikkoorlutik ilaasut Danmarkimeersut 32%-iullutik aammalu ilaasut nunanit tamalaaneersut allat 33%-iullutik.

Angallannermi qanoq amerlatigisut inuiaqatigiinnut attuumassuteqarnerisut aammalu qanoq amerlatigisut taamaanginnerisut paasissutissaqanngimmat, missiliorneqarpoq ilaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut tamarmik inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuusut (35%-it).

Taamatuttaaq missiliorneqarpoq ilaasut Danmarkimeersut affai inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuusut (32%-it affai). Tassani imarpik qulaallugu angalasut tamarmik toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik Namminersorlutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaanni kommuninit, ingerlatseqatigiiffinit namminersortunit aammalu immaqa ilaasut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqangitsut sinnerlugit inuinnarnit akiliunneqartut, ilaatinneqarput.

Katillugit missiliorneqarpoq imarpik qulaallugu angallannermi tamarmiusumi 51%-it missaannik amerlassuseqartut inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuusut, 49%-it inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuunatik.

Ilusiliaq 7: Imaprik qulaallugu angallannermi angalasut najugaat

Ilaasunut Suussutsit 1-inut angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut amerlassusilerneqarnerat Angalanermut aningaasartuutinit aamma piffissatigut sipaarutaasunut tunngavigneqartut

Ilaasut suussusaat pingasut

Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartussat naatsorsorniarlugit, ilaasut suussusaat assigiinngitsut pingasut akornanni immikkoortitsinissaq pisariaqarpoq:

- Suussutsit 1 – ilaasut Nuummukartut imaluunniit Ilulissanukartut
- Suussutsit 2 – ilaasut Nuummukartussaangitsut imaluunniit Ilulissanukartussaangitsut, kisianni piffissami angalaffiusumi sipaaruteqartussat
- Suussutsit 3 – ilaasut, Narsarsuup aamma Qaqortup (Kalaallit Nunaata kujataa) akornanni ilaasut aningaasartuutaanni sipaaruteqartussat

Billetsini sipaarutaasussat naatsorsuutigineqartoq 2016-imi billetsimut ataatsimut 1.000 koruuninut missingersorneqarpoq.

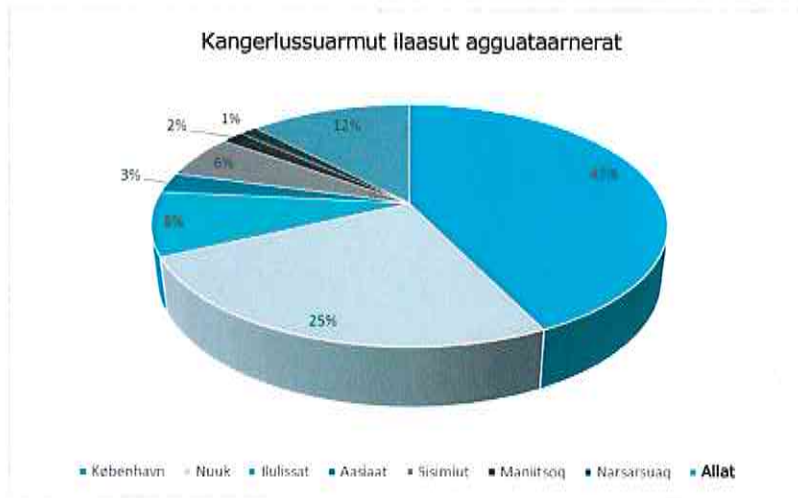
Angalanermut aningasartuutini ataatsimut katillugu sipaarutissat 2016-imi 108 mio. koruuninut missingersorneqarpoq, 2018-imi 112,9 mio. koruuninut naapertuullutik.

Ilaasut imarpikkoortussat agguaqatigiissillugu Kangerlussuarmi aqqusaarnermut nalunaquttap akunneri marluk atortarpaat.

2016-imi piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut missingersorneqartut 40,4 mio. koruuniluppuk.

Ilaasut suussusaannut taakkununga agguaneq Rambøll-imit allakkiami "Nuummi Ilulissani aamma Qaqortumi mittarfiliit allilerneqarneranni angalanermut aningaasartuutit annikillinissaat pillugu allakkiaq, allanneqartut 05-ssaat", allanneqarput, tassani ilusiliaq matuma kingulianeersoq tassangaaneersuulluni:

Ilusiliaq 8: Kangerlussuarmi ilaasut agguarsimanerat

Najoqqutarisaq: Rambøll,

Sussutsit pingasut taakkua matuma kinguliani allaaserineqarput.

Suussutsit 1 – ilaasut Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanukartussat

Suussutsit 1-imi ilaasut tassaapput imarpikoorlutik ilaasut Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanukartussat aammalu imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfilit nutaat taakkua pilersinneqarneranni mittarfimmit annerusumit minnerusumut billetsimik sipaagaqartussat.

Rambøll 2016-imut ilaasunut kisitsisit tunngavigalugit naliliivoq, ilaasut taakkua imarpik qulaallugu angallannerup tamarmiusup 68%-iinik amerlassuseqartut. Ilusiliaq 9-imi titarnermi kittorartaartumi takuneqarsinnaapput imarpik qulaallugu angallanneq tamarmiusoq aammalu titarnermi ataannartumi imarpik qulaallugu angallannermi Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanukartussat.

Ilaasunut Suussutsit 1-miittunut billetsit akii annikinnerusut

Kangerlussuarmut aamma Nuummut imaluunniit Ilulissanut akigititanut ukiup qanoq ilinera, piffissaq inniminniiffiusoq, sapaatip akunnerani piffissaq angalaffiususaaq aammalu billetsip suussusaanik toqqaaneq apeqqutaammata, siumuinnaq billetsip akia, billetsimut aappaluttumut killilersuiffiusumut 1.800 kr. missaaniit billetsimut allanngortinneqarsinnaasumut qorsummut 2.900 kr. missaanut nikerarsinnaavoq. Taamaattoq mittarfimmit annerusumit minnerusumut billetsit, imarpik qulaallugu timmisartornermut ataqatigiissinneqarunik taamaallaat 800 kr. missaanni akeqarput. Rambøll-ip taamaalliluni naatsorsuutigaa imarpikoorlutik ilaasunut mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartornermut siumuinnaq billetsip agguaqatigiissillugu akia uuttuutigineqartoq 1.000 koruuniusoq.

Missingersuineq taanna tunngavigineqarpat, peqatigisaanik ilimagineqarpoq Nuummut Ilulissanullu taakkunangaaniillu imarpik qulaallugu angallannermi ukiumut ilaasunut kisitsit 108.000-iuppat, ukiumut billetsinut sipaarutaasussat 2016-imi kisitsisit uuttuutigalugit 108 mio. koruuninut naatsorsorneqarsinnaasoq. Rambøll-ip ilaasunik naatsorsuinera aallaavigalugu kisitsisit taakkua 2023-imi 145 mio. koruuninik annertussuseqassapput.

Taakkunanga billetsip akii annikinnerusut inuiaqatigiinnut attuumassutillit 2023-imi 74 mio. koruuninut missingersorneqarput, 2023-imi 71 mio. koruunit takornarianut aamma niuernermit suliaqartunut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsunut, tunngatinneqarlutik. Taakkua

inuiaqatigiinni pitsaasumik sunniuteqassapput, naak matumani amerlassusilerneqanngikkaluarlutik.

Suussutsit 1-mi ilaasunut piffissami angalaffiusumi sipaarutissat

Angalanermut aningaasartuutini sipaarutissat saniatigut nutaamik mittarfiliit ilusiligaanerat arlalitsigut piffissatigut sipaaruteqartitsisussaavoq. Imapikkoorlutik ilaasut 108.000 (2016) taakkua Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanukartussat, Rambøll naapertorlugu ullumikkut agguaqatigiissillugu Kangerlussuarmi aqqusaarnermi nalunaaquttap akunnerisa marluk missaat aammalu nalunaaquttap akunnera ataaseq annertunerusumik timmisartorfigalugu, atortarpaat.

Ataatsimut isigalugu Suussutsit 1-ni ilaasunut 2023-imi utimut timmisartornermi ataatsimi 2.000 koruuninik billetsit akii appartinneqassapput, aammalu utimut timmisartornermi ataatsimi 882 koruuninik piffissami sipaaruteqarneq annertussusilerneqarluni.

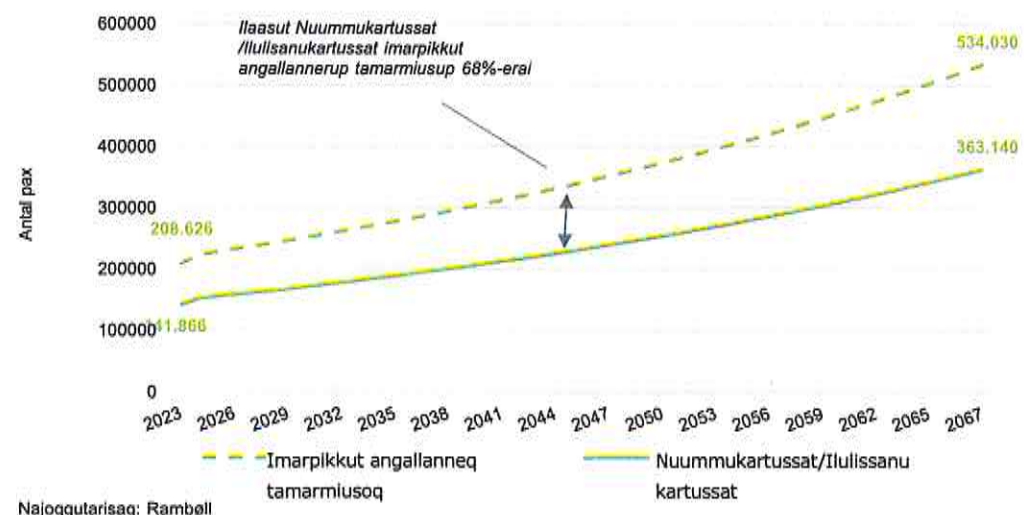
Saqqummersitam Rambøll-imeersumi ateqartumi "Takornariartitsisarneq - mittarfinni attaveqarnerup allanngortinneqarneratigut siuariartorneq pissutaalluni Ineriartorneq 2015" niuernermit inuussutissarsiorlutik angalasunut, tikeraartunut, takornarianut aammalu pisariaqartumik angalasunut agguaqatigiissillugu piffissap angalanermut atorneqartup nalinga nalunaaquttap akunneranut ataatsimut 126 koruunimut missingersorneqarpoq, tamannalu 2023-imi 147 koruuniuvoq.

Kisitsisit matuma siulianiittut aallaavigalugit Kangerlussuakkoornissamut taarsiullugu Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanut toqqaannartumik timmisartornermi piffissaq sipaarutaasoq 2016-imi 40,4 mio. koruuninut missingersorneqarpoq, 2023-imi 63 mio. koruuninik naleqarluni. 2023-imi taamaallaat 32 mio. koruunit inuiaqatigiinnut attuumassuteqarput, 2023-imi 31 mio. koruunit inuiaqatigiinnut attuumassuteqaratik, taamaattumik kingulliullugit taaneqartut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi ilaatinneqaratik.

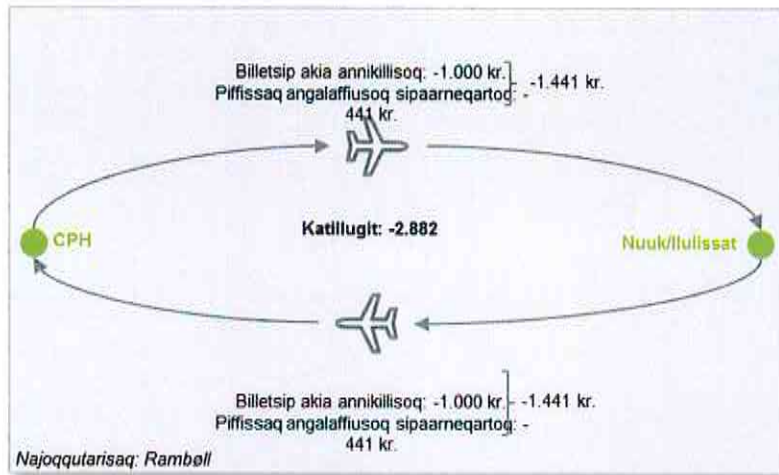
Suussutsit 1-ini ilaasunut sipaarutissat ataatsimut katillugit

Suussutsit 1-ini ilaasut assersuutigalugu CPH-miit Nuummukartussat imaluunniit Ilulissanut mittarfinni annernit minnernut pisartut sunniutaasa malitsigisaanik billetsit akii 1.441 koruuninik akikinnerulissapput. Tamanna aamma Kalaallit Nunaannit angalasunut atuuppoq. Suussutsit 1-ini ilaasut utimut timmisartorneranni ataatsimut katillugit sunniutaasumik taamaalillutik billetsit akii 2.882 koruuninik akikinnerulissapput.

Ilusiliaq 9: Ilaasut Nuummukartussat aamma Ilulissanukartussat

Ilusiliaq 10: Suussutsit 1-ini ilaasut – mittarfinnit annerusunut minnerusunut ingerlasarnerit sunniutaat (68%)

Suussutsit 2-mi ilaasunut angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut aammalu piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut annertussusilerneqarnerat Angalanermut aningaasartuutitut aamma piffissatigut sipaarutaasunut tunngavigineqartut

Suussutsit 2-mi ilaasut: Ilaasut Nuummukartussaangitsut aamma Ilulissanukartussaangitsut, kisianni piffissami angalaffiusumi sipaaruteqartussat Suussutsit 2-mi ilaasut imarpik qulaallugu angallannerup tamarmiusup 32%-iinik amerlassuseqarput, aammalu Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni mittarfinnit anginerusunut minnerusunut billetsimik toqqaannartumik sipaaruteqassapput, kisianni nunap immikkoortuani ornigassaminnut sivikinnerusulernera pissutigalugu toqqaannangitsumik pitsaasunik pissarsiaqassallutik. Imaprik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat taakkua, nunap immikkoortuani mittarfinnut allanut amerlanernut Kangerlussuarmit aamma Narsarsuarmit qaninnerulertussaapput. Tassani ilaangitsutuaasoq tassaavoq Sisimiut, Nuummut aamma Ilulissanut ugasinnerulertussaasoq (takukkit ilanngussat). Sisimiut imarpik qulaallugu angallannerup tamarmiusup 10%-iata missaanniippoq.

Suussutsit 2–ini ilaasut ilisimaneqanngitsumik billetsip akiani annikillilliffiussapput, tassami tassani nunap immikkoortuani ornigassaq apeqqutaasussaammat.

Ataatsimut isigalugu Suussutsit 2-ini ilaasut 2023-imi 8 mio. kr. missaanni sipaaruteqassasut naliliisoqarpoq.

Suussutsit 2-imi ilaasunut ilaasut aningaasartuutaanni sipaarutaasussat

Billetsit akiini akikillisisineq aalajangersimasoq ilisimaneqanngilaq, kisianni Kangerlussuup aamma illuatugaani nunap immikkoortuani ornigassat aamma Nuup, Ilulissat aamma illuatugaani nunap immikkoortuani ornigassat akornanni timmisartorluni isorartussutsit naatsorsorneqarnerat tunngavigalugu, isorartussutsit naannerunerisa malitsigisaanik km-imut ataatsimut, 3,2 kr. sipaarneqarsinnaasut Rambøll missingersuivoq. Taakkua 2023-imi 8 mio. koruuninik ataatsimut katillugu sipaaruteqarnertut amerlassuseqarput, tassani ilimagineqarluni 51%-it inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuusut aammalu 49%-it inuiaqatigiinnut attuumassuteqanngitsut, taamaalillutillu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi ilaatinneqaratik.

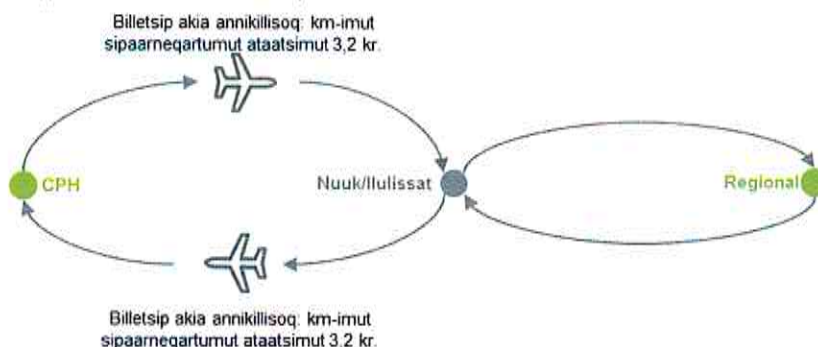
Tunngavigineqarpoq Air Greenland imaluunniit angallassisartuq alla ukioq tamaat Ilulissanut timmisartuussisassasoq, imaluunniit angallassisartup Nuuk imaluunniit Ilulissat aqusaarlugit sinerissami ornigassanut allanut timmisartuussisoqarnerasoq apeqqutaatinnagu, billetsit akii attatiinnassagai.

Suussutsit 2-imi ilaasunut piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat

Angalanermut aningaasartutit sipaarneqartut saniatigut Nuummiit aamma Ilulissaniit ornigassanut allanut timmisartornermi piffissami sipaaruteqartoqassaaq. Tassunga tunngasortaata annertuumik nalornissutigineqarnera pissutigalugu taanna missingersorneqanngilaq.

Ilusiliaq 11: Suussutsit 2-imi ilaasut: mittarfinnit annerusunit minnerusunut ingerlasarnerit sunniutaat (32%)

"Type 2": Timmisartumut billetsip akianut sunniutaasut

Suussutsit 3-imi ilaasunut angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut aammalu piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut annertussusilerneqarnerat Angalanermut aningaasartuutitut aamma piffissatigut sipaarutaasunut tunngavigneqartut

Suussutsit 3-imi ilaasut: Ilaasut Narsarsuup aamma Qaqortup (Kalaallit Nunaata kujataa) akornanni ilaasut aningaasartuutaannik sipaaruteqartussat

Suussutsit 3-imi ilaasut tassaapput ilaasut Qaqortumukartussat, imaluunniit Qaqortumiit imaluunniit Narsarsuarmiit nunap immikkoortuani ornigassamut ingerlaqqittussat.

Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni ilaasut aningaasartuutaat sipaarneqartussat

Nuup aamma Narsarsuup akornanni aamma Nuup aamma Qaqortup akornanni isorartussuseq assigiinnangajammat, imaluunniit Narsarsuarmiit Qaqortumut Kalaallit Nunaata kujataani mittarfimmut nuutinneqarnerani piffissaq timmisartorfiususaaq allannguuteqassanngilaq.

Parlattuanik Qaqortumi mittarnermi Kalaallit Nunaata kujataata iluani mittarfimmit annerusumit minnerusumut angalanermi annertuumik sipaaruteqassaaq, tassami ilaasut 48.500 missaasa affai, ullumikkut Narsarsuarmukartartut, Qaqortumukartarmata imaluunniit Qaqortumeersuusarlutik. Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni billetsip 1.061 koruuninik akeqarnera tunngavigneqarmat, 2016-imi kisitsisit atorlugit sipaarutaasussat 25,7 mio. koruuninut Rambøll-ip missingersorpai, taakkua 2023-imi 36 mio. koruuniussallutik.

Kalaallit Nunaata kujataani billetsit akiisa appartinneqarneranni sipaarutaasussat aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat 2023-imi ataatsimut katillugit 50 mio. koruuninut missingersorneqarput.

Ataatsimut katillugu 50 mio. koruuninut taakkunannga 25 mio. koruuninut inulaqatigilinnut attuumassuteqartut ilimagineqarpog, taamaattumillu misissueqqissaarnermi ilanngunneqarlutik.

Ilaasut affaasa sinnerinut, mittarfiup Qaqortumut nuutinneqareernerata kingorna mittarfimmit annerusumit minnerusumut suli timmisartuunneqartartussanut, tunngatillugu, taakkua aamma sivikinnerusumik timmisartuunneqartassapput, tassami Qaqortoq Narsarsuarmiit Kalaallit Nunaata

kujataani qulimiguulimmik periaatsimi qiterpasinnerusumi inissisimammat. Taamaattoq timmisartuussinerimi isorartussutsit annikkipput, annikitsuaraannarnik sipaaruteqartoqassalluni. Aammattaaq qulimiguulimmi sinneruttussami, Narsarsuarmut Narsarsuarmiillu mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussisussaajunnaarnerani, inissanik atorluaaneq annikinnerulissaaq, taamaattumik issiavimmi nalunaaquttap akunneranut akigititaq angallavinni sinneruttuni qaffasinnerulertussaalluni.

Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat
Matuma siulliani taaneqartutut, Kalaallit Nunaata kujataani ilaasut affaasa, Narsarsuarmut Qaqortumut nunap immikkoortuani mittarfiup nuutinneqarnerani, mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussineq ataaseq sipaartussaavaat. Ilaasut piffissaq timmisartorfiususaaq taamatullu piffissaq utaqqiffiususaaq sipaassavaat. Rambøll naapertorlugu agguaqatigiissillugu piffissaq utaqqiffiususaaq sipaarneqartoq nalunaaquttap akunneranut 2,5-imut missingersorneqarpoq, piffissaq angalaffiususaaq sipaarneqartoq minutsit 25-it missaanniilluni, ataatsimut katillugu ilaasumut ataatsimut aqqummi ataatsimi nalunaaquttap akunnerisa 3-it missaannik annertussuseqarluni. Ilaasut 24.250-it missaat kalluarneqartussasut tunngavigineqarmat, aammalu agguaqatigiissillugu piffissamut ataatsimut katillugu assartuussiviusumut sipaarneqartussaaq 2018-imi 135 koruuniummat, piffissap sipaarneqartussap ataatsimut katillugu nalinga 2023-imi 13 mio. koruuniussaaq.

Suussutsit 3-imi ilaasut sipaarutissaat tamarmiusut

Qaqortumi nunap immikkoortuani nutaamik mittarfittaarnerup mallitsigisaanik ukiumut sipaarutaasussanit ataatsimut katillugit 50 mio. koruuniusunit, inuiaqatigiinnut attuumassutillit billetsip akiini annikillitsinerit aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat 2023-imi katillugit 25 mio. koruuniussapput, 2023-imi 24 mio. koruunit takornarianut aamma niuerneramik suliaqartunut Kalaallit Nunaannut toqqaannartumik attuumassuteqanngitsunut tunngatinneqarlutik, taamaattumik taakkua inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi ilaatinneqaratik. Taamaattoq tamanna aamma sunniutaavoq ineriartortuartaasaaq, inuiaqatigiinnut pitsaasumik sunniisusaaq, naak matumani taanna annertussusilerneqanngikkaluarluni.

Akunnittarfiiit aamma nerisassat sipaarfigineqartussat - billetsit akiisa toqqaannartumik akikillinerisa aammalu piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnerup saniatigut, ilaasut unnuinissamik taamaalillutillu akunnittarfimmik nerisaqarnermillu sipaagaqarsinnaassapput

Akunnittarfinnut nerisaqarnermullu sipaaruteqarnernut tunngavigisat

Nuummi aamma Ilulissani akunnittarfinnut nerisaqarnermullu aningaasartuutit sipaarneqartut

Billetsit akiini sipaaruteqarnermut ilanngullugu akunnittarfimmut nerisaqarnermullu aningaasartuutit sipaaruteqartussaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq, maannakkut angalanissamut pilersaarummi pissusiviusut isigalugit ulloq tamaat angalanissaaq pisariaqartarmat, pisuni arlalinni angalasut immikkut akunnittarfimmut nerisaqarnermullu aningaasartuuteqartariaqarnerannik kinguneqartumik. Ilaasut Kangerlussuakkoortutik timmisartussanngippata, kisianni angalanissamut pilersaarut pitsaanagerusut tunngavigalugu toqqaannartumik Nuummut aamma Ilulissanut timmisartorsinnaallutik, taakkua Danmarkimit Kalaallit Nunaannut ullaakkut aallartussaaq aqutugalugu timmisartorunik, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni ulloq tamaat sulisinnaassapput. Taamaaliornermi akunnittarfimmut nerisaqarnermullu aningaasartuutit sipaarneqarsinnaapput.

Nuummut, Ilulissanut aamma Qaqortumut angalasunut akunnittarfimmut nerisaqarnermullu tunngasunik aningaasartuutit sipaaruteqarnermullu misissueqqissaarnermi ilanngunneqarpoq.

Maannakkorpiaq ilisimaneqanngilaq aningaasartuutit taakkua nutaamik mittarfiiit ilusiligaaneranni qanoq annertutigisumik sipaaruteqarfigineqarsinnaanersut, tassami tamatumunnga

angallassisartup angalanissanut pilersaarutaa aammalu timmisartumik attaveqarnermi nutaami akulikissutsit, ilisimaneqanngitsut, apeqqutaasussaammata.

Taamaattoq Rambøll-ip sukumiisuunngitsumik missingersuina tunngavigalugu kisitsit taanna missiliuilluni Nuummut aamma Ilulissanut 22 mio. koruuninut missingersorniarneqarpoq. Naatsorsuineri tunngavigineqarpoq angallannerup 20%-iata missaani Danmarkimi imaluunniit Kalaallit Nunaanni akunnittarfimmi nerisaqarnermillu ulloq unnuarlu ataaseq 2.000 koruunit sipaarneqarsinnaassasut.

Qaqortumi (Kalaallit Nunaata kujataani) akunnittarfimmut nerisaqarnermillu aningaasartuutit sipaarneqartussat

Nunap karsianut missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermut atatillugu, Kalaallit Nunaata kujataani akunnittarfimmut nerisaqarnermillu tunngasunik nunap karsiata sipaarutissaanni sunniutissat nalilersorneqarnerannut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermillu Naalakkersuisoqarfik ilassuteqarpoq. Taakkua 2023-imiit ukiumut 1,9 mio. koruuninut missingersorneqarput. Tamanna pillugu annertunerusumik nunap karsia pillugu immikkoortoq takuuk.

Aammattaaq ilimagineqarpoq Kalaallit Nunaata kujataani angallannerup affaasa missaani, pisortat suliaasaqarfiat toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik isumaginnittuusartoq. Taamaattumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermut tunngatillugu nunap karsiata sipaarutissaasa marloriaataat atornerqarpoq (2023-imi 3,8 mio. kr.).

[Mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussinerit tamarmiusut kiisalu akunnittarfiit aamma nerisaqarneq – Nuuk, Ilulissat aamma Kalaallit Nunaata kujataa](#)

Ataatsimut katillugu sunniinerit nassuiarneqarnerat

Matuma kinguliani ilusiliani Nuummut, Ilulissanut aamma Qaqortumut (Kalaallit Nunaata kujataani) sunniinerit tamarmiusut takutinneqarput.

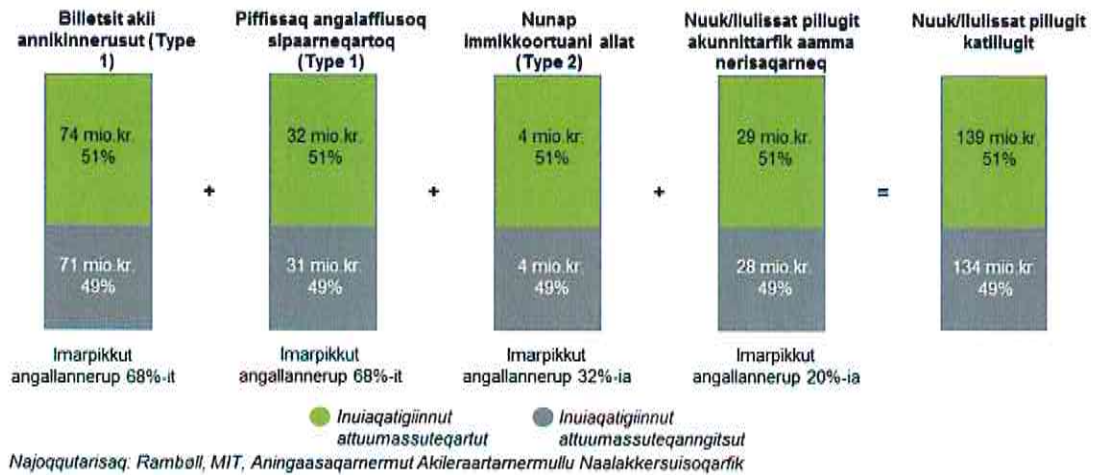
Billest aklisa apparnerat, piffissami angalaffiusumi kiisalu akunnittarfimmi nerisaqarnermillu sipaaruteqarneq kiisalu inuiaqatigiinnut tunngassutilinnut aamma inuiaqatigiinnut tunngassuteqanngitsunut sunniinerit aggulunneqarnerat pillugu sunniinerit ataatsimoortumik takussutissiineq.

Kisitsisit takutinneqartut tamarmik 2023-imi kisitsisaapput aammalu ilaasut amerlassusaat ilutigalugu ineriartorneq malillugu tassanngaaniit qaffakkiartortussaallutik.

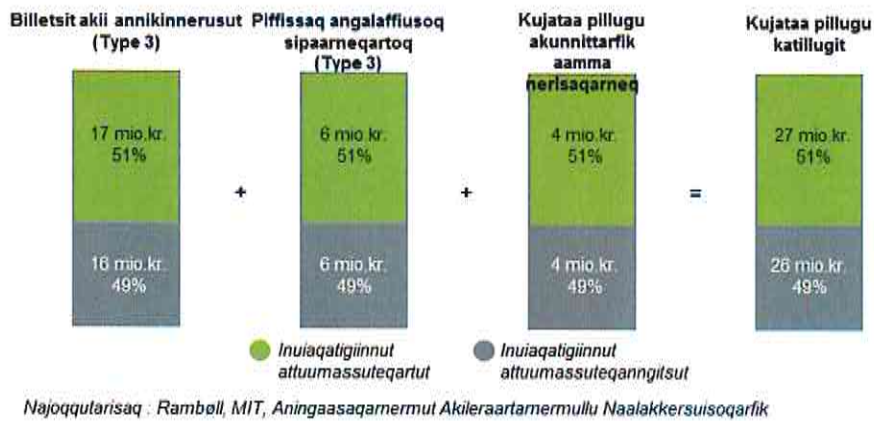
Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerisa (matuma kinguliani qorsuit) malitsigisaanik inuiaqatigiit kalaallit ukiumut 166 mio. koruuninik pissarsitinneqartassapput. Sipaarutissat inuiaqatigiinnut attuumassutillit taakkua tamarmik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi ilanngunneqarput.

Sipaarutissat inuiaqatigiinnut attuumassutillit saniatigut, mittarfiit ilusiligaanerit arlalinnik sipaaruteqartitsissaaq (ukiumut 160 mio. kr. miss.), inuiaqatigiinnut attuumassutillit isigineqanngitsunik, taamaattumillu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi ilaatinneqanngitsunik. Sipaarutissat taakkua takornarianut aammalu niuernerimik suliaqarlutik angalasunut aalajangersimasunut tunngatinneqarput, aammalu sunniutit ineriartortuurtut Inuiaqatigiinnut kalaallinut taamaallaat toqqaannanngitsumik tutsinneqartussaallutik.

Ilusiliaq 12: Nuummi aamma Ilulissani angalanermi sipaarutaasut

Ilusiliaq 13: Qaqortumi (Kalaallit Nunaata kujataani) angalanermi sipaarutaasut

4 Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq

Periarfissatut aningaasaleeqqinnermut	ilusiliami pingaartumik	aallaaviusumi tunngassuteqarput.	aningaasartuutit	Kangerlussuarmi
Pissutsit ilanngunneqarput, isertitaqarnerulerneq	marluk aappaattullu ilanngunneqarluni.	isertitaqartitsissapput. piffissami	Siullermik sanaartorfiusumi	MIT-imit sinneqartoorutit akileraarutitigut

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup maannakkut nalinga ukiut 25-it ingerlaneranni -1.085 mio. koruuniuvoq

Periarfissatut ilusiliami aallaaviusumi maannakkut naliusup naatsorsorneqarnera

Matuma kinguliani aningaasartuuteqarfiit aamma isertitat Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi ilaatinneqartut taakkualu agguarsimanerat, takuneqarsinnaavoq.

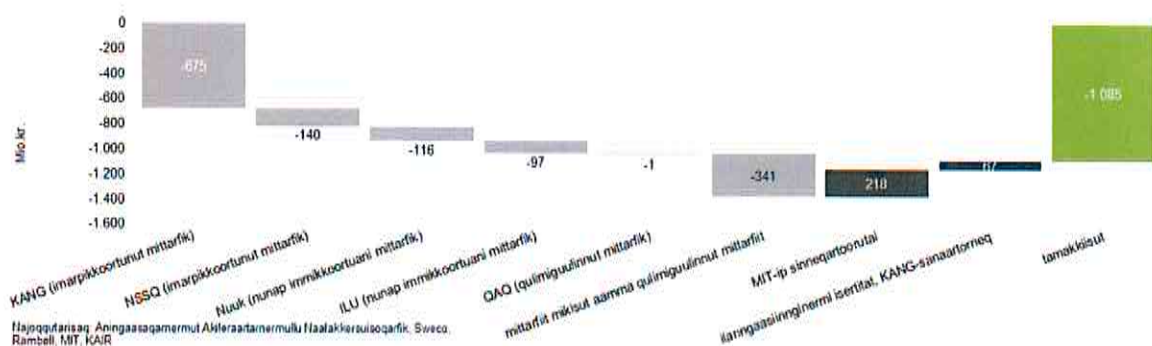
Mittarfinni pioreersuni ingerlaavartumik aningaasaleeqqittarnissaq pisariaqarpoq. Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi taamaalilluni mittarfinni, terminalit illutaanni aamma pilersuiffinni kiisalu mittarfinni pioreersuni tamaginni, imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinni taamatullu nunap immikkoortuini mittarfinni, ingerlatsineri atortuni aningaasaleeqqinnerit ilaatinneqarput.

Aningaasartuuteqarfiusussat annertunersaat tassaavoq Kangerlussuup imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut ingerlatiinnarnissaanut aningaasartuutit, tamatumunngalu pingaartumik pissutaavoq mittarfilt taamatullu illutat aamma pilersuiffiit aserfallassimanerat.

Malugiuk, Narsarsuarmut pilersuiffiit tamarmik nalilersorneqarnerannut, missingersuinerit sukumiisuunngitsut aallaavigneqarmata. Taamaaqataanik Nuummi aamma Ilulissani illutani aamma pilersuiffinni aningaasaliinissamik pisariaqartitsineq missiliuinernik sukumiisuunngitsunik tunngaveqarpoq.

Pissutsit marluk isertitaqartitsisussaapput. Siullermik sinneqartoorutit MIT-ip mittarfilt ilusiligaaneranni pioreersumi ingerlatsinerup malitsigisaanik pissarsiarisassai, aappaattullu piffissami sanaartorfiusumi akileraarutitigut isertitat amerlunerunerat ilanngunneqarput.

Ilusiliaq 14: Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup maannakkut nalinga -1.085 mio. koruuniuvoq

Misissueqqissaarnermi inerniliussanut tunngavigneqartut

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi tunngavissatut atorneqartut

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi naatsorsuutigineqarpoq ullumikkut mittarfilt ilusiligaanerattuattoq ingerlatiinnarneqassasoq, taamaalilluni allannguuteqartitsinnginnissaq attatiinnarneqarluni.

Periarfissatut ilusilliaq aallaavusooq allanngortitsiviunngitsumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut ingerlaannassapput, taamatullu nunap immikkoortuini mittarfiit aamma qulimiguulinnut mittarfilt tamarmik attatiinnarneqarlutik. MIT mittarfinni tamaginni ingerlatsisuuvoq.

Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusumi tunngavissat makkua aallaavigneqarput:

- Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut ingerlaannassapput. Taamaaqataanik nunap immikkoortuini mittarfiit aamma qulimiguulinnut mittarfiit tamarmik attatiinnarneqassapput, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit ilanngullugit.
- Mittarfiit tamarmik MIT-imiitneqassapput, tassa imaappoq MIT ullumikkutut mittarfinnik tamaginnik ingerlatsissaaq.
- Mittarfinni pioreersuni ingerlaavartumik aningaasaleeqqittarnissaq pisariaqarpoq. Mittarfinni, terminalip illutaanni, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinni pilersuiffiit kiisalu nunap immikkoortuini mittarfiit aamma qulimiguulinnut mittarfiit tamarmik Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut aningaasaliissutinit aningaasalersorneqassapput.
- Sinneqartoortut MIT-ip ilusiligaanerani atuutereersumi ingerlatsinerup malitsigisaanik pissarsiassai, ilanngunneqarput.

Ilusilliaq 15-imi allattukkanut tunngavissanullu Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusumi ilaatinneqartunut takussutissiaq takuneqarsinnaavoq.

“Ingerlatsinerup atortut” mittarfinnut tamaginnut tunngassuteqarput, aningaasaliinerit ukiut 20-it ingerlaneranni assigilaartumik agguarneqarlutik, assersuutigalugu Kangerlussuarmut ukiutum 2,5 mio. Koruuninik amerlassuseqarlutik.

Mittarfinnut ikittuinnaat eqqaassanngikkaanni, ukiuni 30-imi piffissamut nalikilliliiffiusumut sivisunerusoq ilanngunneqarpoq. Tassani pineqanngilaq Narsarsuaq, tassani mittarfik betonngi atornerqarmat, aammalu ukiuni 12-imi piffissaq nalikilliliiffiusooq sivikinnerusoq atornerqarluni. Allattukkani “Mittarfik” mittarfiit saniaatigut mittarfiit saqqaannut, kussinernut, tankeqarfinnut, qaammaqqutinut aamma qulleqarfinnut (mikkiartornermi qulliit, mittarfimmi aamma isuini sinaanni qulliit, anorisaammut pilersuineq, PAPI, putsup portussusaanut uuttuutit il.il.) aningaasartuutit imaqarpoq.

Illutanut aamma pilersuiffinnut tunngatillugu ukiuni 30-imi piffissaq nalikilliliiffiusussaq nalinginnaasumik ilanngunneqarpoq.

Piffissami sanaartorfiusussami/akiliiffiusussami pineqarpoq, assersuutigalugu Nuummi illutani aningaasaliinerup 27 mio. koruuninik annertussuseqartup 2018-imi aallartinneqarnissaa aammalu ukiuni marlunni ingerlanissaa, tassa imaappoq 27 mio. kr. taakkua 2018-imut aamma 2019-imut assigiimmik agguarneqassallutik. Aningaasaleeqqinnerup tullia tamatuma kingorna 2048-imi pissaaq, tamannalu ukiuni 25-imi piffissaliinerup, maannakkut naliusumik naatsorsuineri tunngavigneqartup, avataaniippoq.

Periarfissatut ilusiliami tassani Kangerlussuarmi mittarfiup 2.810 meteriunera aammalu Nasarsuarmi mittarfiup 1.830 meteriunera naatsorsuutigineqarput.

Ilusiliaq 15: Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aningaasaliinerit annertunersaat tassaavoq Kangerlussuarmi mittarfiup iluarsaanneqarnera

mio. kr.	Aningaasallineq	Piffissaq nallikkiliiffiusoq	Ukiuq aningaasaliivik sulloq	Piffissaq sanaffiusoq / akiliiffiusoq	Najoqqutarsiat
KANG (imarpikkoortunut mittarfik 2.810 m)					
Mittarfik, qallit	-747				
Mittarfik, qallit	-303	30	2018	3	Sweco/MT
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP, ajornartoormi generatori	-41	30	2019	3	MT
Pliersuffit, innaallagiaq, imeq aamma klassarneq	-140	30	2019	5	MT
Pliersuffit, kummalisaq	-19	30	2019	5	MT
CNS	-14	10	2019	5	MT
Itut, mittarfimmut attuumassuteqartut	-42	30	2023	10	MT
Itut, Akunnittarfik	-47	30	2023	10	MT
MT-ip sulisunut inissiaatai	-34	30	2018	10	MT
Itut allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	-60	30	2018	10	MT
Ingerlatsinerit atorlut	-49	20	2019	20	MT
Iluuseqarnermut orsersornermullu atorlut	0	20	2023	20	MT
NSSQ (imarpikkoortunut mittarfik, 1.830 m)					
Mittarfik, taxw ays aamma saavi, qallit	-175				
Mittarfik, taxw ays aamma saavi, qallit	-20	12	2019	3	MT
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP, ajornartoormi generatori	-15	30	2025	2	MT
Pliersuffit, innaallagiaq, imeq aamma klassarneq	-20	30	2025	10	MT
Pliersuffit, kummalisaq	-5	30	2025	10	MT
CNS	-3	10	2025	10	MT
Itut, mittarfimmut attuumassuteqartut	-31	30	2025	10	MT
Itut, Akunnittarfik	-14	30	2025	10	MT
MT-ip sulisunut inissiaatai	-14	30	2025	10	MT
Itut allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	-11	30	2025	10	MT
Ingerlatsinerit atorlut	-41	20	2019	20	MT
Iluuseqarnermut orsersornermullu atorlut	-2	20	2025	20	MT
Nuuk (nunap imikkikoortuani mittarfik)					
Mittarfik	-127				
Mittarfik	-43	30	2019	2	Sweco/MT
Mittarfimmi qaammaqqutit aamma HSP i.l.l.	-20	30	2019	2	Sweco/MT
Itut	-27	30	2018	2	Ramboll
Ingerlatsinerit atorlut	-38	20	2018	20	MTT
ILU (nunap imikkikoortuani mittarfik)					
Mittarfik	-115				
Mittarfik	-31	30	2027	3	Sweco/MT
Mittarfimmi qaammaqqutit aamma HSP i.l.l.	-20	30	2020	2	Sweco/MT
Itut	-41	30	2018	3	MT
Ingerlatsinerit atorlut	-23	20	2018	20	MT
QAQ (Qulimiguullinnut mittarfik)					
Mittarfik	-1				
Mittarfik	-	0	0	0	MT
Mittarfimmi qaammaqqutit aamma HSP i.l.l.	-	0	0	0	MT
Itut	-	0	0	0	MT
Ingerlatsinerit atorlut	-1	20	2018	20	MT
Mittarfiliit allat aamma qulimiguullinnut mittarfiliit					
Mittarfik	-428				
Mittarfik	-56	23	20218	33	Mittarfeqarfii
Mittarfimmi qaammaqqutit aamma HSP i.l.l.	-59	12-30	2019-2029	1-2	Mittarfeqarfii
Itut	-131	30	20202	70	Mittarfeqarfii
Ingerlatsinerit atorlut	-162	20	2018	20	Mittarfeqarfii
MIT-ip sinneqartoortut nuutat					
MIT-imi ingerlaavartumik ulartullugit akiluit (ukumut)	13				
MIT-imi ingerlaavartumik ulartullugit akiluit (ukumut)	13	n/a	2018	n/a	Aning. Akler Naalak.
Ilanngaasiliinginnermi laertitat, KANG-aanaartorneq					
Ilanngaasiliinginnermi laertitat (ukumut 2023-2026)	22				
Ilanngaasiliinginnermi laertitat (ukumut 2023-2026)	22	n/a	2023	n/a	Aning. Akler Naalak.

Najoqqutarsiat: Aningaasaqarnermut Aklerartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sweco, Ramboll, MT, KAR

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aningaasat ingerlaarnerat ukiumi siullermi pingaartumik inissisimassaaq, tamatuma kingorna annikitsuaraannarnik aningaasaleeqqittoqartassalluni

Piffissap ingerlanerani aningaasaliinerit agguarsimanerat

Matuma kinguliani ilusiliani Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aningaasat ingerlaarnerat (maannakkut naliusuni) takutinneqarpoq.

Aningaasaliinerit pingaartumik misissueqqissaarnermi ukiumi siullermi inissisimapput aammalu pingaartumik Kangerlussuup imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut atornerqarnerannut tunngassuteqarlutik.

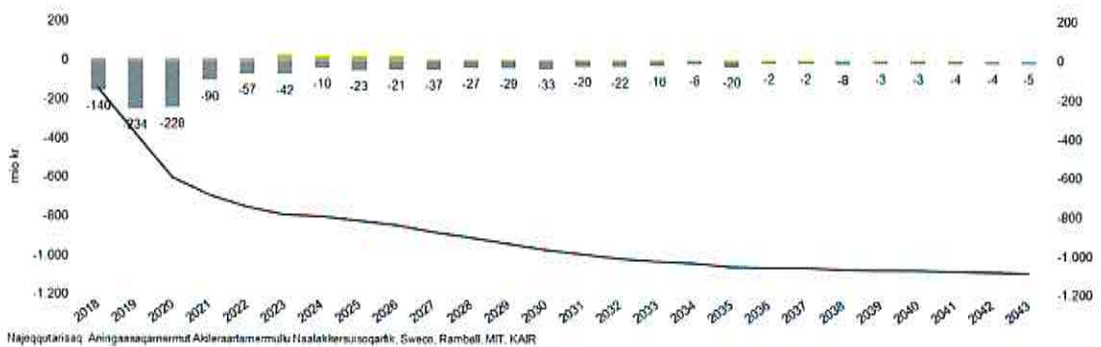
Takuneqarsinnaavoq aningaasaliinerit annertunersaat 2018-2023-imi inissisimasut aammalu pingaartumik Kangerlussuarmut imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfimmut tunngassuteqarlutik.

Kangerlussuarmi aningaasaliinerit Narsarsuarmi aamma imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiumut aningaasaliinerit sanilliullugu 4,5-eriaatip missaanik amerlanerupput, aamma Nuummi aamma Ilulissani nunap immikkooituini mittarfimmi ataatsimut katillugu aningaasaliinerit pingasoriaatip missaanik amerlanerullutik.

Ukiut siulliit arfinillit ingerlareerneranni mittarfinni taamaallaat annikinnerusunik aningaasaleeqittoqartassaaq.

MIT-ip ukiumut sinneqartoorutissaattut naatsorsuutigineqartut 13 mio. kr. misissueqqissaarnermi ilanngunneqarput. Taamatuttaaq piffissami sanaartorfiusumi 2019-2023-imi ukiumut akileraarutigut isertitat 22 mio. koruuninik amerlanerulernerat ilanngunneqarpoq.

Ilusiliaq 16: Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aningaasat ingerlaarnerisa tamarmiusut maannakkut nalingannut takussutissiaq (mio. kr.)

Sakkutooqarfimmu ilanngunneqanngillat **mittarfeqarfinni** **il.il.** **aningaasaliinerit**

Isumaliutersuutit allat

Nalunarusiami matumani inuiaqatigiinnut kalaallinut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nallersuinermik suliaqarnissaq siunertaammat, Illersornissaqarfiup sakkutooqarfiisa attatiinnarneqarneranni aningaasaliinerit misissueqqissaarnermi ilanngunneqanngillat. Taamaalilluni mittarfeqarfinni, mittarfiit saqqaanni il.il. aningaasaliinerit Illersornissaqarfiup sakkutooqarfinni ingerlataasa attatiinnarnissaannut pisariaqartut, ilanngunneqanngillat. Taakkua Rambøll-ip nalunaarusiaani "Kangerlussuup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat tallimat" sumiiffittut qorsuttut, sungaartutut aamma tungujortutut taagorneqartunut attuumassuteqarput. Taamaaqataanik Illersornissaqarfiup ingerlatai Periarfissatut ilusiliaq allani misissueqqissaarnermi ilaatinneqanngillat.

Mittarfeqarfinni, sakkutooqarfimmi ilanngunneqanngillat. **mittarfiit ingerlataqarnerata** **saqqaanni il.il. aningaasaliinerit attatiinnarnissaannut** **Sakkutooqarfiup pisariaqartut**

Tassunga ilanngutissaaq Namminersorlutik Oqartussat MIT-imut tunngatillugu nalinginnaasumik piginnittuunik annaasaqarsinnaanerata. Assersuutigalugu tassanngaannartumik naatsorsuutigineqariinngitsunik amerlanerusunik aningaasartuuteqartoqartariaqalissappat, MIT-imi ingerlatsinermi nalinginnaasumi matussuserneqarsinnaanngitsunik, Namminersorlutik Oqartussat MIT-ip aningaasaqarnikkut pisussaaffiitut akisussaanissamut pisussaaffeqalertussaapput.

5 Periarfissatut ilusiliaq alla 1

Aningaasartuuteqarfiusussat annertunersaat tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imi akillutaat, Isertitaqarfiusussat annertunersaat tassaallutik billetsit akiisa appannerisa aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutissat malitsigisaannik sipaarutissat.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip maannakkut nalinga ukiut 25-it ingerlaneranni 280 mio. koruuniuvoq

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi maannakkut naliusup naatsorsorneqarnera

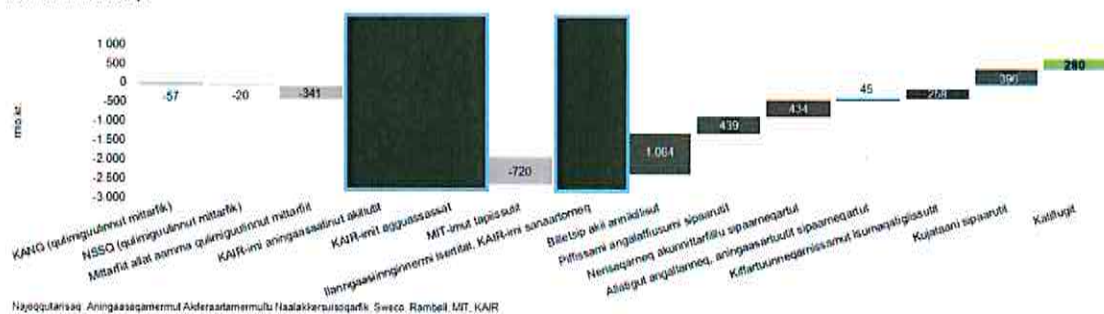
Matuma kinguliani aningaasartuuteqarfiusut aamma isertitat Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi ilaatinneqartut taakkualu agguarsimanerat takuneqarsinnaavoq.

Aningaasartuuteqarfiusussat annertunersaat tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imut aningaasaatinut akiliutaat, isertitaqarfiusussat annertunersaat tassaalluni billetsit akil annikinnerulersut aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat malitsigisaannik sipaarutissat.

Malugiuk, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi sanaartornermi aningaasaliinerit Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumut sanilliullugu annikitsuaraammata, tamatumunngalu pissutaavoq Periarfissatut ilusiliaq 1-imi sumiiffinni taakkunani marlunni qullmiguulinnut mittarfittut ilusilinnik mittarfimmi aaqqiissutissat annikitsuaraannaatinneqarnerat.

Kangerlussuarmut aamma Narsarsuarmut paasissutissani atorneqartuni Rambøll-ip allakkaa 26. marts 2018-imeersoq: "Kangerlussuarmi Mittarfimmut periarfissatut ilusiliat" malinneqarpoq.

Ilusiliaq 17: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip maannakkut nalinga sinneqartoorfiulluni 280 mio. koruuniuvoq.

Misissueqqissaarnermi inerniliussanut tunngavigineqartut

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imut tunngavigisat

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi KAIR-ip ingerlatsinerimut aningaasalersuinerimullu pilersaarutaani tunngavigineqartut, mittarfitt takissusissai pillugit Inatsisartut aalajangiinerinit tunngaveqartut, kiisalu oqaasertaliussat aningaasanut inatsimmi akuerineqartut annertunerpaatigut aallaavigineqarput, kisianni allaassutaalluni mittarfitt ilusiligaanerisa tamarmiusup isiginiarneqarnera. Kalaallit Nunaanni mittarfitt aamma qulimiguulinnut mittarfitt allat tamarmik taamaalillutik, Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi qulimiguulinnut mittarfinnut annikitsuinnarmik ingerlatsivigineqartunut allanngortinneqartussat eqqaassanngikkaanni, ullumikkut ingerlatat annertussusaat atuutsillugit misissueqqissaarnermi nunap immikkoortuini mittarfittut ilaatinneqarput.

Periarfissatut ilusiliani allani tunngavigisat tassaappot:

- Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit MIT-ip ingerlatsivigisaanni peerneqarluinnarput. Taakkua siunissami KAIR-imit pigineqassapput, taamatullu KAIR taakkua ingerlanneqarnerannut ingerlatsinikkut pingaarnertigut akisussaasuulluni.
- Mittarfik nutaaq Qaqortumi sananeqassaaq. Aamma taanna KAIR-imit pigineqassaaq ingerlanneqassallunilu.
- Kangerlussuarimi aamma Narsarsuarimi mittarfiit qulimiguulinnut mittarfittut allanngortinneqassapput, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqaannassallutik aammalu MIT-imit ingerlanneqassallutik, kisianni ingerlatat annertussusaat annikinnerpaamut annikillisinneqassallutik. Aningaasaleeqqinnissamik pisariaqartitsineq 75 mio. koruuniussasoq aamma 33 mio. koruuniussasoq ilimagineqarpoq. Taamaaqataanik Namminersorlutik Oqartussat mittarfinnik minnerusunik allanik aammalu qulimiguulinnut mittarfinnik piginnittuuginnassapput, taakkua MIT-imit ingerlanneqaannassallutik.
- Nunap immikkoortuini mittarfiit sinnerini ingerlaavartumik aningaasaliisarnissaq pisariaqarpoq. Periarfissatut ilusiliani allani taamaalilluni Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusutuulli mittarfinni, terminalip illutaanni aamma pilersuiffinni kiisalu nunap iluani mittarfinni tamaginni aningaasaleeqqinnerit ilaatinneqarput. Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut aningaasaliissutinit aningaasaleeqqinnerit taakkua aningaasalersorneqassapput.
- Namminersorlutik Oqartussat Nuummi, Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnik kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfimmik pilersitsinissamut KAIR-imi nammineq aningaasaatinik akiliuteqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Kontomut pingaarnermut 10.13.11 Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut toqqaannartumik aningaasartuutit, oqaasertaliussat naapertorlugit Namminersorlutik Oqartussat 2,1 mia. koruunit angullugit aningaasartalinnaq ataatsimut katillugit aningaasaatinut akiliuteqarsinnaapput aammalu qularnaveeqquusiinnaallutik, tulliullugu 2 mia. koruunit angullugit nunap karsianit taarsigassarsisinnaanerit naatsorsuutigineqarsinnaalluni aammalu taakkua KAIR-imut taarsigassarsiaritlissinnaallugit. Tunngavigisani KAIR-ip ingerlatsinermit aningaasalersuinerimullu pilersaarutaanit missingersuinerit ilanngunneqarput, tassani allasimalluni Namminersorlutik Oqartussat ataatsimut katillugit aningaasaatinut akiliutai 2.075 mio. koruunit missaannik aningaasartaqartut, aammalu ukiut 7-it ingerlaneranni ilusiliani ilanngunneqassallutik, akiliutit annertunerpaartaat 2018-imi aamma 2019-imi pissallutik.
- Ukiumut KAIR-ip sinneqartoorutissaattut naatsorsuutigineqartut agguaqatigiissillugu 2018-imi akit atorlugit [redacted] missaanniipput. Aningaasat taakkua ilanngunneqarput, tassami KAIR 100%-imik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarmat. Sinneqartoorutit 2029-imiit ilanngunneqarput, taanna ukioq siulliummat KAIR-ip sinneqartooruteqarfigisassaa, aammalu 2043 tikillugu ingerlassalluni. Maannakkut naliusumi tamanna 2029-2043-imut agguaqatigiissillugu ukiumut [redacted] annertussuseqarpoq.
- Kangerlussuaq imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut ingerlanneqarunnaarpat, tamatuma kingunerisaanik MIT ingerlatsinerup oqimaqatigiinnissaa qulakkeerniarlugu annertunerusunik tapiiffigineqarnissamik pisariaqartitsilertussaa voq. Tapiissutit MIT-ip nalunaarusiaani *"Mittarfiit nutaamik aaqjissuuteqqinneranni Ingerlatsinerimi aningaasaqarnermut kinguniusinnaasut"* kisitsit tunngavigalugit naatsorsorneqarput, aammalu ukiumut 60 mio. koruuninut missingersorneqarlutik. MIT-imut ingerlaavartumik tapiissutit aatsaat 2023-imiit, mittarfiit nutaat taakkua ingerlanneqalerpata, sunniuteqalissasut ilimagineqarpoq.
- Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit missiliorneqarpoq mittarfiit nutaat taakkua pilersinneqarnerat 2019-2022-imi piffissami sanaartorfiummi ukiumut [redacted] koruuninik akileraarutinit iluanaaruteqarfiussasoq. Iluanaarutinit pissutaapput sulisussat nunanit allaneersut, sanaartornermik suliaqartussat aammalu ilanngaasiinnginnermi akileraarutininik akiliisussat.

Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnik taakkuninnga pilersitsineq Kangerlussuarmit mittarfinnut nutaanut taakkununga imarpikkoorlutik ilaasut nuutinnerannik malitseqassaaq.

Tamatuma kingunerisaanik angalanermut aningaasartuutininik sipaartoqassaaq aammalu piffissami angalaffiusumi sipaaruteqartoqassalluni. Rambøll-ip "Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit

allilerneqarnerani angalanermut aningaasartuutit annikillinissaat pillugu allakkiaa Iluarsisaq 02" tunngavigalugu 2018-imi ukiumut billetsinut sipaarutaasussat billetsimut ataatsimut 1.000 koruunit missaannut missingersorneqarsinnaapput. 1.000 koruunit taakkua 2023-imut siumut naatsorsorneqarmata, aammalu 2023-imi ilaasut tunngavissat attuumassuteqartut ilaasunut 142.000-it missaannut missingersorneqarlutik, billetsit akii annikinnerulernerisa malitsigisaanik inulaqatigiinnut sipaarutaasussat 74 mio. koruuniussapput (51%-it inuiaqatigiinnut attuumassuteqartut).

2019-2022-imi piffissami sanaartorflusussami akileraarutinit iluanaarutit ukiumut [redacted] kr. ilanngunneqarput.

Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartussat aamma piffissaq angalaffiusoq sipaarneqartussaq 2023-imi ukiumut s 74 mio. koruuninut aamma 30 mio. koruuninut missingersorneqarpoq.

Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini sipaarutaasussat ukiumut 16 mio. koruuninik aningaasartaqassapput.

Rambøll-ip aammattaq allakkiami matuma siuliani taaneqartumi missingersorpa, Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnik nutaanik pilersitsinermi, imarpikkoorlutik ilaasut ataasiakkaat agguaqatigiissillugu nalunaaquttap akunnerinik pingasunik sivikinnerusumik angalasalersinnaasut. Niuernermik suliaqarlutik angalasunut, tikeraartunut, takornarianut aamma pisariaqartumik angalasunut piffissap angalaffiusup naleqarnera 2023-imi 147 koruuninut missingersorneqarpoq. Missingersuinerit taakkua aallaavigalugit tamatuma kingorna 2023-imi, siullermeertumik sipaaruteqarfiusussami, inuiaqatigiinni piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat 32 mio. koruuninut missingersorneqarsinnaapput. Malugiuk, piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut tassaangimmata angalasut "aningaasat kaasarfimmiui", kisianni angalasup piffissamut atugaanut takorluuilluni aningaasangorlugu annertussusiliinerulluni.

Qulimiguulinnut mittarfinnut allangortitsinermi, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi ingerlataq malunnaatilimmik annikillisussaapput. Tamanna avaqqunneqarsinnaangitsumik najukkami innuttaasunut sunniuteqartussaavoq. Ullumikkut Kangerlussuarmi aalajangersimasumik najugaqartut 500-it missaanniipput aammalu Narsarsuarmi aalajangersimasumik najugaqartut 140-it missaanniillutik, taakkua amerlanerpaartaat mittarfinni marlunni taakkunani imaluunniit sullissinerni taakkununga atasuni suliffeqartuullutik. Suliffissat taakkua amerlanersaat, ikittuinnaat pinnatik, qulimiguulinnut mittarfinngornermi atorunnaartussaapput. Taamaattumik tunngavigineqarpoq, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi innuttaasut amerlanersaat, isertitaqarnerminni tunngavissat taakkua atuukkunnarpata, nunaqarfinit taakkunanga nuussasut. Naatsorsuinerni Kangerlussuarmi naleqqussaarnermut atatillugu nuunnissamut ineqarnermullu apeqqutit aqqiivigineqarnissaannut katillugit 30 mio. kr. immikkoortinneqarpoq. Aningaasat aalajangersimasumik atugassangortinneqarnissaannut, nuunnissat qanoq suliaqarnermi aqqiissuunneqassanersut apeqqutaasariaqarpoq (tamanna pillugu annertunerusumik ilanngussat takukkit).

Aammattaq nuunnermut aningaasartuutitut aamma sulisunut inissianut tunngatillugu naatsorsuutigineqarpoq, Periarfissatut ilusiliaq aallaaviumit aningaasaleqqinnerit Periarfissatut ilusiliani allani ingerlateqqinneqassasut, naak sulisunut inissiani aningaasaleqqinnerit, mittarfiit annikillisinneqarnerat ilutigalugu, annikillisinneqaraluartut. Taamaalilluni ilimagineqarpoq Periarfissatut ilusiliani aallaaviumi taamatullu allani, sulisunut inissiani aningaasaleqqinnerit 2023-imi 33,5 mio. koruuniusut (tassangaaniit ukiumut 10-inut agguarlugit).

Namminersorlutik Oqartussat ullumikkut Narsarsuarmut illoqarfinnut aamma nunaqarfinnut assigiinngitsunut nunatsinni innuttaasut ingerlaqillutik assartorneqarnissaat qulakkeerniarlugu Kalaallit Nunaata kujataani qulimiguulimmik timmisartuussinertut ittumik kiisalu umiarsuarmik

assartuussinermik arlalinnik sullissinernik attassinissamut pisussaaffeqarput. Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit taakkua 2017-imi 30 mio. koruuninik aningaasartaqarput, ilaatigut qaammatini sisamani immikkut qulimiguulimmik angallassinissamut tungatillugu 7,5 mio. koruunit ilassutitut isumaqatigiissutit ilanngullugit. Kalaallit Nunaata kujataani angallannerup tapiiffigineqartartup minnerpaamik affaa angallavimmuut Qaqortoq – Narsarsuaq tungassuteqarpoq. Nutaamik mittarfittaarnermi Qaqortumi takisuumik mittarfeqalerpat, timmisartut siunissami missinnaalissapput, tamannalu qulimiguulimmik timmisartuussinerni sipaaruteqarnermik malitseqassalluni. Rambøll missingersuivoq, qulimiguulimmik timmisartuussinert 50%-iisa missaat sipaarneqarsinnaassasut, 2023-imiit atuutilersumik ukiumut minnerpaamik 18,9 mio. koruuninik naleqartumik. Tassunga ilanngutissapput, silarlunera pissutigalugu imaluunniit angallassinermi akornutaasut pissutigalugit ilaasut ingerlaqqissinnaajunnaartut unnuinissaannut nerisaqartinneqarnissaannullu ilassutitut isumaqatigiissummi 4,5 mio. koruuninik aningaasartaqartumi sipaarutissat missiliuilluni 2,25 mio. koruuninut aalajangersarneqartut. Taamaalilluni katillugit 21,2 mio. koruunit kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini ukiumut sipaarutaasussat ilanngunneqarput.

Periarfissatut ilusiliami allami matumani piffissaq nalikillileriffiususaaq kiisalu piffissaq sanaartorfiullunilu akiliiffiususaaq Periarfissatut ilusiliaq aallaaviumut naapertuuppoq.

Ilusiliaq 18: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasaliinerit annertunersaat sulii tassaavoq KAIR-imi aningaasaatinut akilluteqarneq

mio. kr.	Aningaasallineq	Piffissaq nalikillileriffiusooq	Ukloq aningaasaliivik sulileq	Piffissaq sanaffiusooq / akiliiffiusooq	Najoqqularisat
KANG (Qulimiguulinnut mittarfik)	-75				
Mittarfik, qalluit	0	30	2019	1	MT
Mittarfik, qaammaqqullit aamma HSP, ajornalooernermi generatori	-4	30	2025	10	MT/Energi Midt Nord
Ploersuffit, innaallagiq, imeq aamma klassarneq	0	0	0	0	MT
Ploersuffit, kummatissaq	0	0	0	0	0
CNS	-6	30	2019	30	MT
Ilutat, mittarfimmut atuussuteqartut	-2	30	2019	30	MT
Nuunnermut aningaasartuutit	-30	100	2023	3	Aning. Akler Naalak.
Sulsunut inissiat	-34	20	2019	20	MT
Ilutat allat, Mittarfeqarfimmi pigineqartut	0	0	0	0	0
Ingerlatsinermut atorlut	0	0	0	0	0
Iluuseqarnermut orsersormullu atorlut	0	0	0	0	0
NSSQ (Qulimiguulinnut mittarfik)	-33				
Mittarfik, taxiv ays aamma saavi, qalluit	0	30	2019	1	MT
Mittarfik, qaammaqqullit aamma HSP, ajornalooernermi generatori	-4	30	2025	10	MT/Energi Midt Nord
Ploersuffit, innaallagiq, imeq aamma klassarneq	-	0	0	0	MT
Ploersuffit, kummatissaq	-	0	0	0	0
CNS	-6	30	2019	30	MT
Ilutat, mittarfimmut atuussuteqartut	-14	30	2019	30	MT
Nuunnermut aningaasartuutit	-4	100	2023	1	Aning. Akler Naalak.
Sulsunut inissiat	-5	20	2019	20	MT
Ilutat allat, Mittarfeqarfimmi pigineqartut	-	0	0	0	0
Ingerlatsinermut atorlut	-	0	0	0	0
Iluuseqarnermut orsersormullu atorlut	-	0	0	0	0
Mittarfilit allat aamma qulimiguulinnut mittarfilit	-428				
Mittarfik	-66	23	2022	3	Mittarfeqarfik
Mittarfimmi qaammaqqullit aamma HSP i.l.	-59	12-30	2019-2029	1-2	Mittarfeqarfik
Ilutat	-131	30	2020	7	Mittarfeqarfik
Ingerlatsinermut atorlut	-182	20	2018	20	Mittarfeqarfik
KAIR-imi aningaasaliinerit akilluteqarneq	-2.075				
Nammineq aningaasaliinerit akiliit lamarnissut	-2.075	n/a	2016	n/a	Kalaallit Airpots A/S
KAIR-imi it agguasaalineq					
Sinneqartoorutit nuutat		n/a	2029	n/a	Kalaallit Airpots A/S
MIT-imiit tapissutit	-60				
MIT-imiit ingerlaavartumik tapissutit (ukiumut)	-60	n/a	2023	n/a	Rambøll/MTT
Imarpikkoornermut akitsuutit ukiumut isortitat	-				
Imarpikkoornermut akitsuutit (ukiumut)	-	n/a	2023	n/a	Kalaallit Airpots A/S
Imarpikkoornermut akitsuutit angallannermi Kalaallit Nunaannut/Nam	-	n/a	n/a	n/a	Greenlands Statistik
KAIR-ip sanaartornermi ilanngaasaliinginnermi isortitat					
Ilangaasaliinginnermi isortitat (ukiumut)		n/a	2019	n/a	Aning. Akler Naalak.
Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut Nuuk/ILU					
Imapikkooarluni angalanermi ataatsimi angalanermut aningaasan	1.000	n/a	2023	n/a	Rambøll
Kalaallit Nunaanni nalunaquttap akunnorannut agguqaqqigisillu	135	n/a	2023	n/a	Rambøll
Agguqaqqigisillugu piffissatigut sipaarutaasut (nalunaquttap a	3	n/a	n/a	n/a	Rambøll
Nerisaqarneq aamma akunnittarfik sipaarneqartut (kr. iluutsut)	2.000	n/a	2023	n/a	Rambøll
Angallanneq, nerisaqarnermik akunnittarfimmi sipaarutaasut	20%	n/a	2023	n/a	Rambøll
Allatigut angallanneq, aningaasartuutit sipaarneqartut	7	n/a	2023	n/a	Rambøll
Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit	22				
Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit sumnerit	22	n/a	2023	n/a	Rambøll
Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut QAQ					
Angalanermi ataatsimi angalanermut aningaasartuutit sipaarne	1.098	n/a	2023	n/a	Rambøll
Agguqaqqigisillugu piffissatigut sipaarutaasut (nalunaquttap a	3	n/a	2023	n/a	Rambøll
Nerisaqarneq aamma akunnittarfik sipaarneqartut	4	n/a	2023	n/a	Aning. Akler Naalak.

Najoqqularisat: Aningaasaqarnermut Aklerastarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sweco, Rambøll, MT, KAIR.

1) Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfilit takissusaat tassaavoq 2.200, 2.200 aamma 1.500 meter.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasat ingerlaarnerat piffissap ukiunik 25-inik sivisussusillip ingerlanerani assigiiaamik agguarneqarpoq

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasat ingerlaarnerat Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumut sanilliullugu piffissami assigiiaarnerusumik agguarneqarpoq

Ilusiliami matuma kingulianittumi Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasat ingerlaarnerat (maannakut naliusuni) takutinneqarpoq.

Ilanngaaseereermermi aningaasat ingerlaarnerat, KAIR-imut akiliutinit pisumik ukiuni tamatuma siullianittuni amigartooruteqarfioerlutik, 2027-imi sinneqartoorfiussapput.

Takuneqarsinnaavoq Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumut sanilliullugu aningaasat ingerlaarnerat piffissamut sivisunerusumut siammarsimasut.

KAIR-imi sanaartornermut sulisunit nunanit avataaneersunit akileraarutinit iluanaarutit eqqaassanngikkaanni, 2018-2022-imiit ukiuni siullerni KAIR-imi nammineq aningaasaatini akiliuteqarnerup kiisalu Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi aamma najukkani mittarfinni aamma qulimiguulinnut mittarfinni allani aningaasaliinerit, malitsigisaannik aningaasat ingerlaarnerat amigartooruteqarfivoq.

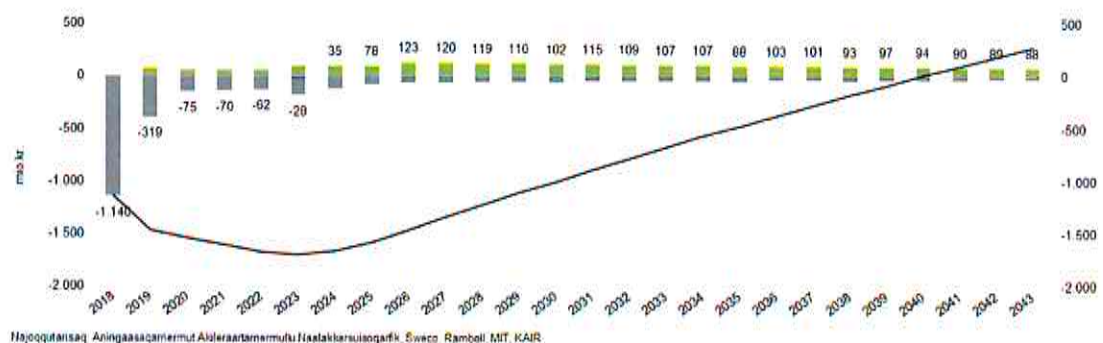
KAIR-imi aningaasaatinut akiliuteqarneq 2024 tikillugu ingerlaannassaaq. Tamatuma kingorna nunap immikkoortuini mittarfinni allani annikinnerusuinnarnik aningaasaleeqqittoqartassaaq.

2023-imiit aningaasat ingerlaarneri arlallit allat – pingaartumik sinneqartoorfiusut – atuutilissapput. Aningaasat ingerlaarneranni sinneqartoornermut siullermik pingaarnertullu pissutaapput 2023-imiit angalanermut aningaasartuutini aamma piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnerit ukiut tamaasa pisartussat. Tamatuma saniatigut sipaarutaasut kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut kiisalu sinneqartoorutitut KAIR-imit nuunneqartartussanut, tunngassuteqarput. Kiisalu MIT-imut tapiissutit 60 mio. koruuniusut tassaniillutik.

Malugiuk, titarneq aningaasat ingerlaarnerannik tamakkiisumik ataatsimoortitanik takutitsisoq, 2024-imiit mumimmat. 2024-ip kingorna taamaalilluni ukiumut aningaasat ingerlaarneri sinneqartoorfiusut, aningaasat ingerlaarnerannit amigartoorfiusunit, annertunerulissapput.

Ukiup 2040 missaani aningaasat ingerlaarnerat ataatsimoortitat 0-iuvoq, taamaalilluni Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imut "break-even" anguneqassalluni.

Ilusiliaq 19: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasat ingerlaarnerannut tamarmiusumut takussutissiaq

Misissueqqissaarnermi inerniliussanut tunngavigineqartut

Isumaliutersuutit allat

Mittarfiiit ilusiligaaneranni nutaami aningaasaliinerit sunniinernik ineriartortuartussanik/sunniinernik amerlisitsisussanik arlalinnik malitseqartussaapput. Sunniinerit taakkua annertunerpaatigut amerlassusileruminaammata, sunniinerit pitsaassutsinut misissueqqissaarnermi ilanngunneqarput. Ataatsimut isigalugit imarpik qulaallugu timmisartunut nutaanik mittarfittaarnerup malitsigisaanik sunniinerit ineriartortuartussat taakkua, aningaasaqarneq tamakkiisutut isigalugu pitsaasunik sunniisussaapput, taamaattumik sunniinerit ineriartortuartussat taakkua Periarfissatut ilusilliaq alla 1-imi maannakkut naliusup missingersorneqarneranut tunngatillugu naleqarnerulersitsisinnaasunik imaqarlutik.

Sunniinernik ineriartortuartussanik/sunniinernik amerlisitsisussanik misissueqqissaarneq, pitsaassutsinik misissueqqissaarnertut ilanngunneqarpoq, tassami sunniinerit taakkua annertunerpaatigut eqqortumik amerlassusilerneqarsinnaanngimmata.

Mittarfiiit nutaamik ilusiligaanerat Periarfissatut ilusilliani allani Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi innuttaasut amerlassusaannut qanoq sunniissanersoq, nalunaarusiami isummerfigineqanngillaq. Taamaattoq tamanna ilanngussani paasinarsisinneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsimmut oqaasertaliussaq naapertorlugu 2 mia. koruuninik naatsorsuutigineqartunik annerpaamik qularnaveeqqusiinnaapput. Qularnaveeqqusiinerup malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussat pisussaaffeqalersinnaapput, tamanna nunap karsiata naatsorsuutaanni allanneqassalluni.

Annaasaqarsinnaanermik takutitsinerup taassuma, pisussaaffeqalersinnaanermut tunngassuteqartup, saniatigut Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik piginnittuunermut tunngasunik annaasaqarsinnaanerat KAIR-imik piginnittuuneranni atassuteqarpoq. Tassa imaappoq aarlerinaataasut soorlu, sanaartornerup immikkoortuani kinguaattoornerit aamma akisunerulernerit, pissutsit naatsorsuutigineqariinngitsut aamma illuatungerisani aarlerinaataasut (assersuutigalugu pilersuisut akiliisinnaajunnaarsinnaanerisa aarlerinaateqarnera) taarsigassarsititsisunut aamma entreprenørinut tunngassuteqartut.

KAIR inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi ilaatinneqarpoq, makkunani:

1. nunap karsianit aningaasaatinut akiliuteqarneq, aamma
2. KAIR-imit sinneqartoorutinik agguasarnissaq naatsorsuutigineqartoq.

KAIR-ip nunap karsianit nammineq aningaasaatinut akiliutit, aningaalersuutissat KAIR-ip taarsigassarsiarisassai ilanngullugit, mittarfinnik nutaanik pingasunik sanaartornermut, atussavai. Aningaasalersuinerup malitsigisaanik akilersuutit aamma erniat akilerneqartassapput, tamannalu sinneqartoorutissat KAIR-ip agguaattagassatut naatsorsuutigisaasa annertussusaannut pingaaruteqarpoq – sunniuteqarlunilu.

Taamaaliornikkut Nunap karsianit aningaasaatinut akillutit (1) aamma KAIR-imit sinneqartoorutinik agguasarneq (2) KAIR-imi mittarfinnik ataatsimut katillugu aningaasalersuutaassapput aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni (aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut) misissueqqissaarneq toqqaannartumik sunnertussaallugu. Taamaattumik mittarfinnut nutaanut pingasunut taakkununga aningaasaliinerimut aningaasartuutit aamma misissueqqissaarnermi ilaatinneqassanngillat, tassami taamaattoqassappat mittarfiiit nutaat taakkua marloriarluni aningaasalersorneqassammata. Allatut oqaatigalugu tamatuma kingunerisaanik, KAIR-imi sanaartornermut aningaasaliinerit tamarmiusut aningaasalersorneqarnissaat, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi sillimaffigineqarpoq.

KAIR-ip ernianut akilersuutinullu akiliutissai inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi immikkoortutut allassimangillat, taamatullu KAIR-ip ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutai aamma inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi immikkut allassimanatik. Tamatumunnga pissutaavoq inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnerup misissueqqissaarnermik immikkoortunik arlalinnik aallaaveqartinneqarnera. Misissueqqissaarnerni immikkoortuni taakkunani isertitat aamma aningaasartuutit sukumiisumik immikkoortiterneqarnerat allassimavoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi ataatsimoortunngorlugit misissueqqissaarnerni immikkoortuni inerniliussat taamaallaat ilaatinneqarput.

6 Periarfissatut ilusiliaq alla 2

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-mit Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imut assigiinngissutaasoq tassaavoq, Kangerlussuup qulimiguulinnut mittarfianani nunap Immikkoortuani mittarfittut ingerlateqqinneqarnissaa.

Tamatuma malitsigisaanik aningaasallinerit annertunerusussaapput aammalu MIT-ip ingerlatsinerimi amigartoorutai annertunerusussaallutik.

Aningaasartuuteqarfiusut annertunersaat tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imi akillutaat, isertitaqarfiusussat annertunersaat tassaassalluni billetsit akiisa annikillineranni aamma piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnermi sipaarutaasussat.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-mi maannakkut naliusoq Periarfissatut ilusiliamit aallaaviumit pitsaanerugaluartoq, oqaatigineqassaaq Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi Kangerlussuarmi qulimiguulinnut mittarfegarnermit, nunap Immikkoortuani mittarfimmu 1.500 meterisut takissusillimmut Periarfissatut ilusiliaq 2-mi allanngortitsineq, 500 mio. koruunit missaannik annertunerusumik aningaasaliinermut aningaasartuuteqarnermik malitseqartussaammat. Paasissutifissitigineqarpoq, nunap karsianut sullassat maannakkutut itsillugit, aningaasaliinermut aningaasartuutissat annertunerusut taakkua aningaasalersuutissaqanngitsut.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi maannakkut naliusoq ukiut 25-it ingerlaneranni -241 mio. koruuniuvoq

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi maannakkut naliusup naatsorsorneqarnera

Matuma kinguliani aningaasartuuteqarfiusussat aamma isertitat Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi ilaatinneqartut taakkualu agguarsimanerat, takuneqarsinnaavoq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2 Periarfissatut ilusiliaq alla 1-itut allattukkanik asserluinnaannik imaqarpoq, kisianni ataasiakkaanik allaassuteqarluni:

- Kangerlussuaq qulimiguulinnut mittarfimmu taarsiullugu 1.500 meterimik nunap immikkoortuani mittarfegartutut allanngortinneqassaaq, tamatumalu malitsigisaanik Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi qulimiguulinnut mittarfiulluni 75 mio. koruuniugaluartut, 475 mio. koruuninik aningaasaleeqqinnermut aningaasartuuteqarnerusoqassaaq.
- Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsineq aamma allanngortinneqassaaq, taamaalilluni qulimiguulinnut mittarfianani nunap immikkoortuani mittarfinnut assingulissalluni. Missingersorneqarpoq Kangerlussuaq nunap immikkoortuani mittarfiuppat MIT ukiumut ataatsimut katillugu 75 mio. koruuninik ingerlatsinerimut tapiissutinik pisariaqartitsissasoq, Kangerlussuaq qulimiguulinnut mittarfiuppat 60 mio. koruuniusussaagaluarlutik.

Narsarsuarmut aamma Kangerlussuarmut aningaasartuutit, taakkua annikitsumik ingerlataqarfiullutik nunap immikkoortuani mittarfinnut allanngortinneqarnerannit, sunnerneqassapput.

Aammattaaq aningaasartuuteqarfiusut annertunerpaat tassaassaaq Namminersorlutik Oqartussat KAIR-imi akilluteqarnerat, isertitaqarfiusussat annertunerpaartaat tassaassalluni billetsit akii annikinnerulernerisa aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat malitsigisaannik, sipaarutaasussat.

Ilusiliaq 20: Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi maannakkut naliusooq -241 mio. koruuniuvoq

Najoqqutaasooq: Aningaasaqarnermut Akieraartarnermullu Naalakkersuisooqarfik, Sweco, Rambøll, MIT, KAIR

Misissueqqissaarnermi inerniliussanut tunngavigineqartut

Ilusiliaq 21: Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi aningaasallinerit annertunersaat tassaavoq KAIR-imi nammineq aningaasaatit akiliutigineqartut

mio. kr.	Aningaasallineq	Piffissaq naliqilliffiusooq	Ukioq aningaasalliviusooq siulleq	Piffissaq sanaartorfiusooq / akiliiffiusooq	Najoqqutaasooq
KANG (nunap immikkoortuani mittarfik, 1.500 m)	-475				
Mittarfik, qallit	-157	30	2018	4	Sweco/MT
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP, ajornalooernermi generatori	-28	30	2019	5	MT
Pilersuffit, innaallagialaq, imeq aamma klassarneq	-130	30	2023	3	MT
Pilersuffit, kummatissaq	-26	30	2023	3	MT
CNS	-4	10	2018	5	MT
Itutat, mittarfimmi atuumassuteqartut	-37	30	2023	5	MT
Itutat, Akumittarfik	0	0	0	10	MT
Sulisunut inissiat	-34	30	2023	10	0
Nuunnermut aningaasartuutit	-30	100	2023	3	Aning. Akier Naalak.
Ingerlatsinerit atorlut	-22	20	2019	20	MT
Ingerlatsinerit atorlut aamma iluuseqarnerit atorlut	-9	20	2023	20	MT
HSSQ (Qullimiguullinnut mittarfik)	-33				
Helikopter flyveplads incl lys-anlaeg	0	30	2019	1	MT
Pilersuffit, innaallagialaq, imeq aamma klassarneq	-4	30	2025	10	MT/Energi Mdt Nord
Pilersuffit, kummatissaq	-	0	0	0	MT
CNS	-	0	0	0	0
Itutat, mittarfimmi atuumassuteqartut	-6	30	2019	30	MT
Sulisunut inissiat	-14	30	2019	30	MT
Nuunnermut aningaasartuutit	-4	100	2023	1	Aning. Akier Naalak.
Ingerlatsinerit atorlut aamma iluuseqarnerit atorlut	-5	20	2019	20	MT
Mittarfiliit allat aamma qullimiguullinnut mittarfiliit	-428				
Mittarfik	-56	23	2022	3	Mittarfeqarfiit
Mittarfimmi qaammaqqutit aamma HSP i.l.l.	-99	12-30	2019-2029	1-2	Mittarfeqarfiit
Itutat	-131	30	2020	7	Mittarfeqarfiit
Ingerlatsinerit atorlut	-182	20	2018	20	Mittarfeqarfiit
KAIR-imi aningaasaatit akilluteqarneq	-2.075				
Nammineq aningaasaatit akilluteqarneq lamarmisooq	-2.075	n/a	2016	n/a	Kalaallit Airports A/S
KAIR-imi it agguasaasat					
Sinneqartoorutit nuunneqartut		n/a	2020	n/a	Kalaallit Airports A/S
MIT-imit tapissutit	-75				
MIT-imit ingerlaavartum tapissutit (ukumut)	-75	n/a	2023	n/a	Rambøll/MTT
Imarpikkoornermut akitsuutit ukumut isertitat					
Imarpikkoornermut akitsuutit (ukumut)	-	n/a	2023	n/a	Kalaallit Airports A/S
Imarpikkoornermut akitsuutit angalannermi Kalaallit Nunaannut/Nam	-	n/a	n/a	n/a	Natsorsuueqqissaartarfik
KAIR-ip sanaartornerani ilanngasalinginnermi isertitat					
Ilanngasalinginnermi isertitat (ukumut)		n/a	2019	n/a	Aning. Akier Naalak.
Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut Nuuk/ILU					
Imarpikkoornermi angalannermi ataatsimi angalanermut aningaasaq	1.000	n/a	2023	n/a	Rambøll
Kalaallit Nunaanni nalunaaguttip akunneranut agguqaqatigisillu	135	n/a	2023	n/a	Rambøll
Piffissatigut sipaarneqartut agguqaqatigisillu (nalunaaguttip a)	3	n/a	n/a	n/a	Rambøll
Nerisaqarneq aamma akunnittarfik sipaarneqartut (kr. iluutsut)	2.000	n/a	2023	n/a	Rambøll
Angallanneq, nerisaqarnermik akunnittarfimmi sipaarneqartut	20%	n/a	0	n/a	Rambøll
Alaligut angallanneq, aningaasartuutit sipaarneqartut	7	n/a	2023	n/a	Rambøll
Kiffartuussinissamut isumqaqatigisutit	22				
Kiffartuussinissamut isumqaqatigisutit sunninerit	22	n/a	2023	n/a	Rambøll
Angalanermut aningaasartuutit sipaarneqartut QAG					
Imarpikkoornermi angalannermi ataatsimi angalanermut aningaasaq	1.000	n/a	2023	n/a	Rambøll
Agguqaqatigisillu piffissatigut sipaarneqartut (nalunaaguttip a)	3	n/a	2023	n/a	Rambøll
Nerisaqarneq akunnittarfik sipaarneqartut	4	n/a	2023	n/a	Aning. Akier Naalak.

Najoqqutaasooq: Aningaasaqarnermut Akieraartarnermullu Naalakkersuisooqarfik, Sweco, Rambøll, MIT, KAIR

1) Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfiliit takissusaat tassaavoq 2.200, 2.200 aamma 1.500 meter.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi aningaasat ingerlaarnerat piffissamut ukiunik 25-inik sivissussulimmut assigiiaamik agguarneqarpoq

Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi aningaasat ingerlaarnerat Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumut sanilliullugu piffissami assigiiaarnerusumik agguarsimavoq

Ilusiliami matuma kingulianiittumi Periarfissatut ilusilianni allani aningaasat ingerlaarnerat (maannakkut naliusuni) takutinneqarpoq.

Takuneqarsinnaavoq Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumut sanilliullugu aningaasat ingerlaarneri piffissamut sivilisunerusumut siammarsimasut.

KAIR-imi sanaartornermut sulisunit nunanit avataaneersunit akileraarutinit iluanaarutit eqqaassanngikkaanni, 2018-2022-imiit ukiuni siullerni KAIR-imi nammineq aningaasaatini akiliuteqarnerup kiisalu Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi aamma najukkani mittarfinni aamma qulimiguulinnut mittarfinni allani aningaasaliinerit, malitsigisaannik aningaasat ingerlaarnerat amigartooruteqarfiuvoq.

Aningaasat Ingerlaarneri ilanngaatissartal ilanngaatigereerlugit KAIR-imut aningaasallissutinit sunnerneqarneq peqqutaalluni ukiuni siulini amigartooruteqarfioreersut 2025-imi sinneqartoorfiullissapput.

KAIR-imi aningaasaatitut akiliuteqarneq 2024 tikillugu ingerlaannassaaq. Tamatuma kingorna nunap immikkoortuini mittarfinni allani annikinnerusuinnarnik aningaasaleeqqittoqartassaaq.

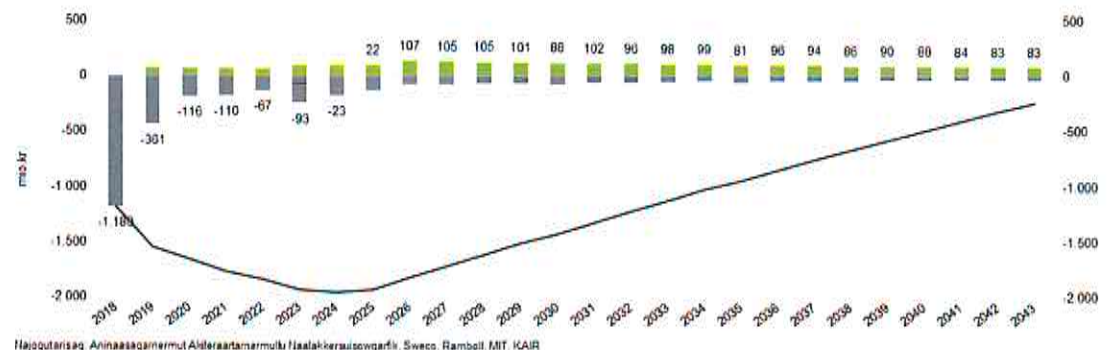
2023-imiit aningaasat ingerlaarneri arlallit allat – pingaartumik sinneqartoorfiusut – atuutilissapput. Aningaasat ingerlaarneranni sinneqartoornermut siullermik pingaarnertullu pissutaapput 2023-imiit angalanermut aningaasartuutini aamma piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnerit ukiut tamaasa pisartussat.

Tamatuma saniatigut sipaarutaasut kiffartuunneqarnissamut isumaqatigilissutitut kiisalu sinneqartoorutitut KAIR-imit nuunneqartartussanut, tunngassuteqarput.

Malugiuk, titarneq aningaasat ingerlaarnerannik tamakkiisumik ataatsimoortitanik takutitsisoq, 2024-imiit mumimmat. 2024-ip kingorna taamaalilluni ukiumut aningaasat ingerlaarneri sinneqartoorfiusut, aningaasat ingerlaarnerannit amigartoorfiusunit, annertunerulissapput.

Ukiup 2046 missaani aningaasat ingerlaarnerat ataatsimoortitat 0-iuvoq, taamaalilluni Periarfissatut ilusiliaq alla 2-mut "break-even" anguneqassalluni.

Ilusiliaq 22: Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi aningaasat ingerlaarnerannut tamarmiusumut takussutissiaq

7 Sunniinerit annertussusilerneqarsinnaanngitsut

Sunniinernik ineriartortuartsussanik/sunniinernik amerlisitsisussanik
misissueqqissaarnermi pitsaassutsinik misissueqqissaarneq ilaatinneqarpoq, tassami
sunniinerit taakkua annertuumik qularnaassuseqartumik
amerlassusilerneqarsinnaanngimmata.

Sunniinerit ineriartortuartsussat pingaarnerit ilai tassaapput takornariat amerlinissaat,
suliffissaqartitsinerulernissaq, sanaartornermi aningaasallinerunerit,
inuussutissarsiortuni niuernerup aamma pilersitsisinnaanerup annertunerulernerat kiisalu
unammilleqatigiinnerup annertunerulernerat.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1 aamma 2

Sunniinerit ineriartortuartsut/sunniinerit amerlisitsisussat

Mittarfiit ilusiligaaneranni ingerlalluurtumi Kalaallit Nunaata nunarsuarmi avatangiisinut
ataqatigiissinnissaa aammalu nunarsuarmi nunarsuarmi qataajartuinnarfiusumi inissisimanerata
Kalaallit Nunaata inissisimanerata qulakkeernissaa, pisariaqarpoq. Minnerunngitsumik imarpik
qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat, nunanut allanut niuernerup siuarsarnissaanut
attaveqaatit pingaaruteqartussaapput, tassami taakkua suliffeqarfiit aamma niuerfiit akornanni
isorartussutit annikillissittussaammasigit.

Sunniinerit ineriartortuartsussat arlallit aningaasaqarnermut pitsaasumik sunniisussaapput.
Sunniinerit ineriartortuartsussat taakkua qanoq pisoqaraluarpuunniit siuariartorneq
annertunerulersittussaavaat aammalu akileraarutitigit isertitaqarnerulernermik
malitseqartussaallutik. Eqqoqqissaartumik tamanna qanoq annertutigisumik atuutissanersoq
missingersoruminaappoq, kisianni nunanit allanit misilittakkat tunngavugalugit sunniinerit
siunissami annertooujussuussapput.

Misissuinerni arlalinni, nunami assartuussinermut attaveqarnerup aamma aningaasaqarnikkut
siuariartornerup akornanni pitsaasumik ataqatigiittoqartoq inerniliiffiusumi, attaveqarnermi
ataatsimoortumik aningaasallinerit aamma tunisassiorsinnaassuseqarnerup imminnut
ataqatigiinnerat, misissorneqarsimavoq.

Mittarfiit ilusiligaaneranni nutaami taamaalilluni inuussutissarsiortunut taamatullu innuttaasunut
iluanaarutaasinnaasut arlallit tunngavissinneqarput. Taakkua matuma kinguliani
allaaserineqarput.

Takornariartitsisarneq

Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerata sunniutissaa pingaarneq naatsorsuutigineqarpoq
tassaassasoq, takornariartitsisarnermi qitiusumi Ilulissani taamatullu Nuummi illoqarfiit
pingaarnersaanni takornariartitsisarnermi siuariartornissaq. Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat
USA-mut, Canada-mut aamma Europa-mut toqqaannartumik aquteqalernissamut
periarfissiisaaq. Tamanna timmisartumut billetsit akikinnerulernerat aammalu piffissap
angalaffiusussap sivikinnerujussuanngornera pissutigalugit takornarianik
tikittoqartarnerulernissaanut tunngavissiivoq. Tamanna aamma unnuinernit, takornariagassanit,
nerisaqarnernit, tammajuitsussanit assigisaannillu isertitaqarnerulernerneq pissutaalluni,
takornariartitsisarnermit isertitaqarnerulernermik kinguneqassaaq.

Naatsorsuutigineqartariaqarpoq takornariat angalasut atugarissaarnerup annertusiartornera
ilutigalugu akisunerusumik misigisassarsiorluni angalanernik ujartuisarnerat, maannakkut
takussaareersoq, piffissaq angalaffiusussaq sivikinnerulerpat, Kalaallit Nunaanni

annertunerulerseqqinneqarsinnaassasoq. Takornariat amerlinerat peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni takornariatitsisarnerup iluani suliffissaqartitsinerulernermik kinguneqassaaq.

Matuma siulliani allassimasut Rambøll-ip nalunaarusiaani *"Takornariatitsineq – Mittarfiit ilusaasa allanngortinnerisigut ineriartorneq siuarsarnerlu"* taparserneqarput, tassani tikikkuminassuseq, akigitat aamma pilerinaateqarneq/nittarsaassineq takornariatitsinermi ineriartornermut, Inuiaqatigiinni ineriartornermut aammalu piujuartussamik aningaasaqarnermik pilersitsinermut iluaqutaasussamut, pissutaasut pingaarnersaattut taaneqarluni.

Suliffissaqartitsineq

Takornariat amerlinerat peqatigisaanik takornariatitsinermik inuussutissarsiornerup iluani suliffissaqartitsinerulernermik kinguneqassaaq.

MIT-ip nalunaarusiaa "Mittarfiit nutaamik aaqquuteqqinneranni Ingerlatsinermi aningaasaqarnermut kinguniusinnaasut" naapertorlugu ullumikkut sulisut 438-it Kalaallit Nunaanni mittarfinni suliffissuaqarnermi sulisorineqarput, ilanngullugit Kangerlussuarimi aamma Narsarsuarimi akunnittarfinni, pisiniarfinni, pilersuinermi aamma inissiani sulisorineqartut.

Sunniuteqarnerulersitsiniarneq, imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat taakkua pilersitassaasut, pissutigalugu mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat piviusunngortinneqarpat, aallaqqaammut taakkua ikilisinneqartussaapput. Taamaattoq takornariatitsisarnerup annertusiartornera ilutigalugu, sulisussat taakkua mittarfinni suliffissuaqarnermi suliffissaqartinneqaqqilersinnaassapput. Aammattaaq sulisorisat taakkua takornariatitsinermi inuussutissarsiortuni suliffissaqartinneqarsinnaassapput, tassami inuit ilinniarluarsimasut oqaatsinik piginnaasaqarluartut tassani pineqarmata.

Aningaasaliinerit annertunerusut

Takornariatitsisarnerup annertunerulernerata malitsigisaanik sunniutaasussat aamma tassaasussaavoq, illuliortiternermi sanaartornermilu ingerlatani aningaasaliinerit annertunerulernerat (akunnittarfinnik, neriniartarfinnik il.il. pilersitsinerit/iluarsaassinerit), tamannalu illuliortiternermut sanaartornermullu suliffissuaqarnermi aningaasaliussanik pilersitsissusaavoq suliffissanillu pilersitsiviusussaalluni.

Takornariatitsisarnerup annertunerulernerata illuliortiternermi sanaartornermilu ingerlatani aningaasaliinerit nutaamik malitseqassaaq aammalu illuliortiternermut sanaartornermilu suliffissuaqarnermi suliffissaqartitsinerulernermik malitseqassalluni.

Sunniinerit ineriartortuurtut tunisassiornermut sullissinerimullu suliffeqarfimmut tunngasunut iluaqutaassapput, nunanik allanik niueqateqarneq siuarsassallugu aammalu nioqqutissanik assartuussinerimut aningaasartuutit annikinnerulersissallugit.

Air Greenland-ip kisermaassinera Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanni timmisartuussinerit soqutiginninnerulernermit unammillerneqassaaq.

Tunisassiornermut sullissinerimullu suliffeqarfiit

Takornariatitsisarnermi mittarfinnik allilerinerup pitsaasunik pissarsiaqarfiunera misigineqassasoq siullermik pingaarnertullu naatsorsuutigineqartariaqarluartoq, Kalaallit Nunaanni eqiteruffiusuni nutaamik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiorneq aamma inuiaqatigiit sinnerini pilersitsilluarsinnaaneq siuarsarneqarsinnaassaaq.

Taamaattumik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat nioqqutissanik assartuussinerimut, inunnik assartuussinerimut aningaasartuutit appasinnerulernerat aamma piffissap angalaffiusussap sivikinnerulernerata il.il. pissutigalugit, suliffeqarfiit pilersitsinnaassusaannut aamma iluaqutaasussaapput, taamatullu nunanik allanik niueqateqarnerup siuarsarnissaanut attaveqaataasussaallutik pingaaruteqartut, tassami tamanna suliffeqarfiit aamma niuerfiit akornanni isorartussutsinik annikinnerulersitsissusaammat.

Unammilleqatigiinnerup annertunerulernera

Kalaallit Nunaanni mittarfiit nutaamik ilusilligaanerisa malitsigisaannik sunniineq ineriartortuartussa q allat tassaasinnaavoq, timmisartuussisarnermut tunngatillugu unammilleqatigiinnerup annertunerulernera. Ullumikkut Air Greenland annertunerpaatigut Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanni timmisartuussinermi kisermaassivoq. Timmisartuutileqatigiiffiit arlallit imarpik qulaallugu aqquutigut periarfissanik nutaanik soqutiginaritisisinnaanerit ilimanarpoq, aammalu unammilleqatigiinnerup annertunerulernera timmisartuni akigitat appasinnerulernerannik malitseqartussaavoq. Timmisartuni akigitat appasinnerulernerani takornariartitsisarneq kajumissaaruteqarnerulertussaavoq.

Air Greenland Namminersorlutik Oqartussanit ilaannakortumik pigineqarpoq. Unammilleqatigiinnerup annertunerulernerata Air Greenland-imut billetsinut akigititani pitsaanngitsumik sunniuteqarnissaa, qanoq pisoqaraluarpuunniit takornariartitsinermi isertitaqarnerulernermit annertunerusumik illuatungilerneqartussaasoq naliliisoqarpoq aammalu Air Greenland-imi pisariillisaanermik malitseqartussaalluni.

Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat aamma angalanermi aningaasartuutini sipaaruteqarneq

Assartuussinikkut attaveqarneq pitsaanerulerpat, suliffeqarfiit aamma oqartussat aammattaq piffissamik aammalu niuernermit suliaqarluni aamma sulilluni angalanermi aningaasanik sipaaruteqarsinnaapput, tassami sulisut siumut utimullu sukkanerusumik akikinnerusumillu ingerlasinnaalissammata. Tamanna allatut oqaatigalugu pilersitsisinnaanerulersitseqataasussaavoq.

8 Malussarissutsimik misissueqqissaarnerit

Misissueqqissaarneq manna "Mississueqqissaarneq pingaarnermut" tapiliussatut isiglineqarpoq aammalu "Mississueqqissaarneq pingaarnermi" missingersuinerit patajaassusaannik nalilersuiffiulluni.

Misissueqqissaarnermi malussarissutsimut periarfissatut ilusiliat marluk suliaqarfigneqarput: periarfissatut ilusiliaq ukiuni 30-imi piffissaliiffiusoq aammalu periarfissatut ilusiliaq 5%-imik ilaasut amerleriarlutik.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermut sunniutaasussat

Tunngaviusut aamma siunertaq

Misissueqqissaarnermut tapiliussami matumani siunertaavoq missingersuinerit "Mississueqqissaarneq pingaarneq": "Mittarfinnik allilerinermi inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2"-imi naatsorsorneqartut patajaassusaannik nalilersuinissaq.

Misissueqqissaarnermut tapiliussami tassani malussarissutsinut periarfissatut ilusiliaq marluk suliaqarfigneqarput. Periarfissatut ilusiliat marluusut tamarmik Misissueqqissaarnermi pingaarnermi Periarfissatut ilusiliaq alla 1-itut ipput, kisianni makkua allaassutaallutik:

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliami ukiuni 30-ni piffissaliiffiusumi naatsorsuutigineqarpoq, naatsorsuineq ukiuni 25-imi piffissaleeqqaarneq atornagu, ukiuni 30-imi piffissaliilluni qimerloorneqartoq.

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliami 5%-imik ilaasut amerlineranni naatsorsuutigineqarpoq, 2%-imik amerlinerat naatsorsuutigineqaaqartoq atornagu, ukiumut amerlinerat 5%-iusoq.

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliat marluk taakkua saniatigut tunngavigisat qitiutinneqartut pillugit malussarissutsimik misissueqqissaarnerit arlallit ingerlanneqarput. Tunngavigisat taakkua tassaapput:

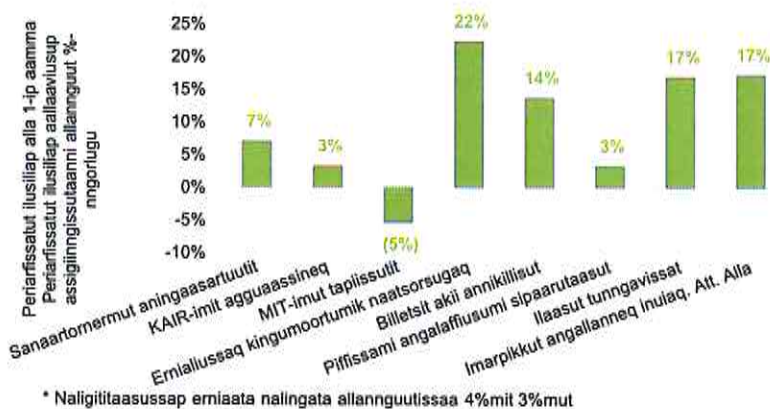
- Sanaartornermut aningaasartuutit
- KAIR-imit sinneqartoorutit nuunneqartussat
- MIT-imut tapiissutit
- Ernialiussaq kingumoortumik naatsorsugaq
- Billetsit akii annikinnerulersut
- Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat
- Ilaasut tunngavissat
- Allatigut imarpik qulaallugu angallanngit inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq (maannakkut 51%)

Ilusiliaq 23-imi siullermi Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup akornanni assigiinngissutaasut, tunngaviusuni assigiinngitsuni taakkunani 10%-imik allangortoqarnerani, procentinngorlugu allangornera takutinneqarpoq. Assersuutigalugu sanaartornermut aningaasartuutit 10%-imik allangornerat (apparnerat) Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup assigiinngissutaasa 6%-imik pitsanngoriarneranik malitseqassaaq.

Allassimavoq angallannerup ilaa inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq, ilaasut tunngavissat aamma erniallissaq kingumoortumik naatsorsugaq, misissueqqissaarnerup inernerinut tunngaviusuni qitiunerpaajusut (taakkua matuma kinguliani itisilerneqassapput).

Ilusiliaq 24-imi matuma kinguliani malussarissutsimut periarfissatut ilusiliat inerneranni takutinneqarpoq, ukiunik 25-inik piffissalliinermut taarsiullugu ukiunik 30-inik piffissalliinerup atornerani misissueqqissaarnerup inernerani pitsaasumik sunnerneqartut, aammalu maannakkut 2% atorneqartumut taarsiullugu ukiumut ilaasut 5%-imik amerleriarnernani.

Ilusiliaq 23: Malussarissutsimik misissueqqissaarnerup inenera

Ilusiliaq 24: Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliat inernerat

Sanaartornermut aningaasartuutit aamma KAIR-imi sinneqartoorutit

Sanaartornermut aningaasartuutit

Takussutissiaq 2-mi takutinneqarpoq, sanaartornermut aningaasartuutini -30%-imiit +30%-imut allanngortoqarnerani Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat maannakkut nalingat.

Sanaartornermut aningaasartuutini aamma KAIR-ip sinneqartoorutaanni allannguutininut tunngatillugu malussarissuseq akunnattumillitq, misissueqqissaarnermi takutinneqarpoq.

Sanaartornermut aningaasartuutit Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani mittarfinnut tamaginnut allanngortinneqarput, Periarfissatut ilusiliani allani mittarfiliit KAIR-ip ataaniittut ilaanatik (Nuuk, Ilulissat aamma Qaqortoq).

Periarfissatut ilusiliani allani mittarfínnut KAIR-ip ataaniittunut sanaartornermut aningaasartuutit amerlanerulerpata, tamanna KAIR-ip sinneqartoorutissaannut sunniissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassami annertunerusumik aningaasalersuinissaq pisariaqartussaammat. Tamatumunnga takuuk malussarissutsimik misissueqqissaarneq "KAIR-imi sinneqartoorutit".

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi sanaartornermut aningaasartuutit -10%-imik allangorneranni (apparlutik), maannakkut naliusoq -1.085 mio. koruuninit -948 mio. koruuninut allangussaaq, taamaaqataanillu sanaartornermut aningaasartuutit +10%-imi allangorneranni (qaffallutik) -1.085 mio. koruuninit -1.222 mio. koruuninut allangussalluni.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi sanaartornermut aningaasartuutit -10%-imik allangorneranni (apparlutik), maannakkut naliusoq 280 mio. koruuninit 322 mio. koruuninut allangussaaq, taamaaqataanillu sanaartornermut aningaasartuutit +10%-imi allangorneranni (qaffallutik) 280 mio. koruuninit 238 mio. koruuninut allangussallutik.

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissuteqarneranni -7%-imik aamma 7%-imik allanguuteqarnertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 2: Sanaartornermut aningaasartuutit

mio.kr.	Sanaartornermut aningaasartuutini allangornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	405	363	322	280	238	196	154
Aallaaviusoq	-674	-811	-948	-1.085	-1.222	-1.359	-1.496
Assigiinngissutaas	1.079	1.175	1.270	1.365	1.460	1.556	1.651
%-inngorlugu allangut	-21%	-14%	-7%	n/a	7%	14%	21%

KAIR-imi sinneqartoorutit

Takussutissiaq 3-imi takutinneqarpoq KAIR-ip sinneqartoorutaasa -30%-imiit +30%-imut allangorneranni Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani maannakkut naliusoq.

KAIR-ip sinneqartoorutai Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi ilanngunneqanngimmata, tassani allanguuteqassanngilaq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi KAIR-ip sinneqartoorutaasa -10%-imik allangorneranni (apparlutik), maannakkut naliusoq 280 mio. koruuniniit [redacted] allangussaaq, taamaaqataanillu KAIR-ip sinneqartoorutaasa +10%-imik allangorneranni (qaffallutik) 280 mio. koruuniniit [redacted] allangussallutik.

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissuteqarneranni [redacted] aamma [redacted] allanguuteqarnertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 3: KAIR-imi sinneqartoorutit

mio.kr.	KAIR-imit agguassassani allangornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1				280			
Aallaaviusoq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas				1.365			
%-inngorlugu allangut				n/a			

KAIR-ip agguaassassaasa allannguuteqarnerannut ilaatigut pissutaasinnaavoq sanaartornermut aningaasartuutit mittarfissanut pilersaarutigineqartunut attuumassuteqartut, aningaasartuutissatut missingersorneqartunit allaassuteqarnerat. Sanaartornermut aningaasartuutit qaffappata, tamanna aningaasalersuinerunissamik malitseqarsinnaavoq, taamaattoqarnerani KAIR-ip ingerlatsinerani missingersuutinit annertunerusumik taarsigassarsianut aningaasartuuteqarnermit nammakkersuisoqartussaalluni. Tamanna sinneqartoorutinut KAIR-ip agguaassinnaasaannut, immaqaluunniit Namminersorlutik Oqartussat pisuussutaannut katersorneqartunut, sunniuteqartussaavoq. Malussarissutsimik misissueqqissaarnermi takuneqarsinnaavoq KAIR-ip 30%-inik annikinnerusunik agguaassinerani, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup akornanni ukiut 25-it ingerlaneranni maannakkut naliusumi suli sinneqartoorfiusumik assigiinngissuteqartussaasoq.

MIT-imut tapiissutit aamma kingumoortumik naatsorsugaq ernialiussaq

MIT-imut tapiissutit

Takussutissiaq 4-imi takutinneqarpoq MIT-imut tapiissutit -30%-imiit +30%-imut allanngorneranni Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani maannakkut naliusut.

Misissueqqissaarneq MIT-imut tapiissutit allanngornerannut tunngatillugu malussarissuuvoq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi MIT-imut tapiissutit 2023-imiit -60 mio. koruuniupput.

Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi MIT-imut tapiissuteqartoqartussaangimmat, tassani allanngortoqangilaq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi MIT-imut tapiissutit -10%-imik allanngorneranni (apparlutik) maannakkut naliusooq 280 mio. koruunimiit 352 mio. koruunimut allanngussaaq, taamaaqataanillu MIT-imut tapiissutit +10%-imik allanngorneranni (qaffallutik) 280 mio. koruuniniit 208 mio. koruuninut allanngussalluni.

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissuteqarneranni 5%-imik aamma -5%-imik allanngornerattut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 4: MIT-imut tapiissutit

mio.kr.	MIT-imut tapiissutini allanngornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	496	424	352	280	208	136	64
Aallaaviusooq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas	1.581	1.509	1.437	1.365	1.293	1.221	1.149
%-inngorlugu allanngui	16%	11%	5%	n/a	-5%	-11%	-16%

Ernialiussaq kingumoortumik naatsorsugaq

Ernialiussaq kingumoortumik naatsorsugaq piviusunngortinneqartussaag ukiuni tamaginni 4%-iuvoq. Malussarissutsimik misissueqqissaarnermi matuma kingulianiittumi procentpointimik ataatsimik allanngortitsisoqarpoq, tassa imaappoq ernialiussami kingumoortumik naatsorsorneqartumi 3%-imiit 5%-imut.

Ernialiussaq kingumoortumik naatsorsugaq 3%-imik allanngorpat, Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi maannakkut naliusooq -1.085 mio. koruuniniit -1.137 mio. koruuninut allanngussaaq, taamaaqataanillu ernialiussaq kingumoortumik naatsorsugaq 5%-iuppat -1.085 mio. koruuniniit -1.040 mio. koruuninut allanngussalluni.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi ernialiuksaq kingumoortumik naatsorsugaq 3%-iuppat, maannakkut naliusoq 280 mio. koruuninit 590 mio. koruuninut allangussaaq, taamaaqataanillu ernialiuksaq kingumoortumik naatsorsugaq 5%-iuppat 280 mio. koruuninit 21 mio. koruuninut allangussalluni

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissutaanni 27%-imik aamma -22%-imik allangornertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 5: Ernialiuksaq kingumoortumik naatsorsugaq

mio.kr.	Ernialiuksaq kingumoortumik naatsorsorlugu		
	3%	4%	5%
Alla 1	590	280	21
Aallaaviusoq	-1.137	-1.085	-1.040
Assigiinngissutaas	1.727	1.365	1.061
%-inngorlugu allangut	27%	n/a	-22%

Billetsit akii annikinnerulersut aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat

Billetsit akiisa annikinnerulernerat

Takussutissiaq 6-imi, billetsit akiisa annikinnerulerneranni -30%-imiit +30%-imut allangortoqarnerani Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat maannakkut nalingat takutinneqarpoq.

Misissueqqissaarneq billetsit akiisa apparnerannut tunngavigineqartuni allannguutinit tunngatillugu malussarissorujussuuvoq.

Billetsit akiisa annikinnerulernerat imarpikoorlutik ilaasunut, Nuummukartussanut imaluunniit Ilulissanukartussanut (taakkua imarpik qulaallugu angallannermi 68% missaanniipput) angalanermi ataatsimi 1.000 koruuniuvoq.

Billetsit akiisa annikinnerulernerat Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi ilaatinneqanngimmat, tassani allannguuteqassanngilaq.

Billetsini sipaarutaasussat Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi -10%-imik apparneranni, maannakkut naliusoq 280 mio. koruuniniit 93 mio. koruuninut allangussaaq. Tassani billetsinut sipaarutaasussaq 1.000 koruuniniit 900 koruuninngussaaq. Taamaaqataanik billetsini sipaarutaasussat +10%-imik allangorneranni (sipaagaqarnerulernermi) maannakkut naliusoq 280 mio. koruunimiit 467 mio. koruuninut allangussaaq.

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissutaanni -14%-imik aamma 14%-imik allangornertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 6: Billetsit akii annikinnerulersut

mio.kr.	Billetsini sipaarutaasuni allangornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	-281	-94	93	280	467	653	840
Aallaaviusoq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas	805	992	1.178	1.365	1.552	1.739	1.926
%-inngorlugu allangut	-41%	-27%	-14%	n/a	14%	27%	41%

Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat

Takussutissiaq 7-imi, piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat -30%-imiit +30%-imut allangorneranni Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani maannakkut naliusoq takutinneqarpoq.

Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat, imarpikkoorlutik ilaasunut, Nuummukartussanut imaluunniit Ilulissanukartussanut (taakkua imarpik qulaallugu angallannermi 68%-it missaanniipput) 2018-imi agguaqatigiissillugu nalunaaquttap akunneranut 135 koruuniutillugu, nalunaaquttap akunnerinik pingasunik piffissami sipaaruteqarneq tunngavigalugu, naatsorsorneqarput.

Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusumi piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat ilaatinneqanngimmata, tassani allangortoqassanngilaq.

Periarfissatut ilusilliaq alla 1-imi piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat -10%-imik apparneranni maannakkut naliusoq 280 mio. koruunimiit 236 mio. koruuninut allangussaaq, taamaaqataanillu piffissami angalaffiusumik sipaarutaasussat +10%-imik annertusineranni 280 mio. koruuniniit 324 mio. koruunimut allangussalluni.

Tamanna Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissutaanni -3%-imik aamma 3%-imik allangornertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 7: Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat

mio.kr.	Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasuni allangornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	148	192	236	280	324	368	412
Aallaaviusoq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas	1.233	1.277	1.321	1.365	1.409	1.453	1.497
%-inngorlugu allangut	-10%	-6%	-3%	n/a	3%	6%	10%

Ilaasut aamma imarpikkoorluni angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq

Ilaasut tunngavissat

Takussutissiaq 8-imi, ilaasut tunngavissat -30%-imiit +30%-imut allangorneranni Periarfissatut ilusilliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani maannakkut naliusoq, takutinneqarpoq.

Misissueqqissaarneq ilaasuni tunngavissani aammalu imarpikkoorluni angallannermut inuiaqatigiinnut attuumassuteqartumi allannguutitut malussarissorujussuuvoq.

Tassani aamma matumani ilaasut amerlineranni allangortoqarnissaa pineqanngilaq, kisianni taamaallaat ilaasut tunngavigineqartussat (imarpik qulaallugu angalasut ataatsimut katillugit amerlassusaat) pineqarlutik. Tassa imaappoq, mittarfii nutaamik ilusiligaanerat atuutsinneqalerpat angallannermi nikeriartoqartussaavoq, tassani ilaasut amerlassusaannut aallaaviusut amerlanerulissallutik. Ukiumut ilaasut amerlisillugit malussarissutsimut periarfissatut ilusilliaq matuma kingulianiittoq takuuk.

Ilaasut tunngavissussat KAIR-imi sinneqartoorutitut, billetsit akiinut annikinnerulersunut aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussanut sunniisussaapput. Billetsit akii annikinnerulersut aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat kisimik malussarissutsimik misissueqqissaarnermi ilaasunit tunngavigineqartunit sunnerneqartussaapput.

Ilaasut tunngavigineqartut Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi kisitsisinut sunniisussaangimmata, tassani allanngortoqassanngilaq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi ilaasut tunngavissat -10%-imik allanngorneranni maannakkut naliusooq 280 mio. koruunimiit 49 mio. koruunimut allanngussaaq, taamaaqataanillu ilaasut tunngavissat +10%-imik allanngorneranni 280 mio. koruunimiit 510 mio. koruunimut allanngussalluni.

Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissutaanni -17%-imik aamma 17%-imik allanngornertut annertussuseqassaaq.

Takussutissiaq 8: Ilaasut tunngavissat

mio.kr.	Ilaasut tunngavissani allanngornerit						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	-412	-182	49	280	510	741	972
Aallaaviusooq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas	673	904	1.134	1.365	1.596	1.827	2.057
%-inngorlugu allanngut	-51%	-34%	-17%	n/a	17%	34%	51%

Allatigut imarpikkoorluni angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq

Takussutissiaq 9-imi, imarpik qulaallugu angallannerup inuiaqatigiinnut attuumassuteqartup (maannakkut 51%-iutinneqartup) -30%-imiit +30%-imut allanngorneranni Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani maannakkut naliusooq, takutinneqarpoq.

Imarpik qulaallugu angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq billetsit akiisa annikinnerulernerannit aamma piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussanik kiisalu akunnittarfinnit nerisaqarnermiillu isertitanut sunniisussaavoq.

Imarpik qulaallugu angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi kisitsisinut sunniisussaangimmat, tassani allanngortoqassanngilaq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi imarpik qulaallugu angallannerup inuiaqatigiinnut attuumassuteqartup -10%-imik allanngorneranni, maannakkut naliusooq 280 mio. koruunimiit 45 mio. koruunimut allanngussaaq, taamaaqataanillu imarpik qulaallugu angallannerup inuiaqatigiinnut attuumassuteqartup +10%-imik allanngorneranni 280 mio. koruunimut 515 mio. koruunimut allanngussalluni.

- Tamanna Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup aamma Periarfissatut ilusiliat allat assigiinngissutaanni -17%-imik aamma 17%-imik allanngornertut annertussuseqarpoq.

Takussutissiaq 9: Allatigut imarpikkoorluni angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq

mio.kr.	Imarpikkoorluni angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq						
	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Alla 1	-426	-191	45	280	515	750	985
Aallaaviusooq	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085	-1.085
Assigiinngissutaas	659	895	1.130	1.365	1.600	1.836	2.071
%-inngorlugu allanngut	-52%	-34%	-17%	n/a	17%	34%	52%

Ukiunik 30-inik piffissaliineq

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliani matumani misissueqqissaarnermut piffissaliussaq ukiunit 25-iniit ukiunik 30-inik piffissaliinermut allanngortinneqarpoq.

Ilusiliaq 25-imi, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi ukiunik 30-inik piffissaliinermi maannakut naliusoq, takutinneqarpoq.

Ukiunik 30-inik piffissallineq atorneqarpat imaluunniit ilaasut amerlinerat 5%-iutinneqarpat, misissueqqissaarnerup inerneru malunnaatillimmik pitsaanerulissapput.

Tamatamani misissueqqissaarnerup patajaassuseqarnera naqissuserneqarpoq.

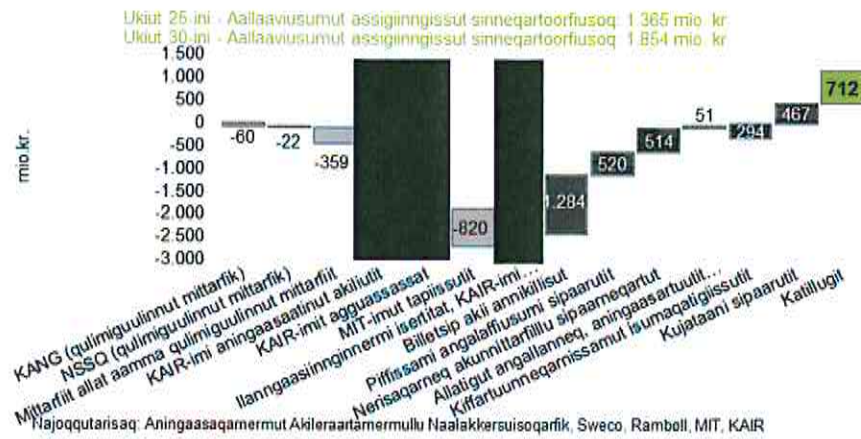
Ilusiliani siusinnerusuniittuni aamma takuneqartut, ukiut marlussuit ingerlatsereernerup kingorna ilanngaaseereerluni aningaasat ingerlaarnerat sinneqartoorfiussaaq. Tamatuma malitsigisaanik, misissueqqissaarnermut piffissaliussa sivisunerutillugu, inerniliussat suli pitsaanerulertussaapput.

Ukiunik 30-inik piffissaliinermi Periarfissatut ilusiliani aallaaviusumi maannakut naliusoq -1.142 mio. koruuniuvoq.

Ukiunik 30-inik piffissaliinermi Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi maannakut naliusoq 712 mio. koruuniuvoq.

- Sanilliukkaanni ukiunik 25-inik piffissaliinermi maannakut naliusoq 280 mio. koruuniuvoq.

Ilusiliaq 25: Ukiunik 30-inik piffissaliineq

5%-imik ilaasut amerlinerat

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliani matumani ilaasut tungavigineqartut amerlinerat 2023-imiit 2%-imiit 5%-imut allanngortinneqarpoq.

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliani tassani tungaviusoq tassaavoq, 1995-2016-imi oqaluttuarisaanermi ukiumut ukiumut ilaasut amerleriarnert 5%-iussimasoq.

Ilusiliaq 26-imi takutinneqarpoq, ilaasut ukiumut 5%-imik amerlineranni Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi maannakut naliusoq, aammalu allassimavoq ilaasut amerleriarnert misissueqqissaarnerup inerneranum annertuumik pingaaruteqartoq. Ilaasut amerleriarnert misissueqqissaarnerup inerneranum annertuumik pingaaruteqartoq. Ilaasut amerleriarnert misissueqqissaarnerup inerneranum annertuumik pingaaruteqartoq. Ilaasut amerleriarnert misissueqqissaarnerup inerneranum annertuumik pingaaruteqartoq.

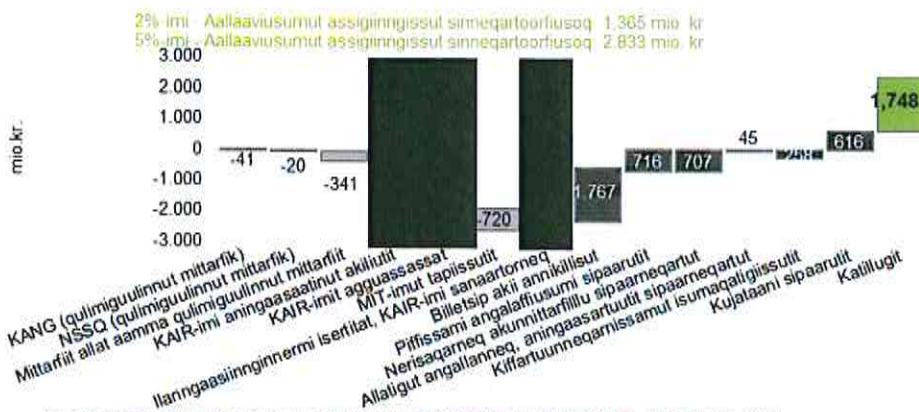
- KAIR-imit agguagassiineq kiisalu MIT-imut tapiissutit soorunami aamma ilaasut amerleriarnert qaffasinneruppat, pitsaasumik sunnerneqartussaapput. Sunninerit pitsaasut taakkua ilusiliani matuma kingulianiittumi ilanngunneqangillat.

Malussarissutsimut periarfissatut ilusiliami naatsorsuutigineqarpoq ilaasut ukiumut amerleriarnersa 2%-imilit 5%-imut allangorneranni sunniinerit 51%-ii inuiaqatigiinnut attuumassutilittut isigineqartut. Taamaattoq ilimanaateqarpoq ilaasut amerleriarnersa annertunerulernera pingaartumik takornariartitsisarnemeersuussasoq, tassalu misissueqqissaarnermi matumani inuiaqatigiinnut attuumassutilittut isigineqarani. Tamatumunnga taarsiullugu takornariartitsisarnep annertunerulernerata, sunniinerit ineriartortuartsat taaneqartut annertunerulersittussaavai.

Periarfissatut ilusiliami aallaaviusumi maannakkut naliusooq suli -1.085 mio. koruuniuvoq, tassami tamanna ilaasut amerlinerannit sunnerneqartussaangimmat.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi maannakkut naliusooq ilaasut ukiumut 5%-imik amerlineranni 1.748 mio. koruuniuvoq aammalu ilaasut 2%-imik amerlineranni 280 mio. koruuniulluni.

Ilusiliaq 26: Ilaasut 5%-imik amerlinerat

9 Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarneq

Immikkoortumi matumani nunap karsianut sunniutaasussat sammeneqarput.

Misissueqqissaarnermi siunertaavoq, isertitat aningaasartuutillu mittarfiit ilusiligaanerannut tamarmiusumut attuumassuteqartut, mittarfiit ilusiligaanerisa nutarterneqarnissaa pilersaarutigineqartoq ilanngullugu, ukiumiit ukiumut oqimaaqatigiinnersut, nalilersuinissaa. Allatut oqaatigalugu missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi siunertaavoq, mittarfiit ilusiligaanerata tamarmiusup nutaap aningaasalersornissaanut sipaarutissanik nassaarnissaaq pisariaqarnerisooq imaluunniit akileraarutiniq qaffaanissaaq pisariaqartinneqarnerisooq nalilersuinissaaq.

Missingersuutini aningaasaqarnikkut nalilersuinermi siunertaavoq, mittarfiit ilusiligaanerannut tamarmiusumut tunngatillugu nunap karsianit isigalugu ingerlatsinermi aningaasaqarneq ukiumiit ukiumut oqimaaqatigiinnersooq, misissueqqissaarneqarnissaa.

Missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusumi aamma Periarfissatut ilusiliani allani tunngavigineqartut nassuiarneqarnerat

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnerup atitunerisup aamma nunap karsianut sunniutaasussat sammillugit misissueqqissaarnerup (missingersuutini aningaasaqarneq) pingaarnertut assigiinngissutaat tassaapput:

- Inuiaqatigiit aningaasaqarneranut tunngasumi misissueqqissaarneqarpoq, nutaamik mittarfiit ilusiligaanerat inuiaqatigiit tamakkiisumik isigalugit qanoq sunniissanersooq. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik, tamanna periarfissaqarsimatillugu, aamma innuttaasunut sunniutaasussat ilaatinneqarput. Missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermim nutaamik mittarfiit ilusiligaanerat qanoq nunap karsianut sunniissanersooq, kisiat misissorparput. Tamatuma malitsigisaanik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermut sanilliullugu assigiinngissutaat annertuujupput.
- Assigiinngissutaasoq annertunerpaaq tassaavoq missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi sunniinerit toqqaannartumik nunap karsianut sunniisussat kisimik ilanngunneqarnerat, taamaalillunilu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussat tamakkiisumik isigalugit, pisut ilaanni innuttaasunut ataasiakkaanut toqqaannartumik tuttussat, ilanngunneqaratik.

Nunap karsianut missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi aningaasat ingerlaarnerat, Periarfissatut ilusiliaq aallaaviusup malitsigisaanik pilersinneqartussaaq, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermisut iinnassaaq.

Periarfissatut ilusiliani allani makkununga tunngassuteqartunut tunngasunik allannguuteqarpoq:

- Angalanermut aningaasartuutit siparneqartussat
- Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat
- Akunnittarfimmur nerisaqarnermullu aningaasartuutit siparneqartussat

Tamatununga pissutaavoq, angalanernut tamaginnut, Kalaallit Nunaanni innuttaasunit isumagineqartussanut taarsiullugu, misissueqqissaarnermi maannakkut angalanerit Namminersorlutik Oqartussanit akilernerqartut kisimik ilanngunneqartussaanerat.

Sipaarutissat taakkua inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik misissueqqissaarnermi 2023-imi 181 mio. koruuniusut, ilaasut amerlinerat pissutigalugu 2043-imi 266 mio. koruunit tungaannut qaffattussat, taamaalilluni ukiuni tamaginni annertuumik 93 mio. koruuninut appassapput. Nunap karsianit angalanerit allatigut ilaasut amerleriarnerat ilutigalugu qaffattussaangitsoq ilimagineqarmat, aningaasartat taakkua qaffannginnerannut pissutaavoq.

Missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik sipaarutaasussat nunap karsianut tunngassuteqartut pillugit immersueqataalluni ilassuteqarpoq. Tassani sulii ilaatinneqartut taakkua pineqarput; tassalu "billetsit akii annikinnerulersut", "piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat" aamma "akunnittarfik aamma nerisaqarneq". Sipaarutissat taakkua, angallanneq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartoq 51%-iuseq, pisortat angalatitsinerannut 25% missaanniittumut annikillisinneqartoq naatsorsuutigineqarpat, sipaarutaasussanut Rambøll ilanngussilluni, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni naatsorsuineranut, qanittuaqqami inissisimapput.

Aammattaaq KAIR-imut aningaasaatinut akiliuteqarneq aamma KAIR-imit agguassassat ilanngunneqanngillat. Pisariillisaataasoq tassaavoq, KAIR-imut aningaasaatinut akiliuteqarnissamut aningaasat sipaarneqartussat naatsorsuutigineqarnerat. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik paasissutissiivoq, aningaasartat tamarmuisut sipaarneqarsinnaasut naatsorsuutigineqartoq.

Nunap karsiani ukiumut sipaarutaasussat

Isertitani sipaarutissat nutaamik mittarfiiit ilusiligaanerata malitsigisassai, ilaatinneqarput. Ilimagineqarpoq piffissatigut sipaarutissat ukiut sisamat ingerlaneranni atuutsikkiartuaarneqassasut, taamaalillutillu ukiumit siullermit tamakkiisumik sunniisussaangitsut.

Takussutissiaq 10: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi nunap karsianut tunngatillugu aningaasat ingerlaarnerannut ataatsimut isigalugu sinneqartooruteqarfiusunut takussutissiaq (mio. kr.)

Nunap karsiani ukiumut sipaarutaasussat	2023	2024	2025	2026*
Nuummut/lullissanut tunngatillugu sipaarutaasussat	44,3	46,3	49,3	52,3
Billetsit akii annikillitut Nuuk/ILU	26,8	26,8	26,8	26,8
Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut Nuuk/ILU	8,8	10,8	13,8	16,8
Nerisaqarnermut sipaarutaasut Nuuk/ILU	1,7	1,7	1,7	1,7
Akunnittarfimmut sipaarutaasut Nuuk/ILU	5,2	5,2	5,2	5,2
Allatigut angallanneq, aningaasartuutit sipaarutaasut	1,8	1,8	1,8	1,8
Qaqortumut/Kujataanut tunngatillugu sipaarutaasussat	36,9	38,9	39,9	40,9
Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiisutit	17,9	17,9	17,9	17,9
Billetsit akii annikillitut, Kujataa	12,9	12,9	12,9	12,9
Piffissami angalaffiusumi sipaarutaasut, Kujataa	4,3	6,3	7,3	8,3
Nerisaqarnermut sipaarutaasut, Kujataa	0,8	0,8	0,8	0,8
Akunnittarfimmut sipaarutaasut, Kujataa	1,1	1,1	1,1	1,1
Nunap karsianut ukiumut sipaarutaasut tamarmuisut	81,2	85,2	89,2	93,2

Najoqqutarisaq: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, MIT

Nunap karsiani ukiumut aningaasartuutit

Aningaasartuutini MIT-imut ukiumoortumik tapiissutit kiisalu imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiiit pioreersut annikillisinneqarnissaat pissutigalugu nuunnissamut aningaasartuutitut aningaasassat, ilaatinneqarput.

Aammattaaq mittarfiiit ilusiligaaneranni atuuttumi MIT-imi sinneqartoorutit nunap karsianut agguanneqartarnerat, ilaatinneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq, aningaasat taakkua mittarfiiit ilusiligaaneranni atuuttumi immikkoortinneqareersimanagerat, taamaalillunilu nunap karsiani aamma siunissami nutaamik mittarfiiit ilusiligaaneranni, taakkua pisariaqartinneqartussaallutik. Tassani aningaasat piviusumik ingerlaarnerat pineqanngilaq, kisianni aningaasartuutaareersumut matussutissatut aningaasanik immikkoortitsisoqarluni.

Takussutissiaq 11-imi Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aamma Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi nunap karsiata ukiumoortumik aningaasartuutissai, takuneqarsinnaapput. Malugiuk, Periarfissatut ilusiliat allat akornanni ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut assigiinngissutaasut tamaallaat tassaammata ukiumut MIT-imut tapiissutit 15. mio. koruunit missaannik assigiinngissuteqarnerat.

Takussutissiaq 11: Nunap karsianut tunngatillugu aningaasat ingerlaarnerannut ataatsimut isigalugu amigartooruteqarfiusunut takussutissiaq (mio. kr.)

Nunap karsiani ukiumut sipaarutaasussat	2023	2024	2025	2026+
Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi (Kangerlussuarmi/Narsarsuarmi qulinigulinnut mittarfii)	80,9	84,9	82,9	72,9
MIT-imut ilanngaaseereermi tapiissutit	60,0	60,0	60,0	60,0
MIT-imi siusinnerusukkut sinneqartoorutinit aningaasat immikkoortinneqareersut	12,9	12,9	12,9	12,9
Nuunnermut aningaasartuutit	8,0	12,0	10,0	-
Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi (Kangerlussuarmi mittarfik/Narsarsuarmi qulinigulinnut mittarfik)	99,9	99,9	97,9	87,9
MIT-imut ilanngaaseereermi tapiissutit	75,0	75,0	75,0	75,0
MIT-imi siusinnerusukkut sinneqartoorutinit aningaasat immikkoortinneqareersut	12,9	12,9	12,9	12,9
Nuunnermut aningaasartuutit	8,0	12,0	10,0	-
Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi (Kangerlussuarmi/Narsarsuarmi qulinigulinnut mittarfii) assigiinngissutaasoq	0,3	0,3	6,3	20,3
Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi (Kangerlussuarmi mittarfik/Narsarsuarmi qulinigulinnut mittarfik) assigiinngissutaasoq	-14,7	-14,7	-8,7	5,3

Najoqqutarisaaq: Aningaasaqarnermut Akileraartarmemulu Naalakkersuisoqarfik, MIT

Missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermut inerniliissutaasut tassaapput:

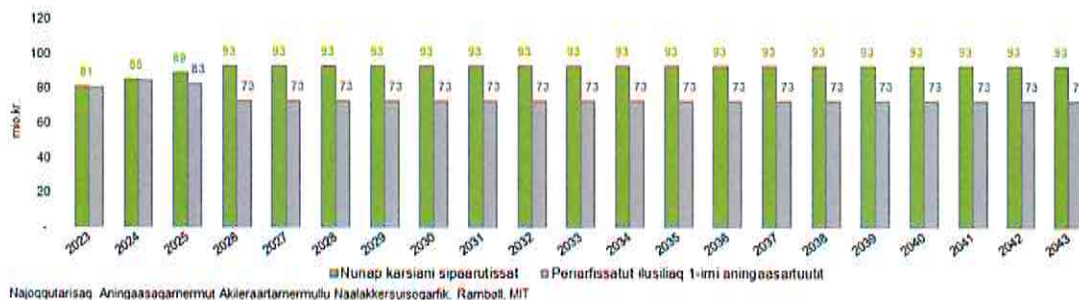
- Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi, KAIR-imut tunngatillugu aningaasaatinut akiliitit aamma agguassassat eqqaassanngikkaanni, ukiumit ukiumut sinneqartooruteqartassaag.
- Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi 2023-2025-imit katillugit 38,1 mio. koruuninik amigartooruteqassaag.
- Tassunga ilanngutissaaq Periarfissatut ilusiliaq aallaaviumi aamma Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aamma 2-imi mittarfinnut aningaasaleqqinnerit arlallit aningaasalersorneqannginnerat. Tamanna eqqarsaatigalugu Periarfissatut ilusiliaq alla 2 pivirusunngortikkuminaannerpaajuvoq.
- Aningaasaqarnikkut atugassilussutissat pilersinneqartut, pingaartumik Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi, MIT-imi aningaasaleqqinnermut atorneqarsinnaanerat, periarfissaavoq.

Nunap karsiani isertitassanut aningaasartuutissanullu takussutissiat matuma siulianiittut, ukiumit ukiumut titartaganngorlugit ataqatigiissinneqarput takussutissiarineqarlutillu.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1

Ilusiliaq 27-imi nunap karsiani isertitat (takuuk takussutissiaq 11) Periarfissatut ilusiliaq alla 1-mut aningaasartuutinit sanilliunneqarput.

Ilusiliaq 27: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi nunap karsianut tunngatillugu ilanngaaseereermermi aningaasat ingerlaanerannut takussutissiaq (mio. kr.)

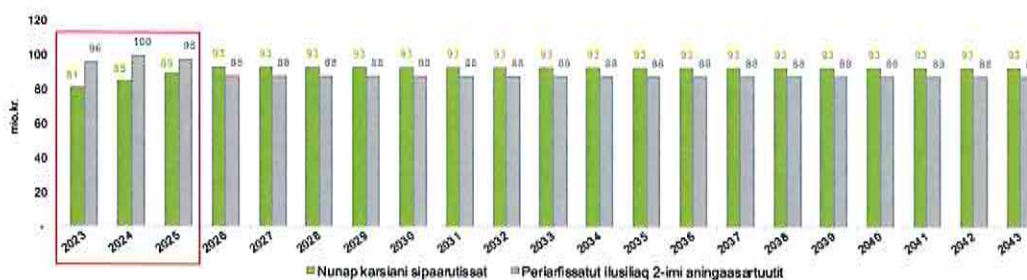
Ilusiliami takuneqarsinnaavoq, mittarfii ilusiligaaneranni nutaami ukiuni tamaginni nunap karsiani sipaarutaasussat, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasartuutit annertoqqatigigaat imaluunniit annertunerullutik. 2023-imi aamma 2024-imi sipaarutaasussat Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aningaasartuutit annertutigipput, kisianni 2026-imiit sipaarutaasussat 20 mio. koruunit missaannik aningaasartuutinit annertunerullutik.

Malugiuk aningaasaleeqqinnermut aamma sanaartornermut aningaasaliissutit takussutissiami ilaatinneqanngimmata.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2

Ilusiliaq 28-imi nunap karsiata isertitai (takuuk takussutissiaq matuma siulianiittoq) Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi aningaasartuutit sanilliunneqarput.

Ilusiliaq 28: Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi nunap karsianut tunngatillugu ilanngaaseereermermi aningaasat ingerlaarnerannut takussutissiaq (mio. kr.)

Nalioqutarisaq: Aningaasaqarnermut Akileraartamermullu Naalakkersuisoqarfik, Ramboll, MT

Ilusiliani takuneqarsinnaavoq, Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi 2023-2025-imiit aningaasartuutit nunap karsiata sipaarutissaannit annertunerusut. Periarfissatut ilusiliaq alla 2-mut ukiuni taakkunani ataatsimut katillugit 38 mio. koruunit ingerlatsinermermi amigartoorutit annertunerusumik aningaasalersornissaat pisariaqartinneqarpoq.

2025-ip kingorna nunap karsiani aningaasartuutini sipaarutaasussat, aningaasartuutinit ukiumut 5 mio. koruuninik amerlanerupput, taamaattumillu Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi 2025-ip kingorna annertunerusumik aningaasalersuinissaq pisariaqartinneqanngilaq.

Malugiuk, aningaasaleeqqinnissamut sanaartornermullu aningaasassat takussutissiami ilaatinneqanngimmata.

Malussarissutsinut naatsorsuinerit

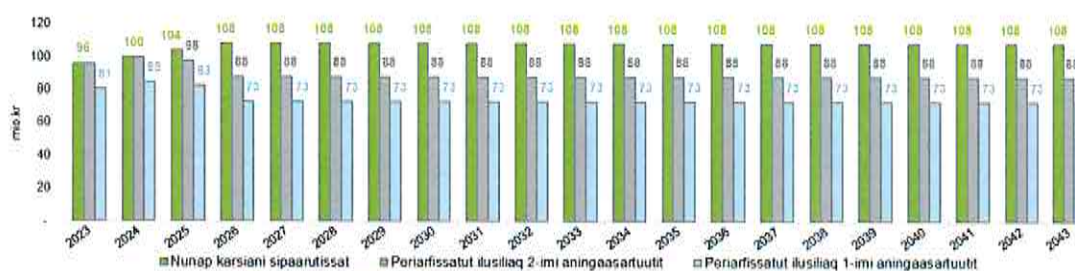
Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imi 2023-imiit 2026-imut amigartoorutaasussat aningaasalersornissaannut periarfissat ilaat tassaavoq, imarpikkoornermi akitsuummik atuutsitsilerneq. Taamaattoq imarpikkoornermi akitsuut arlalinnik sunniuteqartussaavoq. Taakkununga assersuutissat marlussuit tassaapput:

- Imarpikkoornermut akitsuummik atuutsitsilerneq, qanoq pisoqaraluarpalluunniit imarpik qulaallugu angallannermut billetsit akiisa qaffannerannik, malitseqartussaavoq.
- Billetsit akiisa qaffasinnerulernerat Kalaallit Nunaannut timmisartumut billetsinik ujartuinerup annikinnerulerneranik kinguneqassasoq aammalu takornariat amerlinissaat naatsorsuutigineqartoq, annikillissagaat, ilmanaateqarpoq. Allatut oqaatigalugu mittarfilit ilusiligaanerata nutaap sunniutai tamakkiisut pissarsiarineqassasut, qulakkeerneqarsinnaanngilaq.
- Imarpikkoornermut akitsuut ilaasunut tunngavigineqartunut sunniissasoq naatsorsuutigineqarmat, tamanna misissueqqissaarnermi matumani sunniinernut naatsorsuinermermi ilaatinneqartunut, appariartornerup tungaanut arlalinnik malittaasunik sunniuteqartussaavoq. Pitsaanngitsumik sunnerneqartussat tassaapput billetsit akiini sipaarutaasussat, piffissami angalaffiusumi sipaarutaasussat, akunnittarfinnut

nerisaqarnermullu sipaarutaasussat kiisalu KAIR-imit sinneqartoorutinik agguaanerit, imarpikkoornermut akitsuusiisalermermi sunniutaasussat annikillissasut naatsorsuutigineqartarluni.

Ílusíliami matuma kingulianiittumi imarpikkoornermut akitsuummik atuutsitsisoqalissappat Periarfissatut ílusíliaq alla 1-imi aamma 2-imi sipaarutaasussat, nunap karsíata aningaasartuutissaannut saníllíunneqarput, taakkua 2023-2025-imi Periarfissatut ílusíliaq alla 2-imi amígartoorutaasunut eqqoqqíssaartumik matussusiissallutik.

Ílusíliaq 29: Ímarpikkoornermut akitsuut ílaatlíllugu malussaríssutsímik naatsorsuineq - Periarfissatut ílusíliaq alla 1-imi aamma 2-imi nunap karsíanut tunngatíllugu ílanngaaseereermermi aningaasat íngerlaarnerannut takussutíssiáq (míó. kr.)

Nájoqqatíssiáq Aningaasaqarnermut Akíleraatamerimullu Naalakkersuútoqarfik, Rambøll, MIT

Periarfissatut ílusíliaq alla 2 píllugu ílusíliaq 28-imi matuma síulíani takutínnegartumi takutíneqarsínnáavoq, 2023-imi aamma 2024-imi ukíumut amígartoorutaasussat ukíuni taakkunani tamagínni 15 míó. koruunít míssaanník annertunerusut. Tassani mínnarpaamik ukíumut 15 míó. koruunít, assersuutígalugu ímarpikkoornermut akitsuutínít, aningaasalersorneqartussaassapput.

Naatsorsuutigineqarsínnáavoq písortat angalatítsínerat ímarpík qulaallugu angallannerup tamarmíusup 25%-íata míssaanniíttóq, tamatuma kíngunerísaaník, ímarpikkoornermut akitsuut ínulaqatígíinnut píssaaffíllíunneqartussaq ukíumut 20 míó. koruunít míssaanniíssaag, tassami taakkua 25%-íi nunap karsíani aningaasartuutít píssaaffíllíunneqartussaapput, taamaattumíllú pívíusumík ísertítaassanatik.

Tamatuma malítsígísaaník nunap karsíani sipaarutaasussat ukíuni tamagínni Periarfissatut ílusíliaq alla 1-imi aningaasartuutínít annertunerussapput. 2023-2024-imi sipaarutaasussat 15 míó. koruunít míssaanník aningaasartuutínít annertunerussapput, aammalu 2026-ímíít ukíumut sipaarutaasussat 35 míó. koruuníník annertunerussallutik.

Periarfissatut ílusíliaq alla 2-imi nunap karsíani sipaarutaasussat, tassani 2023-imi aamma 2024-imi aningaasartuutít annertoqqatígaat. 2026-ímíít sipaarutaasussat ukíumut 15 míó. koruunít míssaanník aningaasartuutínít annertunerussapput.

Matuma síulíaniíttumut oqaatígíneqassaaq, Periarfissatut ílusíliaq alla 1-imi Kangerlussuarmi qulímígíulínnut míttarfíup Periarfissatut ílusíliaq alla 2-imi nunap ímmíkkoortuani míttarfímmut 1.500 míteríusumut allanngortínnegarnera, 500 míó. koruunít míssaanník annertunerusumík aningaasalínermut aningaasartuuteqarnermik malítseqartussaammát. Paasíssutíssiíssutígíneqarpoq, nunap karsíani maannakkut sulíníutaasuní, annertunerusumík aningaasalínermut aningaasartuutínut taakkununnga aningaasalersuutíssiáqanngímmat.

Tunnigavigisanut tunuliaqutaasut

Akileraarutitigut equitsinermi annaasaqarneq

Akileraarutitigut equitsinermi tunnigavigineqartumut siunertaavoq, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni annaasaqarnerup (imaluunniit inuiaqatigiinni iluanaarutit), nutaamik aningaasaliinermi pilersinnaasup, sillimaffigineqarnissaa. Inuiaqatigiit attaveqarnermi nutaami aningaasaliinissaq toqqassappassuk, tamannalu pisortat karsiinut ilanngaaseereermermi nanertuinerмик malitseqassappat, tamanna maannakkut aningaasalersueriaaseq apeqqutaatinnagu, naggataatigut inuiaqatigiinni ingerlatanit allanit tamatigut aningaasalersorneqartussaavoq. Tamanna aningaasaqarnermi ingerlatanik equitsinerмик malitseqassaaq.

Missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnermi takutinneqarmat, mittarfiit ilusiligaanerata nutarterneqarnissaa pilersaarutaasoq, pisortat karsiinut ilanngaaseereermermi nanertuinerмик malitseqassanngitsoq, akileraarutitigut equitsinermi annaasaqarnissaq naatsorsuinerмик ilanngunneqarpoq.

Ilanngussat

Mittarfeqarfiit nalunaarusiaat

Tunngavigisat

Ukiumoortumik naatsorsuutit, tunngaviusut aningaasartuutiniq aallaaveqartut taamatullu aningaasartuuteqarnermik aallaaveqartut, suliarineqarput.

Misissueqqissaarnerit aningaasartuuteqarnermut tunngaviusut malillugit suliarineqarput, tassami tunngaviusoq taanna MIT-imi ingerlaavartumik aningaasaqarnikkut aqutsinermi atorineqarmat.

Tunngaviusup aningaasartuutiniq aallaaveqartup atuunnerani, sanaartornermut aningaasaliinerni erniat aamma nalikilliliinerit ilaatinneqanngillat, kisianni sanaartornermut aningaasaliinernut ilanngaaseereernermit aningaasartuutit kisimik ilaatinneqarlutik, tassami taakkua Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut aningaasaliissutitigut ilaannakortumik aningaasalersorneqarmata.

2016-imut naatsorsuutini kisitsisit piviusunngortinneqartut tunngavigineqarput.

MIT suliffeqarfinnut imminut ingerlatsitanut naatsorsuutiniq nalunaarut naapertorlugu ukiumoortumik naatsorsuutiniq aningaasartuuteqarnermik aallaaveqartunik saqqummiisussaavoq. Tamatuma kingunerisaanik sanaartukkat pigisat piffissamut atorineqarfissaattut naatsorsuutigineqartumut atuutsinneqartussaapput nalikillilerneqartussaallutillu, Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornissamut aningaasaliissutit MIT-ip nammineq aningaasaataanni toqqaannartumik isertitatut allanneqartussaallutik.

2016-imut naatsorsuutit aningaasartuuteqarnermik aallaaveqartut 22 mio. koruuninik amigartooruteqarfiupput, oqimaaqatigiissitsinerup aningaasartai 1.383 mia. koruuniullutik aammalu nammineq aningaasaatit 1.418 mia. koruuniullutik.

MIT-ip nalunaarusiaani Periarfissatut ilusiliaq 2-imi Nuuk, Ilulissat aamma Narsarsuaq MIT-ip ingerlatsinerani peerneqartussaapput, taamaattumillu taakkunani isertitat aningaasartuutillu 0-inngortinneqarput.

Iilimagineqarpoq mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallannerup (akunnilluni minnerit) annikinnerulernerata malitsigisaanik isertitat appartut MIT-imit misigineqassasoq, tassami ilaasorpassuit maannakkut ornigassaminnut toqqaannartumik timmisartuunneqartartussanngormata.

Periarfissatut ilusiliaq 2-imut tunngatillugu Kangerlussuarmut aamma Narsarsuarmut isertitanut, mittarfimmut akitsuutiniq kiisalu ilaasut amerlassusaannut innuttaasunut aalajangersimasumik najugaqartunut kiisalu takornarianut ikinnerusunut tunngassuteqartunut, missilliuneq aallaavigineqarpoq.

Naatsorsuinerit mittarfimmut tamaginnut angallasseriaaseq ataaseq, 2016-imi kisitsisinut pissusiviusunut (ilaasut aallartut) naapertuuttoq, tunngavigineqarpoq.

Mittarfimmut akitsuutit, pax-imut ataatsimut maannakkut akigititanut naapertuuttut, naatsorsuutigineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq mittarfimmut akitsuutit allannngortinneqassanngitsut.

MIT nalillivoq, takornariat Kangerlussuarmukartussat aamma Narsarsuarmukartussat, mittarfiit nutaat sanaartorneqareernerisa kingorna, ikittuaraannaassasut. Taamaattumik Kangerlussuarmi isertitat ukiumut pax 4.500 missaanniitillugit sapaatip akunneranut aallarnerit pingasuutillugit,

naatsorsuinermi ilaatinneqarput, Narsarsuarmi ukiumut 1.800 pax missaanniittut naatsorsuutigineqarluni.

Sulisorisat amerlanersaat mittarfinnut nutaanut nuutinneqassasut naatsorsuutigineqartariaqarmat, annertuunik aningaasartuuteqarnerulissanngikkaanni, upalungaarsimaneq taamatut annertussuseqartoq attanneqarsinnaajunnaassaaq (timmisartunik aqutsisut, aputaajaaneq, atortunik aserfallatsaaliineq il.il.).

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi aningaasartuutinit, mittarfik minnerusoq taamaaqataanik ingerlanneqartoq, aallaavigineqarpoq. Aammattaaq mittarfinni taakkunani ingerlatanut allanut tamaginnut aningaasartuutit appartinneqarput, tassani taakkua ingerlatsinermi ingerlatanut allanut (akunnittarfik, pilersuineq, inissiat il.il.) tunniunneqassasut imaluunniit pigiunnaarneqassasut, naatsorsuutigineqarmat.

Aningaasartuutit ataatsimoorussat sunniutaat naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq, naak mittarfiit ilusiligaanerata allangortinneqarnera, isertitat/ingerlatat sakkortuumik annikillinerisa kingorna tamatumunnga sunniuteqartussaagaluartoq. Taamaattoq MIT-ip aningaasartuutaasa ataatsimoorussat missiliuilluni misissorneqarnerat tunngavigalugu nalillisoqarpoq, 9-10 mio. koruunit missaannik sipaaruteqartoqarsinnaasoq, pingaartumik allaffissornermi taamatullu teknikkimut suliaasaqarfimmi sulisorisat ikilisinneqarnerat pissutaalluni. Atuuiffiit allat tamarmik (Pisortat, Allaffissorneq, IT, Teknikkikkut ikuuttussat aamma TELE) mittarfiit/qulimiguulinnut mittarfiit sinneruttut ingerlanneqarnerisa ingerlatiinnarnissaanut suli pisariaqartussammata, MIT nalillivoq, taakkua ikiliseqqinneqarnissaat ajornassasoq. Taamaalilluni sipaarutaasussat, aningaasartuutit procentinngorlugu ikilinerannut sanilliullugu, procentinngorlugu ikilisisinermit, malunnaatilimmik annikinnerusussaapput.

MIT ukiuni aggersuni, mittarfinnut aamma qulimiguulinnut mittarfinnut assigiinngitsunut taakkununga atortunut il.il. annertoorujussuarnik aningaasaleeqqinnermik, isumaginnittussaa voq. Misissueqqissaarnermi ingerlatsinermit atortunut aningaasalersuinermit pisariaqartitsineq tamarmiusoq, MIT-ip pisariaqartitsinermik nalilersuineri tunngavigalugu naatsorsorlugu, ingerlatsineq allannguuteqassanngitsoq (as-is) naatsorsuutigisaqarneq aallaavigalugu, 2018-2038-imi 325 mio. koruunit missaannut missingersorneqarpoq. Aningaasaleeqqinnerit Periarfissatut ilusiliaq 2-imi piffissamut 2021-ip kingorna, mittarfiit nutaat taakkua KAIR-imut nuutinneqarfissaannut, inissisimasumut iluarsineqarput. Ataatsimut isigalugu atortunut il.il. pisariaqartitsineq, ingerlatat Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi malunnaatilimmik annikillissasut naatsorsuutigineqarnera ilutigalugu, allangortussaa voq.

Ilulissani aamma Nuummi mittarfiit KAIR-imut tunniunneqarnerat 0 koruunimut pisussaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassami maannakkut atortut annertoorujussuarnik allangortinneqartussammata, maannakkut atortut KAIR-imut annertuumik naleqarnaviaralik. Tamatuma kingunerisaanik mittarfinni marlunni taakkunani nalikilliliineq 208 mio. koruuniussaaq. Aammattaaq Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi mittarfiit taamatullu Qaqortumi qulimiguulinnut mittarfiup nalingat, sumiiffinni taakkunani ingerlatat annertuumik annikinnerat pissutaalluni, annikillisinneqartussaassaaq. Tamanna ajornerpaamik pisoqarpat 500 mio. koruuninut annikillitseqqinnermik, malitseqarsinnaavoq.

Mittarfiit nutaat sanaartorneqanngippata, taamaattoq aamma Kangerlussuarmi, Nuummi, Ilulissani aamma Narsarsuarmi mittarfeqarfinnut aamma illutanut annertoorujussuarnik aningaasaleeqqittoqartussaa voq. Misissueqqissaarnerup kingulliup Sweco-mit suliarineqartup takutippaa, Kangerlussuarmiinnaq mittarfimmut aningaasaleeqqinnissamik pisariaqartitsineq, mittarfiup ilaata atorsinnaassuseqartup takissusissaanut kissaateqarneq apeqqutaalluni, 105-458 mio. koruuniussasoq. Tassunga ilanngutissapput kussinernut, qaammaqqutinit il.il. aningaasaliinerit.

Aningaasaliinerit nutaat taamatullu aningaasaleeqqinnerit Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornissamut aningaasaliissutinit annertuumik aningaasalersorneqartussaa pput.

Taamaattoq MIT sanaartornermi aningaasallinernut taamaattunut, nammineq aningaasassanut killissaliussat iluanni ukiumut 15-20 mio. koruuninik aningaasalersuisussaavoq.

Naatsorsuinermi ilanngunneqanngitsut

Suliasaqarfiit allat (akunnittarfiit, pilersuineq, inissiat il.il.) isertitani imaluunniit aningaasartuutini ilanngunneqanngillat. Sulisorisat amerlanerpaartaasa mittarfinnut allanut nuutinneqareernerisa kingorna, ingerlatassat taakkua isumagineqarnissaannut naammattunik sulisussaqaassanngitsoq, naliliisoqarpoq, taamatullu akunnittarfiit ingerlaannassanersut nalorninarpoq, tassami tamatumunnga tunngavissat mittarfinnut nutaanut nuutinneqartussaammata.

Timmisartuussinerit amerlassusaasa ineriartornerat, Kangerlussuarmi aamma Nuummi imaluunniit Ilulissani angallavinni akunnilluni mittarnerit atorunnaarnerat eqqaassanngikkaanni, allanngortinneqanngilaq.

Timmisartut nutaat atulerneranni (timmisartut anginerusut amerlanerusunik inissaqartitsiviusut) inissamut ataatsimut aningaasartuutit ataasiakkaat ineriartornerat naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq, naak timmisartut nutaat aamma anginerusut inissamut ataatsimut appasinnerusumik akitsuusiisarnermik kinguneqartussaagaluartut.

Kangerlussuarmi ingerlatat unitsinneqarneranni BP-mut (timmisartunut ikummatissamik pilersuineq) ataasiartumik akiliutissaq naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq, tassami Kangerlussuarmi timmisartuussinerit matuneqarnerat MIT-imut imaluunniit Namminersorlutik Qartussanut qanoq aningaasaqarnikkut sunniuteqassanersoq nalorninarmat.

Timmisartunut aqutsisunik aamma sulisunik allanik Kangerlussuarmit aamma Narsarsuarmit mittarfinnut nutaanut nuutitsinermit ataasiartumik aningaasartuutit naatsorsuinermi ilaatinneqanngillat.

Nuummi, Ilulissani, Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi aamma Qaqortumi atortunut pioreersunut aningaasaleeqqinnissamut pilersaarutit sunniinerat, atortut taakkua MIT-imilgunnaassappata missingersorneqanngillat, kisianni tamanna pissappat, aningaasaliinerit ilai pisussaajunnaassapput.

Pingaartumik Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi atortutoqqat/illuutit isaterneqarnerannut ataasiartumik aningaasartuutit, ilanngullugit aamma sulisunut inissiat, naatsorsuinermi ilaatinneqanngillat.

Ataatsimut isigalugu tunngavigisat aamma oqaatsit atorineqartut

Ataatsimut isigalugu tunngavigisat atorineqartut

- 1) Misissueqqissaarneq ukiunik 25-inik piffissaliinermik tunngaveqartinneqarpoq (2018-2043).
- 2) Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi mittarfiit 2022-imi qaammatit pingasukkaani kingullerni atorineqalertussatut naammassisussaapput aammalu 2023-imi ukioq tamakkiisoq ingerlatsiviusoq siulliusussaalluni.
- 3) Periarfissatut ilusiliani allani ilimagineqarpoq ilaasut ineriartornerat – kiisalu Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit – Kalaallit Nunaat 2024-imiit agguaqatigiissillugu 2,0%-imik qaffassasoq.
- 4) Aningaasat nalikilliarnerannut akigititaq 1,75% atorineqarpoq.
- 5) Ernialiusaq 4% atorineqarpoq.
- 6) Naliusut sinnerat naatsorsuinermi ilanngunneqanngilaq, tassami piffissap ukiunik 25-inik sivilisussusillip iluani, aningaasaliineri, aningaasartuutit aamma isertitat piffissap taassuma iluaniittut ilaatillugit, aningaasaliinissaq imminut akilersinnaanersoq takunissaa kissatigigatsigu. Naliusut sinnerat ilanngunneqarpat, piffissaq ukiunik 25-inik sivilisussuseqartoq qaangerlugu isertitat aamma aningaasartuutit, piffissap taassuma iluaniittussaannngitsut, ilaatinneqarnerannik tamanna malitseqartussaavoq.

tamatuma saniatigut naliusut sinnerat naatsorsoruminaappoq, tassami aningaasaliinerni

taakkunani piffissaq ukiunik 25-inik sivissuseqartoq qaangerlugu, ukiut arlallit assigiinngitsut ilaatinneqarmata, takuuk piffissani nalikilliliiffiusuni assigiinngissutaasut. Tassunga ilanngutissaaq, aningaasaliinerit taakkua qanoq isertitanut aamma aningaasartuutitut tulluarsarneqassanersut. Tamatumunnga taarsiullugu misissueqqissaarnermi piffissaliinerit assigiinngitsut qimerloorneqarput, piffissaq ukiunik 25-inik sivissuseqartoq pingaernerutillugu, tassungalu ilanngullugit malussarissutsimut naatsorsuinerit, tassani piffissaq ukiunik 30-inik sivissuseqartoq atornerarluni.

Oqariaatsit qitiusut

Oqariaaseq maannakkut naliusoq isumaqarpoq, annaasaqarsinnaaneq/nalornissuteqarneq siunissami aningaasat ingerlaarnerisa annertussusaannut tunngassuteqartoq sillimaffiniarlugu, aningaasartani attuumassuteqartuni aningaasat naleerukkiartornerat (2018-imiit) ukiumut 1,75%-iutillugu, aammalu ernialiussaq 5,75%-imik (2018-imut) kingumut naatsorsorlugu ilanngullugit naatsorsuisoqartoq. Allatut oqaatigalugu 2018-imi (ullumikkut) aningaasartat siunissami annertussusissaasa maannakkut nalingat aammalu aningaasartanut siunissami ungasinnerusumi piffissami assigiinngitsuni inissisimasunut, ullumikkut aningaasartaasut sanillilunneqarnerannut atornerqartoq.

Suussutsit 2-imi ilaasut: Imaprikkoortut nutaamik akunniffeqalerneranni isorartussutsit allanngornerannut takussutissiaq

Tunnagavigisat Rambøll-imeersut atorlugit

Kangerlussuaq-mut/miit	Pax agguat aarnera ullumi	Nuuk-mut nuuttussat	Ilulissanut nuuttussat	GOH+J AV	KANG ullumi ungasissusaa	Atlant mit. ungasissusaa km	Assigiinngissusaa sipaarutaasullu	Inunnik angallassinneq	RPK x yield (3,2 DKK pr. km)
København	136.940	-	-	-					
Nuuk	80.823	80.823	-	80.823	316	0	316	25.539.958	81.727.866
Ilulissat (atsaat ukioq tamaat miffineqartassaguni)	27.424	-	27.424	27.424	248	0	248	6.801.235	21.763.953
Aasiaat	8.503	-	8.503	8.503	209	90	119	1.011.807	3.237.783
Sisimiut	18.553	9.276	9.276	18.553	131	322	-191	-3.543.605	-11.339.535
Manlitsoq	5.292	5.292	-	5.292	204	149	55	291.040	931.327
Narsarsuaq	4.165	4.165	-	4.165	698	465	233	970.490	3.105.566
Øvrige (UMD gns-tut atornerarluni.)	38.883	13.819	25.064	38.883	255	164	91	3.538.326	11.322.644
Mittarfeqarfiit nutarterneratigut sipaarutissat	320.582	113.375	70.267	183.642				34.609.251	110.749.605
Sipaarutaappata soorlu GOH & JAV									7.257.786

Najoqqutassiaq: Rambøll "Nuummi Ilulissanilu mittarfilit tallnerisigut angalanermit aningaasartuutikinnerulissutissat, revision 02"

Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq nunaqarfimmi mittarfiit pillugit
 ilanngussaq
 Ilanngussaq manna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
 Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarpoq

Innuttaasut

1. januar 2018 innuttaasunut kisitsit tamarmiusoq Kangerlussuarmi 499-iuvoq, taakkunannga 136-it Mittarfeqarfinni atorfeqarlutik. Narsarsuarmi innuttaasunut kisitsit 124-iuvoq, taakkunannga 74-it Mittarfeqarfinni atorfeqarlutik.

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi innuttaasut 1. januar 2018 imatut katitigaapput:

	Kangerlussuaq		Narsarsuaq		Nuna tamakkerlugu
	Inuit	Pct.	Inuit	Pct.	Pct.
0-6 ukiut	34	7	10	8	10
7-16 ukiut	78	16	7	6	14
17-24 ukiut	49	10	10	8	12
25-64 ukiut	324	65	87	70	56
65+	14	2	10	8	8
Katillugit	499	100	124	100	100

Ataatsimut isigalugu nunaqarfimmi mittarfinni marlunni taakkunani inuit inuussutissarsiorsinnaanerusut 25-64-inik ukiullit amerlanerupput, tassalu nunatsinni agguaqatigiissillugu 56%-inut sanilliullugu 65%-it aamma 70%-it. Nutaamik mittarfiit ilusiligaaneranni innuttaasut amerlassusaat aamma katitigaanerat annertuumik allanngussasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Ilinniartitaanerup qaffasissusaa

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi inuussutissarsiornermut ingerlataqarnerup annertunersaa toqqaannartumik aamma toqqaannangitsumik mittarfinnik ingerlatsinerumut, timmisartunik sullissinerumut, akunnittarfimmi ingerlatsinerumut, takornariartitsisarnerumut il.il. atassuteqarpoq. Tamatuma saniatigut Kangerlussuarmi illisimatusarnermi ingerlataqartoqarpoq aammalu pisiniarfinni, atuarfinni, ulluunerani paaqqinnittarfinni il.il. sumiiffinni marluusuni taakkunani sullissisoqarluni.

Nunaqarfimmi mittarfeqartuni ilinniartitaaneq qaffasippoq. Assersuutigalugu Kangerlussuarmi innuttaasut 18-it innerlugit ukiullit 52,1%-ii meeqqat atuarfiata kingorna ilinniagaqarsimasuupput. Nunarput tamakkiisutut isigalugu kisitsit taamaaqataa 38,6%-iuvoq. Inuussutissarsiornermik ingerlataqarneq annertuvoq aammalu najugaqartut suliniarlutik nunaqarfimmut mittarfeqartunut tunngaviumik nuussimapput.

Nunaqarfimmi mittarfeqartuni isertitat

Najugaq tunngavigalugu akileraarutiniq akiliuteqartut tamarmiusut pillugit paasisutissanik tamanit pissarsiarineqarsinnaasunik soqanngilaq, kisianni Naatsorsueqqissaartarfik najukkami agguaqatigiissillugu inuit isertitaannik tamanut saqqummersitsisarpoq. Matuma kinguliani agguaqatigiissillugu ilanngaasiinnginnermi isertitat aammalu najugaqarfimmi arlalinni 2016-imi inummut ataatsimut agguaqatigiissillugu isertitat akileraaruteqaataasussat takutinneqarput.

2016		Itertitaq tamakkiisut	Isertitaq akileraarutissat
Kangerlussuaq	1	315.939	302.708
Nuuk	2	314.873	294.829
Narsarsuaq	3	293.172	279.908
Sisimiut	7	245.990	231.031
Ilulissat	9	238.569	223.727
Maniitsoq	11	229.546	215.429
Qaqortoq	13	220.867	205.112
Uummannaq	14	216.978	204.343
Qasigiannuguit	23	202.930	189.753
Upernavik	24	197.083	185.019
Aasiaat	29	191.877	178.665
Tasillaq	33	178.724	164.892
Ittoqqortoormiit	34	176.836	164.421
Paamiut	35	176.351	163.928
Nanortalik	36	174.157	162.011
Narsaq	37	173.307	160.258

Takussutissiami ilatinneqarput Kangerlussuaq, Narsarsuaq aamma Kalaallit Nunaanni illoqarfiit. Agguaqatigiissillugu innuttaasup ataatsip isertitai akileraaruteqaataasussat, nunatsinni najugaqarfanni Kangerlussuarmi qaffasinnerpaajupput. Nuummi agguaqatigiissillugu isertitaaq qaffasinnerasaasut tulleraat aammalu Narsarsuaq normu 3-julluni.

Timmisartuusseriaaseq allanngortinneqartoq, mittarfinni ingerlatsinermut atasumik maannakkut qaffasinnerpaamik isertitaqarfiusut suliffissat allatut agguarneqarnerinik malitseqassappat, Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi agguaqatigiissillugu isertitaaq akileraaruteqaataasussat appartussaapput. Suliffissat pineqartut taakkua Ilulissanut, Nuummut aamma Qaqortumut suliffissat nuunneqarnerannut ilanngullutik nooqataasussaapput.

Kangerlussuarmi isertitaaq apparnerat Qeqqata Kommuniani akileraarutinut tunngavissanut sunnuteqaassasoq qularnangilaq. Paarlattuanik Avannaata Kommuniani qaffannerat misigineqassaaq. Kommuneqarfik Sermersuumut tunngatillugu sunniineq malussarinnginnerusussaavoq, tassami allannguutit kommunip isertitassanut tunngavigisaannut annikitsuaraannarnit annertunerusunut kalluaasussaangimmata.

Kalaallit Nunaata kujataani ilusiliinerup allanngortinneqarnera kommunimi akileraarutinut tunngavissat kommunip iluani agguarneqarnerannut sunnuteqaassasoq ilimanarpoq. Suliffissat ilai Narsarsuarmut Qaqortumut nuutinneqassapput, kisianni mittarfinni suliffissat ataatsimut katillugit ikilisinneqassasut ilimanarpoq.

Akileraarutinut akiliutit

Nunatsinni akileraarutinut akiliutit tamarmiusut, najugaqarfinnut agguarsimangillat. Kisiannili isertitaaq akileraaruteqaataasussat pillugit paasissutissat tunngavigalugit, Narsarsuarmi aamma Kangerlussuarmi innuttaasunit akileraarutinut akiliutit missilliorneqarsinnaapput.

Kangerlussuarmi akileraarutinut akiliutit tamarmiusut 41 mio. koruunit missaanniipput, taakkunanga 25 mio. koruunit Qeqqata Kommunianut akileraarutinut akiliutigineqartarlutik, sinneruttullu tassaallutik nunamut akileraarut aamma kommuninut ataatsimoorussamik akileraarut.

Narsarsuarmi akileraarutinut akiliutit tamarmiusut 11 mio. koruunit missaanniipput, taakkunanga 7 mio. koruunit tassaallutik Kommune Kujallermut akileraarutinut akiliutit, sinnerilu tassaallutik nunamut akileraarut aamma kommuninut ataatsimoorussamik akileraarut.

Akileraarutinut tunngavissani allannguutit taakkua, innuttaasunut sullissinermik naleqqussaannermut ataqatigiissillugit, aningaasaqarnikkut nalimmassaanermi iluarsisussaannermik malitseqarsinnaapput, tamanna kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini aammalu kommunit akornanni nalimmassaanermut aaqqissuussinermi, pisarluni.

Innuttaasut amerlassusaannut aamma akileraarutitigut isertitat agguarneqarnerannut sunniutaasussat

Kangerlussuup nunatsinni angallannermi eqiteruffiujunnaarnerani, aammalu Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfinngornerani innuttaasunut kisitsisinut sunniutaasussat, eqqoqqissaartumik eqqoriarneqarsinnaangillat. Mittarfeqarfinni sulisorisat ilai mittarfinni allani atorfiniffissarsiusasut ilimanarpoq, ilanngullugit Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinni nutaani kiisalu Qaqortumi mittarfinni.

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi mittarfinni ingerlatat annikillisinneqarnerat aamma ingerlataqarfigineqartuni allani sulisut ikinnerulernerannik malitseqassaaq, ilanngullugit Air Greenland, suliffeqarfiit namminersortut, aserfallatsaaliuineramik eqqiaanermillu suliaqartut, kiisalu pisortani sullissinermi neqeroorutit, soorlu nunaqarfinni mittarfeqartuni ulluunerani paaqqinnittarfiit aamma meeqqat atuarfiit.

Siunissami ineriartornissap nalilersorneqarnerani, ullumikkut suliffiit arlallit Kangerlussuarmi aalajangersimasumik najugaqartunik inuttaleruminaareernerat, isiginiarneqassaaq. Taamaattumik suliffiit arlallit sulisorisanit illoqarfinni aamma nunaqarfinni allani najugaqartunik, aammalu Kangerlussuarmut suliertortinneqartartunik, inuttaqartinneqarput. Taamaalilluni Kangerlussuarmi siunissami suliffiit inissisimanerannut naleqqussaaneq aallartereerpoq.

Ilimagineqartariaqarpoq Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi sulisussarsionnissamut tunngavissat, nunaqarfinni mittarfinni taakkunani pisartunit, annertunerussasoq. Tassunga ilanngutissaaq, support-inik suliffiusut ilai mittarfinnut tapersiisartussat, illoqarfinni annerusuni suliffeqarfinnit pioreersunit ajornanginnerusumik suliarineqarsinnaassaammata. Tamanna pisinnaasanik atorluaanerunermik malitseqassaaq aammalu isumalluutininik allanut atugassanik pissarsiviussallutik.

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi najugaqartut ilaasa sumiiffimmi najuugaqaannarnissaq toqqassagaat aammalu ilaatigut takornariartitsinermi assigisaannilluunniit ingerlataqarlutik inuussutissarsionnissaat, ilimanarpoq.

Mittarfinnut suliassaqarfinni aaqqissuussaannerup allanngortinneqarnissaanut siunertaavoq, assartuussinermik suliaqarnermi nunami namminermi aningasartuutit tamarmiusut annikillisinneqarnissaat aammalu nunarput tamakkiisutut isigalugu tikikkuminarnerulersinnissaa. Aningaasartuutit annertuumik annikillisinneqarnerat suliap pissusissamisoornerani mittarfinni sulisut aamma timmisartuussileqatigiiffiit aammalu sullissinermi suliffeqarfiit tassunga atasut ikilinerannik kinguneqassaaq. Allatut oqaatigalugu sulisorisat, inuussutissarsititini assingusuni iluaqutigineqarsinnaasut, soraassasut naatsorsuutigineqarsinnaavoq, ilanngullugulu takornariartitsisarnermi suliaqarnermi ineriartortitsinermut iluaqutaasinnaallutik.

Takornariartitsisarnermik suliaqarnerpiami Ilulissani aamma Nuummi mittarfílt allilerneqarneranni aammalu Qaqortumi nutaamik mittarfittaarnermi, assartuussinermi aqqutissat akikinnerulersut ajornanginnerulersullu iluaqutisineqarsinnaassapput aammalu nutaanik suliffissaqartitsisoqarsinnaassalluni, ilanngullugit akunnittarfinni neriniartarfinnilu ingerlatsineq. Taamaattumik Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi maannakkut sulisut, suliffissani periarfissarpassuaqassapput. Nunaqarfinni mittarfeqartuni Mittarfeqarfinni sulisut affai tikillugit akunnittarfinni neriniartarfinnilu ingerlatsinermi suliffeqarput. Taamaalilluni aallaaviatigut

Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi, aammalu suliffeqarfiit mittarfiit nutaamik ilusiligaanerata pilersinneqareernerani sulisussanik amerlanerusunik ujartuisussani, piukkunnassuseqarnerit imminnut naapertuulluarpot.

Allanngornerit taaneqartut pissusissamisoortumik nunarput tamakkiisutut isigalugu isertitaqarnerulernermik malitseqartussaappot, kisianni aamma akileraarutinut tunngavissat allatut agguarneqartussanngortussaallutik. Allanngornerit taakkua, innuttaasunut pisortat sullissineranni naleqqussaannermut ataqatigiissillugit, aningaasaqarnikkut nalimmasaanermi iluarsisussaannermik malitseqarsinnaappot, taakkualu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini aammalu kommunit akornanni nalimmasaanermut aqqissuussinermi, pisarput.

Nuunnermut aningaasartuutit

Mittarfiit ilusiligaanerata nutaap atuutsinneqaleranerani, piffissap ingerlanerani nunaqarfinit mittarfeqartunit marlunnit taakkunanga najugaqartut arlallit nuuttussaassappot, taamaalillutillu nuunnermut aningaasartuutit akilernerqartussanngussallutik. Ilaqutariit ataasiakkaat sumut nuussanersut, aammalu pisuni ataasiakkaani maannakkut siunissamilu sulisitsisut kikkunersut, eqqoriaruminaappoq. Najugaqartut arlallit, pingaartumik Kangerlussuarmi, suliffeqarfinni namminersortuni, taakkununga sulisitsisutut akisussaasuusuni, sulisuupput. Tamatuma saniatigut pissusissamisoortumik soraartoqartarnerani, maannakkut sulisut sumiiffinni allani sulliffissarsarnerat ilutigalugu, naleqqussaajartuaarneq pissasoq ilimanarpoq.

Matuma siuliani taaneqartutut nunaqarfinni mittarfeqartuni sulisorpassuit akunnittarfinni neriniartarfinnilu ingerlatsisuni sulisuupput. Nutaamik mittarfiit ilusiligaanerata, pingaartumik Ilulissani, kisianni aamma Nuummi aamma Qaqortumi takornariartitsisarnerup annertusiartulerneranik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik nunaqarfinni mittarfeqartuni maannakkut najugaqartut amerlasuut illoqarfinnut taakkununga nuussasut naatsorsuutigineqarpoq. Nuummi aamma Ilulissani Inissiat paaqqinniffiillu ullumikkut tatisimaneqareerput, aammalu takornariartitsisarnermut sullassaqaqarfimmi sulliffissat nutaat inunnik nunaqarfinni mittarfeqartuneersunit imaluunniit sumiiffinnit allaneersunit inuttalerneqarnerat apeqqutaatinnagu, tatisimanninneq taanna annertunerulertussaavoq.

Kangerlussuarmit aamma Narsarsuarmit nuunnerit qanoq ingerlassanersut aammalu qanoq akuttussuseqassanersut, eqqoriaruminaappoq. Taamaaqataanik pingaartumik Ilulissani aamma Nuummi inissaqartitsineq ingerlataqarnerulernissamut naatsorsuutigineqartumut tassunga qanoq naleqqussarneqassanersoq nalornissutigineqarpoq. Taamaattumik nuunnerni aammalu pingaartumik piffissami ikaarsaarfiusumi inissanik aaqqiissuteqarnissamut immikkut pisariaqartitsinerit aaqqiiviginissaannut, aningaasaqarnikkut upalungaarsimanissaq pisariaqartinneqalersinnaavoq. Taamaattumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni naatsorsuineri taakkunani sillimmatissat 30 mio. koruunit immikkoortinneqarput, pisariaqartitsinerit aalajangersimasut paasinarsisinneqartarnerat ilutigalugu atugassiissutigineqartassasut, naatsorsuutigineqarluni.